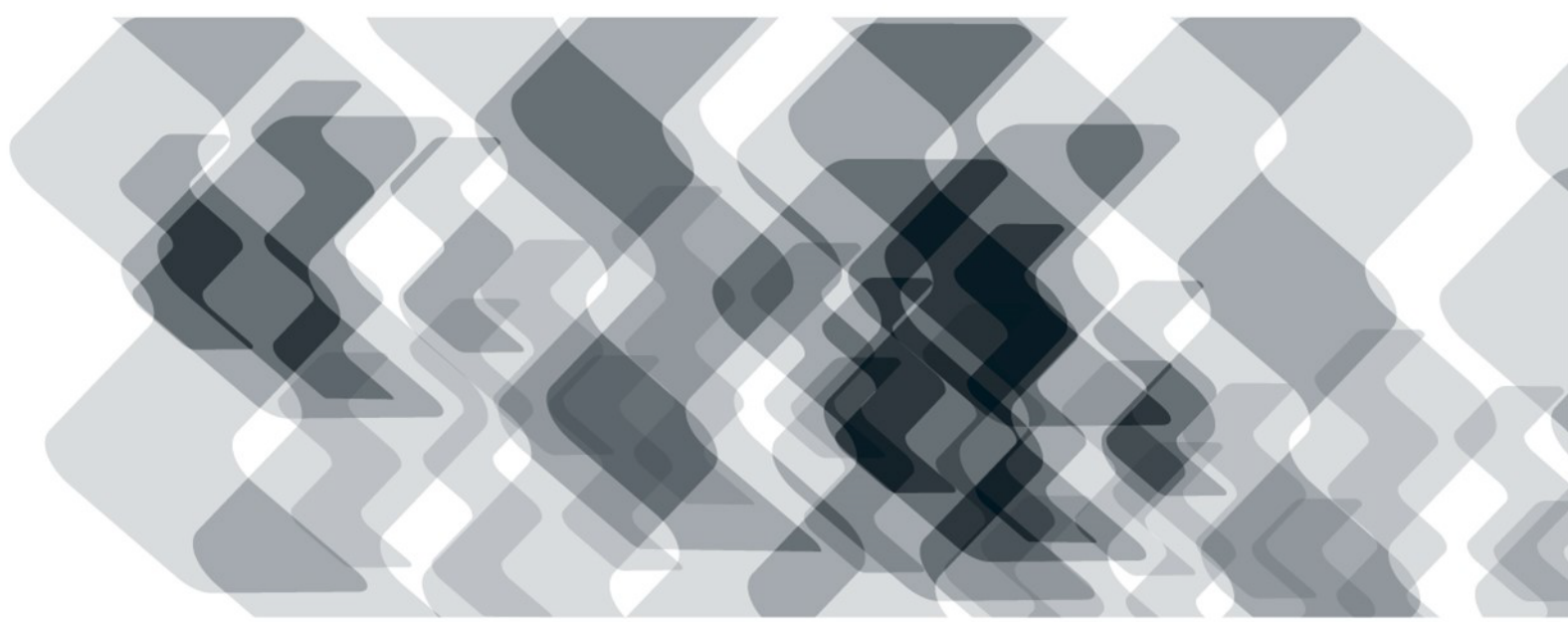

הבינלאומי

הדוחות הכספיים
ליום 30 ביוני

2020

תוכן העניינים

דוח הדירקטוריון והנהלה	
5	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
12	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
36	סקירת הסיכונים
62	מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקרות ונהלים
64	הצהרת המנכ"ל
65	הצהרת החשבונאי הראשי
66	דוחות כספיים
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח	
157	ממשל תאגידי
161	פרטים נוספים
167	נספח

רשימת לוחות - דוח הדירקטוריון והנהלה

8	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים	1
16	תמצית דוח רווח והפסד	2
17	הרכב הרווח המימוני, נטו	3
17	ניתוח סך הרווח המימוני, נטו	4
17	נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית	5
18	פרטים לגבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי	6
18	התפלגות ההכנסות מעמלות	7
19	פירוט ההוצאות התפעוליות והאחרות	8
20	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים	9
20	התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים	10
20	נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	11
21	אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	12
21	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק	13
22	החלוקה הענפית של ששת הלוחים הגדולים בקבוצה	14
22	הרכב תיק ניירות הערך	15
23	התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים	16
23	פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים לקביעת השווי ההוגן של ניירות הערך	17
23	פירוט אגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות בנכסים לפי מדינות/יבשות	18
24	פירוט אגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי לפי ענפי משק	19
24	התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	20
25	פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	21
27	הון והלימות ההון	22
27	יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של חברה בת משמעותית	23
28	פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2017	24
29	סך ההכנסות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	25
29	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	26
30	יתרות מאזניות ממוצעות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	27
31	נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים - פעילות בישראל	28
33	נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל	29
40	איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי	30
44	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק	31
47	חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים	32
48	חשיפות עיקריות למדינות זרות	33
50	נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדירוב בבנק לפי מגזרי הצמדה	34
51	התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל	35
54	נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל	36
56	ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים	37
58	תיאור החשיפה בבסיס בפועל לפי מגזרי הצמדה, ברמת הקבוצה	38
59	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים	39
59	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד	40
59	ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים	41
60	סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות	42

דוח הדיקטוריון וההנהלה

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

6	תיאור פעילות קבוצת הבנק
8	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
9	הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
9	יעדים ואסטרטגיה

דוח הדירקטוריון והנהלה ליום 30 ביוני 2020

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 18 באוגוסט 2020, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים, הבלתי מבוקרים, של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") וחברות מוחזקות שלו (להלן - "קבוצת הבנק"), ליום 30 ביוני 2020.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

תאור פעילות קבוצת הבנק

קבוצת הבנק נמנית עם חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל.

פעילותה העסקית של קבוצת הבנק מתמקדת במספר מישורים עיקריים:

- תיווך פיננסי בין מפקידים ללווים, העומד ביסודה של הבנקאות המסחרית. ההכנסות מפעילות זו מקבלות את ביטויין בהכנסות רבית, נטו ומהוות את מקור הרווח העיקרי של הקבוצה.
- שירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות, במגוון רחב של פעילויות, בתחומי ניירות הערך, מטבע חוץ, סחר בינלאומי, שירותי מידע, כרטיסי אשראי, מכשירים פיננסיים נגזרים וכיו"ב.
- ייעוץ השקעות וייעוץ פנסיוני.
- השקעת כספי הנוסטרו של הבנק וניהול סיכונים שוק ונזילות.
- שירותי תפעול בנקאיים לשוק ההון.
- שירותי נאמנות לפרטיים ומוסדיים באמצעות החברה לנאמנות.

הבנק פועל באמצעות שלוש חטיבות עסקיות עיקריות:

- החטיבה העסקית המרכזת את מכלול הפעילות מול לקוחות עסקיים גדולים (corporate) ומסחריים (middle market), וכן את תחום האשראי מול לקוחות עסקיים ומוסדיים הפעילים בשוק ההון. במסגרת החטיבה פועל איזור עסקים, המרכז את פעילות הסניפים העסקיים של הבנק.
- החטיבה הבנקאית המספקת באמצעות הסניפים שירותי בנקאות ומשכנתאות לכלל מגזרי הלקוחות - משקי בית, בנקאות פרטית ועסקים קטנים. במסגרת זו, פועלים גם סניפי יובנק המתמחים בבנקאות פרטית ובשוק ההון וסניפי אוצר החייל, המתמחים במתן שירותים ללקוחות קמעונאיים ומסחריים, בדגש על עובדי וגמלאי מערכת הביטחון. בנוסף, במסגרת מערך פאג"י, פועלים סניפים מתמחים במגזר הדתי והחרדי.
- חטיבת נכסי לקוחות המרכזת את מכלול הפעילות בתחומי שוק ההון, הכספים והמט"ח מול הלקוחות הפרטיים, העסקיים, המוסדיים ופעילי שוק ההון. במסגרת החטיבה פועלים חדרי העסקאות בניירות ערך, במט"ח ובפקדונות וכן מערכי ייעוץ ההשקעות, הייעוץ הפנסיוני ומרכז ההשקעות. כמו כן, החטיבה ממונה על פעילות חברות בנות בתחומים משיקים - החברה לנאמנות והחברה לניהול תיקים. בנוסף לבנק, כוללת הקבוצה את בנק מסד, המתמחה במתן שירותים לאוכלוסיית המורים בישראל.

דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

ביום 27 באפריל 2020, אישרה חברת S&P מעלות את דירוג המנפיק של הבנק בדירוג ilAAA/Stable, את כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג ilAA+ ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג ilAA-.

ביום 23 ביולי 2020, אישרה חברת "מידרוג" את הערכת האיתנות הפיננסית של הבנק בדירוג il.aa2 אופק יציב, את פקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג il.1-P, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק בדירוג il.Aaa אופק יציב, את כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג il.Aa1 אופק יציב, את שטרי ההון הנדחים בדירוג il.Aa2 (hyb) אופק יציב ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג il.Aa3 (hyb) אופק יציב.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה ובהוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנזילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים ברבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות. לעניין זה ראו גם ההסתייגות בפרק הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם - השפעת התפשטות נגיף הקורונה.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "ייה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק סקירת הסיכונים להלן.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי השלכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים, הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		יחסים פיננסיים עיקריים
	2019	2020	
		באחוזים	
			מדדי ביצוע עיקריים
			תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽¹⁾
			תשואה לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
			יחס הון עצמי רובד 1
			יחס המינוף
			יחס כיסוי הנזילות
			יחס סך ההכנסות לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
			יחס הכנסות רבית, נטו לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
			יחס עמלות לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
			יחס יעילות
			מדדי איכות אשראי עיקריים
			שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
			שיעור חובות פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
			שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור פגום
			שיעור מחיקות חשבונאיות, נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
			שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾

לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני	2020	2019	נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד
			רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
			הכנסות רבית, נטו
			הוצאות בגין הפסדי אשראי
			הכנסות שאינן מרבית
			מזה: עמלות
			הוצאות תפעוליות ואחרות
			מזה: משכורות והוצאות נלוות
			הוצאות סילוק
			רווח נקי בסיסי למניה בת 0.05 ש"ח (בש"ח)

2019 בדצמבר 31	2020 ביוני 30	2019 ביוני 30	נתונים עיקריים מהמאזן
			במיליוני ש"ח
			סך כל הנכסים
			מזה: מזומנים ופקדונות בבנקים
			ניירות ערך
			אשראי לציבור, נטו
			סך כל ההתחייבויות
			מזה: פקדונות הציבור
			פקדונות מבנקים
			אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
			הון המיוחס לבעלי מניות הבנק

2019 בדצמבר 31	2020 ביוני 30	2019 ביוני 30	נתונים נוספים
			מחיר מניה (באגורות)
			דיבידנד למניה (באגורות)

(1) על בסיס שנתי.

הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

פעילותה של קבוצת הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם: סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפים ולווים); סיכוני שוק, כאשר העיקרי שבהם הינו סיכון הרבית; סיכוני נזילות; סיכונים תפעוליים, לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע; סיכון ציות והלבנת הון; סיכון אסטרטגיה; סיכון מוניטין; סיכון משפטי.

כל הסיכונים המהותיים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל.

במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.

מידע נוסף מפורט בדוחות הכספיים לשנת 2019.

סיכונים מתפתחים

סיכונים מתפתחים הם סיכונים שעשויים להיווצר בתחומים חדשים, או מוקדי סיכון חדשים בסיכונים קיימים, שנגזרים, בין היתר, מתמורות בסביבה שמשייעה על תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות סביבה רגולטורית, תחרותית, דיגיטלית ועוד.

הסיכונים המתפתחים העיקריים הינם סיכון אסטרטגי/מודל עסקי, סיכון רגולטורי, סיכוני סייבר ואבטחת מידע, סיכון טכנולוגיות המידע, סיכונים חוצי גבולות וסיכון בנקאות הוגנת. החל מהרבעון הראשון של שנת 2020 התווסף סיכון מאקרו כלכלי, הכולל את השפעת התפשטות נגיף הקורונה. לפירוט נוסף אודות הסיכונים המתפתחים - ראה בדוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה

ברבעון הראשון של שנת 2020, החל נגיף הקורונה להתפשט במהירות ברחבי העולם והיכה בכלכלה העולמית בעוצמה ובמהירות רבה. על פי תחזיות של גופים בינלאומיים, הצפי הינו למיתון בכלכלה העולמית בשנת 2020 והתאוששות בשנת 2021. עם זאת, קיים חשש כי השפעת הנגיף תהיה ארוכה יותר. בשלב זה, חלק מהמדינות נמצאות בשלבים מתקדמים של חזרה לשגרה וחלק מהמדינות, כמו ישראל, מתמודדות עם התגברות ברמת התחלואה. כל ממשלה נוקטת בצעדי התמודדות מדורגים המותאמים למצבה, כאשר כולם ממשיכים לשמור על כללי זהירות בסיסיים והמעבר בין מדינות עדיין מוגבל ביותר. ההשפעה הכלכלית המהותית ביותר של המגיפה הינה האבטלה ההולכת וגואה, שמשליכה על צריכה פרטית, גידול בחוב הלאומי והגדלה מסיבית של תקציבי ממשלות. המגיפה מטלטלת את שוקי ההון הגלובליים, בצירוף ירידה בסחר הבינלאומי ובהשקעות.

בישראל, במהלך הרבעון השני של שנת 2020 חודשה הפעילות במשק. ברבעון זה חלה עלייה בתחלואה, שהביאה להידוק מחודש של ההגבלות. הבנקים המרכזיים בעולם ממשיכים לנקוט במדיניות מרחיבה, אם כי צומצמה מאוד היכולת להשתמש בכלי הורדת הרבית. הבנק המרכזי של ארה"ב החל לרכוש אג"ח קונצרניות, מהלך שהביא לעליות שערים בבורסה בארה"ב וגם בנק ישראל הודיע שינקוט בפעולה דומה, על מנת להגדיל את ההרחבה המוניטרית. בנוסף, בנק ישראל פעל להספקת הלוואות למערכת הבנקאית, לצורך הרחבת היצע האשראי הבנקאי, וכן נבדקת האפשרות ליצירת תשתית להרחבת מגוון הנכסים שהבנקים יוכלו להעמיד כבטוחה, כנגד אשראי בתכנית המיוחדת.

הבנק ממשיך להקפיד על יישום הנחיות משרד הבריאות ובנק ישראל. במסגרת השמירה על המשכיות העסקית, נקט הבנק בשורה של צעדים, בין היתר, באמצעות פיצול יחידות, שימוש בעבודה מרוחק ויצירת "קפסולות" או עבודה בצוותים, תוך הקפדה על ניהול הסיכונים וקיום בקורות, ופועל על פי תוכנית היערכות תפעולית לחזרה הדרגתית לשגרה. ברבעון השני של השנה, בוצע תהליך הפקת לקחים לגבי השפעת גל התחלואה הראשון של הנגיף, בהובלת חטיבת ניהול הסיכונים ובהשתתפות כל החטיבות והמערכים בבנק. תהליך הפקת הלקחים כלל התייחסות להמשכיות העסקית בצל הנגיף וכן הועלו נושאים לשיפור היערכות הבנק לקראת גלי תחלואה נוספים, ככל שיהיו.

הנהלת הבנק והדירקטוריון מקיימים מעקב שוטף בכל הנושאים והסיכונים הנובעים מהמשבר, השלכותיו והשפעותיו הפיננסיות על הבנק ובכלל זה ההשפעות על סיכוני אשראי, נזילות, תיק הנוסטרו, חדרי עסקאות וכו'.

הבנק ממשיך לשמור על יתרות נזילות במט"ח ובשקלים גבוהות יותר, מאשר במצב עסקים רגיל. כמו כן, נשמר יחס כסוי נזילות גבוה מעבר למגבלות הרגולטוריות והפיננסיות בכלל המגזרים. יחס כסוי הנזילות לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020 עמד על 139%. פקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2020 הסתכמו ב-129,160 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-120,052 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019, גידול בשיעור של 7.6%.

ברבעון השני של השנה, חלה עלייה בכמות הלקוחות הפועלים בפעילות הישירה ועלה שיעור השימוש בערוצי הדיגיטל, בדומה לרבעון הראשון של השנה. בעקבות המשבר, הבנק איפשר שירותים נוספים בערוצים הישירים לצד ההקלות שניתנו על ידי בנק ישראל, תוך ביצוע התאמה של הניטור והבקורות וממשיך לפעול להרחבת השירותים הניתנים בערוצים אלו.

בעוד שברבעון הראשון ירידות בשערי נכסים סחירים, שינויים בעקומי הרבית בארץ ובעולם ובמרווחי אגרות חוב יצרו השפעה לרעה על שווי הנכסים הסחירים של הבנק, ברבעון השני חלה התאוששות בשווקים ובשווי נכסים אלו. במהלך הרבעון השני חלה עלייה של כ-8 מיליון ש"ח בשווי תיק

המניות בהשוואה לירידה בסך של 49 מיליון ש"ח ברבעון הראשון. בשווי תיק אגרות החוב הזמינות למכירה חלה עלייה של 185 מיליון ש"ח ברבעון השני בהשוואה לירידה של 115 מיליון ש"ח ברבעון הראשון. השפעת עלייה זו על ההון מתמנת בשל זקיפה להון של השפעות מקזזות הנובעות מסגירת מרווחי האשראי לפיהם נקבעת רבית ההיוון של ההתחייבויות בגין זכויות עובדים, כאשר השפעת ירידת רבית ההיוון גרמה לעיקר הגידול בהתחייבות האקטוארית ולקטיון מקביל בהון בסך של 159 מיליון ש"ח, בהשוואה לגידול בסך של 132 מיליון ש"ח ברבעון הראשון.

על רקע התפשטות נגיף הקורונה ועל מנת להבטיח את יכולתם של הבנקים להמשיך להציע אשראי, הפחית הפיקוח על הבנקים ביום 31 במרס 2020 את דרישות ההון מהבנקים, במסגרת הוראת שעה לתקופה של שישה חודשים עם אפשרות להארכה. בהתאם, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יוחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, ליום 30 ביוני 2020 ולמשך תקופת הוראת השעה, הינם 8.31%-11.81%, בהתאמה (במקום 9.31%-12.81% לפני הוראת השעה). בהודעה שפרסמה המפקחת על הבנקים בקשר עם הוראת השעה, היא ביקשה מהדירקטוריונים של הבנקים, בין היתר, לבחון מחדש את מדיניות הדיבידנדים מתוך כוונה שהמקורות ההוניים שישחררו כתוצאה מהקטנת דרישות ההון ישמשו להגדלת אשראי ולא לצורך חלוקה. על רקע הודעת המפקחת וכדי לאפשר יישום תכלית ההוראה קיים דירקטוריון הבנק ביום 16 באפריל 2020, דיון על מדיניות הדיבידנד והחליט, כי הבנק ימנע מלחלק דיבידנד לבעלי מניותיו במהלך תקופת הוראת השעה, המסתיימת ביום 30 בספטמבר 2020. מובהר, כי לא חל שינוי במדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק והיא נותרה בעינה. דירקטוריון הבנק ימשיך לדון בהמשך יישומה של מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק לאור התפתחויות המשבר והשפעתו על המשק ועל הבנק, ויהיה רשאי לבחון את ההחלטה בעניין יישום חלוקת הדיבידנד ולשנותה לפי שיקול דעתו.

יחס ההון רובד 1 ליום 30 ביוני 2020 עמד על 10.71% בהשוואה ל-10.81% ביום 31 בדצמבר 2019 ויחס המינוף עמד על 5.49% בהשוואה ל-5.81% ביום 31 בדצמבר 2019.

ביום 12 במאי 2020, הודיע בנק ישראל על גיבוש מתווה אחיד לדחיית תשלומי הלוואות ("המתווה"), אשר אומץ על ידי המערכת הבנקאית, וחל על שלושה מגזרי פעילות - משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי עסקי (כהגדרתם במתווה). במסגרת המתווה, נקבעו לכל אחד מהמגזרים, תנאי סף הנדרשים על מנת שהלוואה תיכלל במתווה, היקף שיקול הדעת של הבנק ביחס לדחיית התשלומים וכן הכללים למתכונת דחיית התשלומים בכל מגזר, שעיקרם תקופות דחיית התשלומים, המועדים להגשת בקשות דחייה, איסור גביית עמלות בגין מהלך הדחייה, גובה הרבית בה יחויבו התשלומים הנדחים, אופן פריסת הלוואה ועוד.

ביום 13 ביולי 2020, הודיע הפיקוח על הרחבת המתווה במסגרתו, בין היתר, הארכה התקופה להגשת בקשה לדחיית תשלומי הלוואות עד ליום 30 באוקטובר 2020 ומשך תקופת הדחייה האפשרי הוארך ביחס לחלק מהלווים. המתווה המורחב חל הן על לקוחות שכבר דחו תשלומי הלוואה במהלך משבר הקורונה ונדרשים לסיוע נוסף והן על לקוחות שטרם ביצעו דחייה כאמור.

הבנק מיישם את הנחיות בנק ישראל, תוך שמירה על עיקרון ההוגנות כלפי הלקוחות וממשיך לנטר את מצב הלווים ולפעול על פי המתווה. בקשות לדחיית תשלומי הלוואות מלקוחות הבנק, מוסיפות להתקבל, אך בהיקף שהולך ומצטמצם.

במהלך מרס-יוני 2020, נדחו תשלומי הלוואות (קרן ורביית) בהיקף של 235 מיליון ש"ח, המהווה כ-0.26% מיתרת האשראי לציבור נטו. למידע נוסף, ראה פרק סקירת הסיכונים להלן.

הבנק בחן את המודלים של האשראי העסקי והפרטי ועודכנו הפרמטרים למתן אשראי לאור המשבר. בנוסף, בוצעו שורה של צעדים על מנת לסייע ללקוחות, ובכלל זה מתן מימון במסגרת הקרנות בערבות המדינה לסיוע לעסקים שנפגעו כלכלית מהשפעות נגיף הקורונה, או גם באמצעים אחרים, בהסתמך על שורה של הקלות שפרסם בנק ישראל.

על רקע התפשטות הנגיף, השפעותיו על הסביבה המקרו כלכלית ואי הוודאות הרבה שנוצרה בעקבותיו, הגדיל הבנק את ההוצאות בגין הפסדי האשראי. עקב המשבר, החליט הבנק להגדיל את ההפרשה הקבוצתית, באמצעות עדכון ההתאמות האיכותיות בחישוב ההפרשה הקבוצתית, כדי לשקף את הגידול האפשרי בהפרשה הפרטנית שיתכן ויבוא לידי ביטוי ברבעונים הבאים. במחצית הראשונה של השנה, בעקבות התפשטות הנגיף, רשם הבנק גידול בהוצאות להפסדי אשראי בסך של כ-259 מיליון ש"ח. עיקר הגידול הינו בשל הגדלת היקף ההפרשה הקבוצתית בסך של כ-234 מיליון ש"ח וכן בשל גידול בהפרשה הפרטנית בסך של כ-25 מיליון ש"ח.

בהמשך לתהליך הערכת השפעות אפשריות של הקורונה, באמצעות תרחישי קיצון ולתרחישים החדשים שנבנו על ידי הבנק, ולדרישת בנק ישראל, ברבעון השני של השנה, בוצע תרחיש קיצון אחיד בשתי דרגות חומרה. האחת בסיסית, לפי הערכת בנק ישראל לנתיב צפוי של הכלכלה, והשנייה בקיצון. יחסי ההון בשני התרחישים הינם מעל המגבלות הרלוונטיות.

סיכון סייבר ואבטחת מידע (כחלק מהסיכון התפעולי) - משבר הקורונה השפיע על סיכונים הסייבר, הן עקב שינויים מהירים שנעשו במערכות המידע של ארגונים, על מנת להתמודד עם המשבר והן עקב ניצול המשבר על ידי גורמים שונים להפצת קמפיינים של הונאות. השינוי המשמעותי ביותר שבוצע בקבוצת הבנק הינו המעבר החלקי לעבודה מרוחק, אשר לווה על ידי מחלקת הגנת הסייבר ואבטחת מידע, כולל הגדרת ניטור על כלל הפעילות והעלאת מודעות העובדים לפעילות תקינה, לבקורות הקיימות ולאיומים החדשים.

סיכון ציות - משבר הקורונה דורש עירנות מוגברת מצד הבנק על מנת למנוע ניצול לרעה של המשבר למטרות הלבנת הון ומימון טרור. מחלקת הציות של הבנק, נערכה לעבודה במתכונת חירום, בדגש על איתור, זיהוי וטיפול בפעולות הנחזות כבלתי רגילות.

סיכון אסטרטגיה - בעקבות המשבר ואי הוודאות המאפיינת את התקופה הנוכחית, הבנק ממשיך לעקוב מקרוב אחר השינויים בשוק ובוחן את ההשפעות המאקרו כלכליות, התנהלות הלקוחות והתנהלות הבנק, על האסטרטגיה ותכנית העבודה של הבנק. במקרים בהם מזוהה כי למשבר יש השפעה מהותית על הפעילות, מבוצעות ההתאמות הנדרשות לצורך התמודדות עם המצב החדש. בסוף חודש יוני הובאה לדיון בחינה של התכנית האסטרטגית כחלק מהעדכון התקופתי ונמצא כי אין צורך בשינוי מהותי במתווה האסטרטגי.

כאמור, לא ניתן להעריך בשלב זה את מלוא השפעות האירוע והיקפן על הבנק, וזאת בשל אי ודאות בקשר עם משך אירוע התפשטות הנגיף, צעדים שינקטו לעצירת התפשטותו, עוצמתם וכן אי ודאות באשר להשפעות הנגזרות על הפעילות המשקית, מגמות בשוקי ההון וצעדים פיננסיים שונים שינקטו (על ידי ממשלות, בנקים מרכזיים ורגולטורים בנושא).

הערכות הבנק בדבר השלכות אפשריות של התפשטות נגיף הקורונה והשפעתו על השווקים הינן מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך, תשכ"ח-1968, המבוסס, בין היתר, על מידע, פרסומים של צדדים שלישיים ואומדנים המצויים בידי הבנק למועד זה. הערכות אלה אינן ודאיות והן עשויות להתממש באופן שונה מהותית מהאמור לעיל, בין היתר, כתלות בהיקף התפשטות הנגיף, בתגובת הממשלות והבנקים המרכזיים ובתקופת התמשכות האירוע.

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2020 לא ארע שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או שסביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי וזאת לרבות ההשפעות הפוטנציאליות של אירוע נגיף הקורונה על מערכות הדיווח הכספי ועל מערך בקרות הגילוי.

לפרטים נוספים על השפעת התפשטות נגיף הקורונה, ראה באור 16 לדוחות הכספיים ובדוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

יעדים ואסטרטגיה

הנהלת הבנק מוכוננת ומונחית על ידי הדירקטוריון וועדותיו באשר לאסטרטגיה ולמדיניות העסקית של הבנק. במסגרת זו, מאושרים על ידי הדירקטוריון המטרות, היעדים הכמותיים והאיכותיים ותחומי הפעילות של הבנק.

על בסיס התכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק, מגישה ההנהלה לדירקטוריון תכנית עבודה שנתית ואת תקציבי הבנק, תוך פירוט כמותי ואיכותי של תמהיל ההכנסות, ההוצאות וההשקעות, שהנהלת הבנק קבעה לעצמה כיעדים ארוכי טווח וכיעדים פרטניים לשנת העבודה השוטפת. הדירקטוריון וועדותיו מפקחים ומבקרים את עבודת ההנהלה בכל הקשור ביישום האסטרטגיה והמדיניות העסקית, כפי שאושרו על ידם. הדירקטוריון גם מאשר את מדיניות ניהול הסיכונים הכוללת, לרבות קביעת מגבלות שונות לחשיפות בתחום סיכונים האשראי, השוק והנזילות. היחידות השונות בבנק, במערך הסיניפים ובמטה, פועלות במסגרת נהלים וחוזרים כתובים המנחים אותן בפעילותן השוטפת. נהלים אלו מגדירים, בין היתר, את סמכויות היחידות השונות בבנק, ואת דרכי הפעולה בהן עליהן לנקוט.

הבנק פועל על פי תכנית אסטרטגית רב שנתית המתוקפת על ידי הדירקטוריון, מדי חצי שנה. התכנית מושתתת על התנהלות מידתית בכל תחומי הפעילות, מתוך שאיפה לרווחיות נאותה ויציבה, לאורך זמן.

בשנת 2018, הושקה אסטרטגיית הדיגיטל של הבנק (אושרה בסוף שנת 2017), אשר מטרתה לתמוך באסטרטגיה העסקית של הבנק. כחלק מאסטרטגיית הדיגיטל ובהלימה לאסטרטגיית הבנק "משקיעים בך", הבנק מפתח מענה דיגיטלי מותאם וממוקד בצרכי הלקוח. הבנק שם דגש על פתרונות אשר ניתן יהיה לשלב בממשקים מול הלקוח ובכך לשפר את חווית הלקוח ולתת לו ערך מוסף בעולמות הפיננסיים השונים, ובפרט בעולמות שוק ההון. בנוסף, הבנק מקדם חדשנות באמצעות הטמעת מוצרים וטכנולוגיות מחברות הזנק, זאת לצד הפעילות השוטפת לפיתוח מוצרים וטכנולוגיות IN-HOUSE באמצעות מערך ה-ID של הבנק. לצורך מימוש כל זאת, קיימת בבנק מחלקה ייעודית לטיפול הוליסטי בתחום החדשנות והדיגיטל.

ביום 5 בנובמבר 2019, אישר דירקטוריון הבנק אסטרטגיה תאגידית חדשה לשנים הקרובות בהתאם לשינויים בסביבת הפעילות שלו, ומתוך ראייה קדימה של עולם הבנקאות. האסטרטגיה החדשה הינה נדבך נוסף לתהליכים אסטרטגיים פרטניים שבוצעו בשנים האחרונות, כמפורט בהמשך.

הבנק שם דגש על מתן ערך מוסף ללקוחותיו וזאת בהתאם לצרכיו של כל לקוח, לרבות בתחום הדיגיטל והמענה הטכנולוגי; מיקודן של חברת הבת מסד והמותגים יובנק, פאג"י ואוצר החייל בנישות הפעילות הייחודיות להן, ובעיקר בקידום תחום הקמעונאות והעסקים הקטנים; שמירה על מובילותו בשוק ההון; הובלת מהלכי התייעלות בהוצאות תוך ייעול מצבת כח אדם, שיפור תהליכים, המשך התייעלות ברשת הסינוף ושימוש גובר בערוצי הבנקאות הישירה וכן חיזוק יכולות ליבה קריטיות כמו ניהול הדאטה ופיתוח עסקי, בד בבד עם ניהול סיכונים מושכל.

בשנת 2019, סיים הבנק לגבש תכנית אסטרטגית חדשה בעולמות תשתיות המחשוב. מטרת התכנית היא לשפר את יכולתו של הבנק לפעול בסביבת הבנקאות המשתנה, בין היתר על ידי קיצור זמני תגובה והגברת הגמישות.

בעקבות התפשטות נגיף הקורונה והשלכותיו, לאחרונה ביצע הבנק התאמות בתכנית העבודה השנתית בהתאם להתפתחויות בשוק, כתוצאה מהתפשטות נגיף הקורונה. הבנק ממשיך לעקוב אחר השפעות משבר הקורונה והשלכותיו על פעילות הבנק והאסטרטגיה שלו ובמידת הצורך מבצע התאמות בתכנית העבודה של הבנק.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

13	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
16	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר
20	המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
29	מגזרי הפעילות הפיקוחיים
35	חברות מוחזקות עיקריות

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות כלכליות עיקריות

להלן ההתפתחויות הכלכליות העיקריות שהשפיעו על הסביבה הכלכלית בה פעל ענף הבנקאות בישראל, במחצית הראשונה של שנת 2020. המשק הישראלי התאפיין בפתיחת שנת 2020 בנתוני מאקרו חיוביים, נתוני צמיחה טובים, אבטלה נמוכה ואיתנות פיננסית גבוהה, רמת חוב ציבורי נמוכה ויתרות מט"ח גבוהות. עם התפשטות נגיף הקורונה, במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020, הודיעה ממשלת ישראל על הגבלות נרחבות לאזרחים ולעסקים. בעקבות כך, החל מהמחצית השנייה של חודש מרס 2020 הושבתה הפעילות הכלכלית בענפי משק רבים, אשר רק חלקם הוחזרו לפעילות חלקית במהלך הרבעון השני של 2020, בהתאם לרמת הסיכון שלהם, כך שמורגשת האטה משמעותית בפעילות המשק בישראל לצד ההאטה בעולם.

משבר הקורונה הביא להתכווצות חסרת תקדים בהיקף הפעילות הכלכלית ולזינוק חד במספר דורשי העבודה. התהליך ההדרגתי שהחל לאחר חג הפסח, של הסרת המגבלות שהטילה הממשלה על תנועה ופעילות על מנת לבלום את התפשטות הנגיף, הביא לשיפור בפעילות הכלכלית במשק, אולם רמת הפעילות עדיין נמוכה מזו טרם המשבר.

צמיחה

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020, חלה החמרה משמעותית בתמונת המצב הריאלית ביחס למחצית שקדמה לה, וזאת בצל משבר נגיף הקורונה ולנוכח צעדי המניעה שנקטה הממשלה, במטרה למזער את המשך התפשטות הנגיף. הערכות בנק ישראל במהלך המשבר, הצביעו על ירידה בצריכה הפרטית בשיעור של כ-30% ביחס לרמה טרם המשבר והשבתה של כ-40% מהפעילות הכלכלית במשק (במונחי תוצר).

האינדיקטורים האחרונים לפעילות הריאלית שפורסמו לרבעון הראשון של שנת 2020, הינם שליליים והעידו על התכווצות של התוצר המקומי הגולמי (להלן - "התמ"ג") ברבעון הראשון של שנת 2020, על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס") בשיעור של 6.9% (בחישוב שנתי), בהשוואה לרבעון הרביעי של שנת 2019 (ירידה של 4.2% בתמ"ג ללא מיסים נטו על היבוא). מהנתונים שפורסמו עולה, כי נרשמו ירידות בשיעור של 4.3% בתמ"ג העסקי, 20.8% בהוצאה לצריכה פרטית, 20.7% בהשקעות בנכסים קבועים, 10.8% בהוצאה לצריכה ציבורית ו-23.4% ביבוא סחורות ושירותים. ביצוא סחורות ושירותים (למעט יהלומים וחברות הזנק) נרשמה עלייה של 4.1%. ההתפתחות השלילית של הרבעון הראשון של שנת 2020 הושפעה באופן ישיר ממשבר נגיף הקורונה ומנקיטת הצעדים של הממשלה לבלימת התפשטות הנגיף, שגרמה להאטת הפעילות במשק. בנוסף, הירידה החדה ביבוא מכונות העצימה את הירידה בתמ"ג, בהשוואה לרבעון הרביעי של שנת 2019.

על פי אומדן ראשון לנתוני החשבונאות הלאומיים, התכווץ התמ"ג ברבעון השני של שנת 2020 בשיעור גבוה של 28.7% (בחישוב שנתי), בהשוואה לרבעון הראשון של השנה. מהנתונים שפורסמו על ידי הלמ"ס, עולה כי נרשמו ירידות בשיעור של 33.4% בתמ"ג העסקי, 43.4% בהוצאה לצריכה פרטית (שנפגעה בצורה המשמעותית ביותר ממשבר הקורונה), 31.6% בהשקעות בנכסים קבועים, 29.2% ביצוא הסחורות והשירותים ו-41.7% ביבוא הסחורות והשירותים. בהוצאה לצריכה ציבורית נרשמה עלייה של 25.2%.

במחצית הראשונה של שנת 2020, שהושפעה רק חלקית ממשבר הקורונה (החל מחודש מרס ואילך), ירד התמ"ג ב-10.1% בחישוב שנתי, בהשוואה למחצית השנייה של שנת 2019.

ביום 6 ביולי 2020, עדכנה חטיבת המחקר של בנק ישראל את תחזיתה, לפיהן התוצר בשנת 2020 צפוי להתכווץ ב-6.0% (בהשוואה לירידה של 4.5% בהערכה הקודמת) ואילו בשנת 2021 צפויה צמיחה של 7.5% (בהשוואה לצמיחה של 7.0% בהערכה הקודמת). העידכון מטה בתחזית לשנת 2020 מוסבר בעלייה בנתוני התחלואה המגדילה את אי-הוודאות ומעכבת את החזרה לשגרת פעילות כלכלית, בקצב הירידה בשיעורי ההשבתה בענפי המשק השונים, הנמוך ביחס להערכות הקודמות, ובהתפתחויות בעולם.

המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל ירד בחמשת החודשים הראשונים של שנת 2020 ב-3.7%, בהשוואה לעלייה של 1.5% בתקופה המקבילה אשתקד ולעלייה של 3.4% בכל שנת 2019. הירידה במדד המשולב מושפעת ברובה ממצב המשק בעקבות משבר נגיף הקורונה.

סיכויי אשאי של המשק

רמת הסיכון של המשק הישראלי, כפי שהיא משתקפת מדירוגי חברות הדירוג ומשוקי ההון, נמוכה באופן יחסי. חברת דירוג האשראי העולמית Fitch אישררה בחודש אפריל 2020 את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+ והותירה אותו עם תחזית יציבה. חברת הדירוג ציינה, כי חלקו של החוב החיצוני נמוך ומדינת ישראל נהנית מגמישות מימונית גבוהה. למדינה שוק מקומי עמוק ונזיל הנתמך על ידי תוכנית רכישת האג"ח של בנק ישראל, גישה טובה לשווקי ההון הבינלאומיים, תוכנית פעילה של מכירת אג"ח ליהודי התפוצות וכן תוכנית ערבות ממשלת ארה"ב במקרה של זעזוע בשווקים.

חברת דירוג האשראי העולמית Moody's, הורידה בסוף חודש אפריל 2020 את אופק דירוג האשראי של מדינת ישראל מרמה של A1 תחזית חיובית, לתחזית יציבה. הורדת האופק באה על רקע הערכה לאי העלאה של דירוג האשראי בחודשים הקרובים ונבעה משני גורמים עיקריים: הזינוק שחל

בגירעון התקציבי כתוצאה ממשבר הקורונה וכן חולשת המדיניות התקציבית של הממשלה, נוכח הקיטוב הפוליטי הגובר. עם זאת, השארת הדירוג משקפת פוטנציאל צמיחה חזק בטווח הבינוני והארוך.

חברת דירוג האשראי העולמית S&P, אישרה בחודש מאי 2020 את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של AA- והותירה אותו עם תחזית יציבה. חברת הדירוג ציינה, כי למרות האתגרים הפיסקליים שנוצרו עקב משבר הקורונה והמשבר הפוליטי הארוך, הצפי הוא, כי המחויבות למשמעת פיסקלית תגבר עם הקמת הממשלה ותתרום להמשך מדיניות מאקרו כלכלית אחראית.

תקציב המדינה

בתחילת המחצית הראשונה של שנת 2020, הצטמצם הגירעון, בין היתר, על רקע הריסון התקציבי, שנבע מהתקציב ההמשכי. מאז, המגמה התהפכה והגירעון עלה בחדות, בעקבות הצעדים הפיסקליים שעליהם הכריזה הממשלה, על רקע התפשטות נגיף הקורונה, והמגבלות שהוטלו על התנועה ועל הפעילות הכלכלית.

נוכח המשבר החמור והתפשטות נגיף הקורונה, נדרשת הממשלה להוציא סכומים ניכרים הן לטובת מניעת ההתפשטות וטיפול מידי בחולים שנדבקו והן לצורך סיוע משמעותי למשק, על מנת לאפשר לו לצלוח את המשבר.

החל מחודש מרס 2020, החלו להתבטא השפעות של משבר נגיף הקורונה על המשק הישראלי ועל הפעילות התקציבית. משבר הקורונה משפיע באופן משמעותי הן בצד ההוצאות והן בצד ההכנסות, השפעה המתבטאת בעליה בהוצאות הממשלה ומנגד בירידה בהכנסות ממסים ובכך שהביטוח הלאומי אינו מפקיד במשרד האוצר עודף הכנסות על הוצאות, שנוצר מפעילותו, עד לסוף חודש יוני.

בחודשים ינואר-יוני 2020, נמדד גירעון של 58.2 מיליארדי ש"ח, בהשוואה ל-22.0 מיליארדי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון המצטבר ב 12 החודשים האחרונים עמד על 6.4% מהתמ"ג. יעד הגירעון המקורי לשנת 2020 טרום המשבר נע בין 3.3%-3.0%.

אינפלציה

סביבת האינפלציה במשק נמוכה ואף שלילית, בין היתר, בגין השפעות נגיף הקורונה, כאשר במחצית הראשונה של שנת 2020 ירד המדד "בגין" בכ-0.8%, בהשוואה לעלייה של 0.9% בתקופה המקבילה אשתקד ואילו המדד "הידוע" ירד בכ-0.7%, בהשוואה לעלייה של 1.2% בתקופה המקבילה אשתקד.

הירידה בסביבת האינפלציה, שהחלה עוד לפני פרוץ משבר נגיף הקורונה, המשיכה גם במהלכו. שיעור האינפלציה השנתי נותר במהלך התקופה הנסקרת מתחת לגבול התחתון של יעד בנק ישראל. הציפיות לאינפלציה לשנה ירדו במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020, בתחילה באופן מתון ומאז חודש מרס בחדות.

על פי עדכון חטיבת המחקר של בנק ישראל מיום 6 ביולי 2020, קצב האינפלציה צפוי להתאושש מרמתו הנוכחית הנמוכה, אולם עדיין נמוך מהגבול התחתון של היעד. ההתאוששות הצפויה בקצב האינפלציה, מוסברת בעלייה של הביקושים תוך התאוששות של הצריכה הפרטית והתרחבות של הצריכה הציבורית, החל מהרבעון השלישי, לאחר רמת הצריכה הפרטית הנמוכה שאפיינה את הרבעון השני. על פי הערכות אלה, האינפלציה בשנת 2020 תעמוד על שיעור שלילי של 1.1% (בהשוואה לשיעור שלילי של 0.4% בהערכה הקודמת) ובשנת 2021 תעמוד על שיעור חיובי של 0.7% (בדומה להערכה הקודמת).

שוק הדיור

על פי מדד מחירי הדירות של הלמ"ס, שפורסם בחודש יולי 2020, נרשמה ירידה של 0.7% במחירי העסקאות שבוצעו בחודשים אפריל-מאי 2020, בהשוואה לעסקאות שבוצעו בחודשים מרס-אפריל 2020. מחירי העסקאות שבוצעו בחודשים אפריל-מאי 2020 עלו ב-2.0%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד.

שוק העבודה

משבר הקורונה השפיע באופן משמעותי על שוק העבודה, אשר עד לפרוץ המשבר הפגין עוצמה. על פי נתונים ראשוניים מסקר כח אדם למחצית הראשונה של חודש יוני 2020 שפורסמו על ידי הלמ"ס, עם ביטול הגבלות רבות, החזרת חלק גדול של הפעילות במשק ופתיחת מערכת החינוך, שיעור האבטלה עמד על כ-5.2%. במקביל שיעור ההשתתפות בכח העבודה ירד מתחילת המשבר ועד סוף חודש אפריל 2020 לכ-62% עקב פליטת עובדים ממעגל העבודה, אך במחצית הראשונה של חודש יוני 2020 חלה עלייה בשיעור זה ל-63.1%. חיבור של נתוני הבלתי מועסקים, עם העובדים שאינם בכח העבודה, שהפסיקו לעבוד בגלל פיטורים או בגלל סגירת מקום העבודה, בחודשים מרס-יוני 2020 ומועסקים שנעדרו זמנית מעבודתם כל השבוע בגלל סיבות הקשורות לקורונה, מביא לשיעור אבטלה של כ-12.5% מסך כח העבודה, המהווים כ-507 אלף עובדים. על פי הערכה עדכנית של מחלקת המחקר בבנק ישראל מחודש יולי 2020, צפוי שיעור האבטלה לעמוד על 6.2% בשנת 2020 ועל 7.4% בשנת 2021. מנתוני שוק העבודה, שפורסמו במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020, עולה, כי יותר ממיליון עובדים תבעו דמי אבטלה, בין היתר על רקע השפעות נגיף הקורונה.

שער החליפין

במחצית הראשונה של שנת 2020, עלה שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-0.3%, תוך תנודתיות גדולה ושער החליפין של השקל מול האירו עלה בשיעור של כ-0.1%.

רביית בנק ישראל

לאור משבר הקורונה, אשר קטע את מגמת הצמיחה במשק, הפחית בנק ישראל את הרבית, בחודש אפריל 2020 לרמה של 0.1% וכן החליט על צעדים נוספים, שכללו מתן הלוואות מוניטריות לבנקים אשר הותנו במתן אשראי לעסקים קטנים וזעירים והרחבת התכנית במסגרתה מתבצעות עסקאות רכישה מחדש ("ריפו") מול גופים פיננסיים, כך שעסקאות אלו יוכלו לכלול גם אגרות חוב תאגידיות כבטוחה, בנוסף לתכנית רכישת אגרות חוב ממשלתיות שעליה הכריז בנק ישראל וזאת גם על מנת לייצב את השווקים. בנוסף הודיע בנק ישראל על תוכנית לרכישת אג"ח קונצרני בשוק המשני בהיקף של 15 מיליארדי ש"ח. כמו כן, הרחיב בנק ישראל את היקף עסקאות החלף (SWAP), מול מערכת הבנקאות המקומית, לצורך הורדת הלחצים לנזילות דולרית.

על פי הערכה עדכנית של מחלקת המחקר בבנק ישראל, מחודש יולי 2020, צפויה הרבית לעמוד בשנה הקרובה בטווח שבין 0% ל-0.1%.

הסביבה הגלובלית

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020, נתוני הסחר העולמי התאפיינו בירידות חדות; הגופים הבינלאומיים ובתי ההשקעות צפו התכווצות בתוצר העולמי, אך שררה אי ודאות לגבי עוצמתן. ההאטה שנרשמה בפעילות העולמית ובסחר הובילה לירידה במחירי הסחורות, מחיר הנפט הגיע לשפל חדש ביחס לשנים האחרונות ובהמשך התאושש חלקית. התפשטות המגיפה בעולם הובילה מדינות רבות להפעיל כלים מוניטריים שונים. בנקים מרכזיים רבים השיקו והרחיבו תוכניות לרכישת נכסים והורידו את שיעור הרבית. במקביל לצעדים המוניטריים, ממשלות רבות הרחיבו את ההוצאה הציבורית וסייעו בהעמדת אשראי למגזר העסקי. התוצר העולמי, ברבעון הראשון של השנה, התכווץ בחדות, בפרט במשקים העיקריים והאינדיקטורים מחודשים אפריל ומאי מעידים על התכווצות משמעותית יותר, ברבעון השני של השנה. מדדי מנהלי הרכש מצביעים על התאוששות מסוימת, אך הם עדיין בתחום המצביע על התכווצות בפעילות הכלכלית. קרן המטבע הבינלאומית, הבנק העולמי וה-OECD הורידו בחדות את תחזיות הצמיחה והסחר העולמי לשנתיים הבאות, על רקע המשך התפשטות המגיפה וההסרה האיטית של הסגרים, כך שבשנת 2020 צפוי התוצר הגלובלי להתכווץ באופן החד ביותר מאז מלחמת העולם השנייה, בין היתר עקב התפשטות המגפה גם לשווקים מתעוררים. לאחר ההתאוששות משיא המשבר, שוקי ההון נותרו תנודתיים ונתמכים בצעדים חסרי תקדים שנקטו על ידי בנקים מרכזיים בעולם. ממשלות במדינות רבות מפעילות תכניות סיוע רחבות היקף, על מנת למתן את פגיעת המשבר ולתמרץ את הפעילות הכלכלית. על רקע הארכת הקיצוץ בתפוקת הנפט של חברי אופ"ק, עלה במהלך התקופה מחיר הנפט, אך הוא עדיין נמוך משמעותית מהמחיר בתחילת השנה.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020 נרשמו ירידות במדדי המניות העיקריים, בעיקר במהלך הרבעון הראשון של השנה, על רקע הירידות בשוקי העולם והתפשטות נגיף הקורונה. מדד ת"א 35 ירד במחצית הראשונה של 2020 בכ-20% ומדד ת"א 125 ירד בכ-18%. מדד האג"ח הכללי ירד בכ-0.7%.

במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית, במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020, נרשמה מגמת עלייה, שהתמתנה במהלך הרבעון השני. בעולם, נרשמו ירידות בשוקי ההון בעקבות המשבר, בעיקר במהלך הרבעון הראשון של השנה, שקוזזו חלקית בעלייה שנרשמה במהלך הרבעון השני, כך שמדד ה-S&P-500 ירד בכ-4% במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020. באירופה, ירד מדד היורוסטוקס-600 בכ-13%, מדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM MSCI) ירד בכ-11% ומדד הנאסד"ק עלה בכ-16%.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות, וברווח כולל אחר

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במחצית הראשונה של השנה הסתכם ב-339 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-407 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 16.7%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק (על בסיס שנתי) עמדה בתקופה ינואר-יוני 2020 על שיעור של 8.1%, בהשוואה ל-10.2% בתקופה המקבילה אשתקד ול-10.5% בכל שנת 2019.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השני של השנה הסתכם ב-168 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-224 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 25.0%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק (על בסיס שנתי) עמדה ברבעון השני של השנה על שיעור של 8.0%, בהשוואה ל-11.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

תמצית דוח רווח והפסד

שינוי	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		שינוי	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
	2019	2020		2019	2020	
ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח		
(2.3)	1,412	1,379	(1.0)	731	724	רווח מימוני, נטו ⁽¹⁾
445.8	59	322	617.4	23	165	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(21.9)	1,353	1,057	(21.0)	708	559	רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
8.8	635	691	2.5	315	323	עמלות
-	2	2	-	1	1	הכנסות אחרות
(7.2)	1,351	1,254	(9.0)	678	617	הוצאות תפעוליות ואחרות
(22.4)	639	496	(23.1)	346	266	רווח לפני מסים
(39.1)	238	145	(23.6)	127	97	הפרשה למסים על הרווח
(79.2)	24	5	(50.0)	14	7	חלק הבנק ברווחי חברה כלולה לאחר השפעת המס
						רווח נקי:
(16.2)	425	356	(24.5)	233	176	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(5.6)	(18)	(17)	(11.1)	(9)	(8)	רווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(16.7)	407	339	(25.0)	224	168	המיוחס לבעלי מניות הבנק
	10.2%	8.1%		11.3%	8.0%	תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות הרבית, נטו והכנסות המימון שאינן מרבית לרווח המימוני, נטו.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח המימוני נטו

בכדי לנתח את הרווח מפעילות מימון יש לכלול ברווח בנוסף להכנסות והוצאות רבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מרבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי מניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות ממכשירים נגזרים כוללות, בין היתר, את השפעות ערך הזמן על השווי ההוגן של נגזרים, המהווים חלק בלתי נפרד מניהול סיכוני הרבית בבנק ואת השפעת שיעור עליית המדד הידוע על נגזרים, המהווה חלק בלתי נפרד מניהול החשיפה למדד המחירים לצרכן.

להלן הרכב הרווח המימוני, נטו

מחצית ראשונה		2019				2020		
2019	2020	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח						
1,638	1,429	727	911	699	748	715	714	הכנסות רבית
338	111	92	246	57	88	57	54	הוצאות רבית
1,300	1,318	635	665	642	660	658	660	הכנסות רבית, נטו
112	61	46	66	63	50	(3)	64	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית
1,412	1,379	681	731	705	710	655	724	סך הרווח המימוני המדווח
(3)	3	(5)	2	(4)	1	-	3	בניטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת: התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים
9	11	4	5	-	3	(9)	20	הכנסות (הוצאות) ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב
22	(44)	7	15	33	16	(48)	4	רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות
28	(30)	6	22	29	20	(57)	27	סך כל ההשפעות שאינן מפעילות שוטפת
1,384	1,409	675	709	676	690	712	697	רווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽¹⁾

(1) מזה בגין השפעות שינויים במדד - הוצאה בסך של כ-23 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2020, בהשוואה להכנסה בסך של כ-20 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד (ברבעון השני של השנה - הוצאה בסך של כ-7 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאה בסך של כ-16 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של השנה).

הרווח המימוני מפעילות שוטפת הסתכם ב-1,409 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,384 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה מגידול בהיקפי הפעילות העסקית, ומגידול בהכנסות מפעילות חדר עסקאות בשל עלייה בהיקף העסקאות עקב התמודדות בשווקים, בעקבות התפשטות נגיף הקורונה. גידול זה קוּוּז בחלקו מהשפעת שחיקת המרווחים כתוצאה מירידת רבית בנק ישראל בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

להלן נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית:

לששת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני		
2019	2020	
באחוזים		
2.75	2.22	שיעור ההכנסה על נכסים נושאי רבית
0.99	0.31	שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות רבית
1.76	1.91	פער הרבית הכולל
2.18	2.04	יחס בין הכנסות מרבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הרבית

למידע נוסף בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית של הבנק והחברות מאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות רבית, ראה נספח 1 לפרק מממשל תאגידי.

ההפסדים מהשקעות במניות, שהסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-44 מיליון ש"ח, כוללים הפסדים שטרם מומשו בסך של 41 מיליון ש"ח, שנבעו מירידה בשווי ההוגן של המניות בשל משבר התפשטות נגיף הקורונה.

ההכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב בסך של 11 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של השנה כוללים הפרשה לירידת ערך בסך של כ-17 מיליון ש"ח, בגין ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, שנבעה אף היא מירידות שערי הבורסה, כאמור לעיל.

הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-322 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-59 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון השני של השנה ב-165 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-23 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

העליה בהוצאות להפסדי אשראי נובעת בעיקרה מהשפעות השינויים בסביבה המאקרו כלכלית כתוצאה מהתפשטות נגיף הקורונה ועקב חוסר הוודאות באשר להשפעת שינויים אלו על מצב הלווים.

לאור מצב אי הוודאות החליט הבנק להגדיל את ההפרשה הקבוצתית במחצית הראשונה של השנה, כדי לשקף את הגידול האפשרי בהפרשה הפרטנית שטרם בא לידי ביטוי. הגידול בהוצאה הקבוצתית להפסדי אשראי, מבטא את השינויים בסביבה המאקרו כלכלית ואת חוסר הוודאות כאמור לעיל, וזאת, באמצעות עדכון ההתאמות האיכותיות בחישוב ההפרשה הקבוצתית. לפרטים נוספים, ראה פרק "מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים".

להלן פרטים לגבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים:

לשנת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2019	2020	2019	2020	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
101	107	37	53	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(105)	(50)	(51)	(23)	קיטון בהוצאה הפרטנית וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
(4)	57	(14)	30	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי
63	265	37	135	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
59	322	23	165	סך כל ההוצאות בגין הפסדי אשראי
				מזה:
20	231	2	107	הוצאות בגין אשראי מסחרי
2	28	3	24	הוצאות בגין אשראי לדיור
37	63	18	34	הוצאות בגין אשראי פרטי אחר
				שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
(0.01%)	0.13%	(0.07%)	0.13%	שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.15%	0.59%	0.18%	0.61%	שיעור סך כל ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.14%	0.72%	0.11%	0.74%	

(1) על בסיס שנתי.

למידע נוסף בדבר ההוצאות בגין הפסדי אשראי ראה פרק סקירת הסיכונים להלן.

הכנסות מעמלות הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-691 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-635 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 8.8%. עיקר הגידול בהכנסות מעמלות נובע מגידול בהכנסות מפעילות שוק ההון, המוסבר מגידול במחזורי המסחר בבורסה, ומגידול בהכנסות מהפרשי המרה, ברבעון הראשון של השנה, עקב גידול מחזורי הפעילות והתנודתיות בשערי המטבעות, כתוצאה ממשבר הקורונה. גידול זה קוודז בחלקו מירידה בהכנסות מדמי ניהול חשבון ובהכנסות מכרטיסי אשראי, שמוסברים בעיקר מירידה בהיקפי הפעילות כתוצאה מהשפעות נגיף הקורונה.

להלן התפלגות ההכנסות מעמלות:

לשנת החודשים שנסתיימו ביום		
2019 ביוני 30	2020 ביוני 30	
במיליוני ש"ח		
113	106	ניהול חשבון
49	46	כרטיסי אשראי
301	357	פעילות בשוק ההון
72	92	הפרשי המרה
44	39	עמלות מעסקי מימון
56	51	עמלות אחרות
635	691	סך כל העמלות

הוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-1,254 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,351 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 7.2%. להלן פירוט של הוצאות התפעוליות והאחרות:

לששת החודשים שנסתיימו ביום		
30 ביוני 2019	30 ביוני 2020	
במיליוני ש"ח		
780	752	משכורות והוצאות נלוות בניטרול הוצאות מענקים
41	-	מענקים
180	172	אחזקה ופחת בנינים וציוד
46	47	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
6	-	הוצאות בגין מיזוג אוצר החייל
30	4	הוצאות סילוק
268	279	הוצאות אחרות למעט צמצום וסילוק
1,351	1,254	סך כל הוצאות התפעוליות והאחרות

משכורות והוצאות נלוות הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-752 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-821 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 8.4%, שנבע בעיקר מקיטון בעלויות השכר עקב צמצום במצבת העובדים בקבוצה ומקיטון במענקים לעובדים, שקוזז בחלקו בעליות שכר.

הוצאות אחזקה ופחת בנינים וציוד הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-172 מיליון ש"ח בהשוואה ל-180 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 4.4%, שנבע בעיקר מירידה בהיקף נכסי הנדל"ן בקבוצה, עקב מהלכי התייעלות.

ההוצאות האחרות הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-283 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-304 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 6.9%, שנבע בעיקר מירידה בהוצאות סילוק בגין פרישה מוקדמת של עובדים, בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה זו קוזזה בחלקה בגידול בהוצאות עמלות שוק ההון, עקב גידול במחזורי הפעילות.

ההפרשה למסים על הרווח הסתכמה במחצית הראשונה של השנה ב-145 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-238 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי הגיע ל-29.2%, בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי של 34.2%. הירידה בהוצאות מסים ובשיעור המס האפקטיבי נובעת מהכנסות מסים בגין שנים קודמות, בסך של 37 מיליון ש"ח.

חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס הסתכם ב-5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-24 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בחלק הבנק ברווח של חברה כלולה נובע מירידה ברווחי חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ, שהושפעו בעיקר מגידול בהפרשה להפסדי אשראי, בכדי לשקף את הגידול בהפסדי אשראי המוערכים לתקופה בגין לווים שנפגעו מהמשבר, אולם טרם זוהו ומירידה בהיקף מחזורי העסקאות בחו"ל ובישראל.

סך הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-269 מיליון ש"ח, סכום זה הושפע בעיקר מהרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בסך של 339 מיליון ש"ח, מהפסד כולל אחר בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי שוק בסך של 60 מיליון ש"ח ומהפסד כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 10 מיליון ש"ח.

המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

סך נכסי קבוצת הבנק ליום 30 ביוני 2020 הסתכם ב-152,719 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-135,067 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2019 ול-141,110 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019, גידול בשיעור של 13.1% ו-8.2%, בהתאמה.

א. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שינוי	31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2020	
ב-1%		במיליוני ש"ח	
1.5	87,899	89,215	אשראי לציבור, נטו
6.5	10,995	11,715	ניירות ערך
23.0	37,530	46,144	מזומנים ופקדונות בבנקים
7.6	120,052	129,160	פקדונות הציבור
19.1	3,674	4,375	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1.7	8,568	8,712	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק

ב. להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים:

שינוי	31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2020	
ב-1%		במיליוני ש"ח	
(7.4)	135	125	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים למעט נגזרים
(4.1)	7,551	7,244	אשראי תעודות
(1.1)	2,268	2,242	ערבויות והתחייבויות אחרות
5.8	9,463	10,008	מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו
8.7	8,200	8,911	מסגרות ח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
(3.2)	6,708	6,492	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו ומסגרות להשאלת ניירות ערך
2.0	34,325	35,022	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות
			סך הכל

מכשירים פיננסיים נגזרים:

ערך נקוב	31 בדצמבר 2019		30 ביוני 2020		ערך נקוב	
	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי		
	במיליוני ש"ח					
21,290	384	249	21,289	544	269	חוזי רבית
74,927	414	391	87,495	583	587	חוזי מטבע
44,337	450	450	47,929	812	812	חוזים בגין מניות
156	1	1	205	3	3	חוזי סחורות ואחרים
140,710	1,249	1,091	156,918	1,942	1,671	סך הכל

האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2020 הסתכם ב-89,215 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-87,899 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019, גידול בשיעור של 1.5%.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך האשראי לציבור ליום		שינוי		31 בדצמבר 2019		30 ביוני 2020	
בדצמבר 2019	ביוני 2020	%	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח		
83.4	83.0	0.9	688	73,316	74,004	מטבע ישראלי	- לא צמוד
11.7	11.7	2.0	201	10,273	10,474	- צמוד למדד	- צמוד למדד
4.2	4.4	7.6	279	3,664	3,943	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
0.7	0.9	22.9	148	646	794	פריטים לא כספיים	פריטים לא כספיים
100.0	100.0	1.5	1,316	87,899	89,215	סך הכל	סך הכל

אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

השינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2019	31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2019	30 ביוני 2020	
ב-%		במיליוני ש"ח			
(0.4)	6.4	17,280	16,190	17,219	עסקים גדולים
2.0	(2.0)	5,539	5,769	5,652	עסקים בינוניים
2.6	4.1	17,264	17,019	17,719	עסקים קטנים וזעירים
(2.0)	(0.3)	21,835	21,481	21,406	משקי בית ללא הלוואות לדיור
4.7	7.7	25,583	24,855	26,776	הלוואות לדיור
(17.9)	3.8	67	53	55	בנקאות פרטית
22.4	44.4	1,261	1,069	1,544	גופים מוסדיים
1.7	4.6	88,829	86,436	90,371	סך הכל
מזה: אשראי צרכני ללא הלוואות לדיור וכרטיסי אשראי					
-	0.4	18,196	18,124	18,200	משקי בית
(12.1)	38.1	33	21	29	בנקאות פרטית
-	0.5	18,229	18,145	18,229	סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור, ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור, הסתכם ביום 30 ביוני 2020 ב-125,848 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-123,687 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019, גידול בשיעור של 1.7%.

להלן מידע לגבי התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק:

שינוי	ליום 31 בדצמבר 2019			ליום 30 ביוני 2020		ענף משק
	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור	במיליוני ש"ח	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור	
%	%	%	%	%	%	
(5.1)	12.1	14,940	11.3	14,174		שירותים פיננסיים (כולל חברות אחזקה)
2.2	13.3	16,433	13.3	16,800		בינוי ונדל"ן
5.7	8.1	10,020	8.4	10,588		תעשייה
(0.5)	6.3	7,854	6.2	7,817		מסחר
2.7	50.0	61,878	50.5	63,536		לקוחות פרטיים, לרבות הלוואות לדיור
3.0	10.2	12,562	10.3	12,933		אחרים
1.7	100.0	123,687	100.0	125,848		סך הכל

להלן החלוקה הענפית של ששת הלווים הגדולים בקבוצה (לפי גודל חבות ברוטו לפני ניכוי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים):

ליום 30 ביוני 2020				ענף משק	לווה מספר
סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני*		
			במיליוני ש"ח		
942	942	678	264	תעשייה	1.
615	807	387	420	שירותים פיננסיים	2.
727	727	202	525	אספקת חשמל ומים	3.
701	701	-	701	שירותים פיננסיים	4.
507	507	6	501	שירותים פיננסיים	5.
427	427	49	378	שירותים פיננסיים	6.

ליום 31 בדצמבר 2019				ענף משק	לווה מספר
סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני*		
			במיליוני ש"ח		
165	1,047	5	1,042	שירותים פיננסיים	1.
648	936	274	662	שירותים פיננסיים	2.
795	795	391	404	תעשייה	3.
701	701	50	651	שירותים פיננסיים	4.
625	625	223	402	אספקת חשמל ומים	5.
607	607	6	601	שירותים פיננסיים	6.

* כולל אשראי לציבור, השקעה באגרות חוב ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.

ההשקעה בניירות ערך ליום 30 ביוני 2020 הסתכמה ב-11,715 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-10,995 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019, גידול בשיעור של 6.5%. להלן הרכב התיק:

חלק מסך ניירות הערך		יתרה ליום		
31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2020	31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2020	
	%		במיליוני ש"ח	
76.2	84.6	8,379	9,910	אגרות חוב ממשלתיות
5.9	4.2	649	488	אגרות חוב של בנקים ⁽¹⁾
8.0	7.1	885	837	קונצרני
6.8	2.1	743	241	קונצרני ומגובי נכסים בערבות ממשלות
3.1	2.0	339	239	מניות ⁽²⁾
100.0	100.0	10,995	11,715	סך הכל

(1) היתרה כוללת גם אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות הנפקה של בנקים.

כולל אגרות חוב של בנקים זרים במט"ח בבעלות ובערבות ממשלות זרות בסך של 254 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2019 - 615 מיליון ש"ח).

(2) ההשקעה במניות כוללת, בין היתר, השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 75 מיליון ש"ח, השקעה במניות ובסלי מדדי מניות במט"ח בסך של 20 מיליון ש"ח וכן השקעה במניות ובסלי מדדי מניות הנסחרים בבורסה בתל-אביב בסך של 111 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2019 - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 89 מיליון ש"ח, השקעה במניות ובסלי מדדי מניות במט"ח בסך של 92 מיליון ש"ח וכן השקעה במניות ובסלי מדדי מניות הנסחרים בבורסה בתל-אביב בסך של 124 מיליון ש"ח).

להלן התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך ניירות הערך ליום		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2020	שינוי במיליוני ש"ח	31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2020	
%	%	%			
33.0	44.6	43.6	3,634	5,218	מטבעי ישראלי
3.2	2.8	(6.9)	349	325	- לא צמוד
60.7	50.6	(11.1)	6,673	5,933	- צמוד למדד
3.1	2.0	(29.5)	339	239	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	6.5	10,995	11,715	פריטים לא כספיים
					סך הכל

להלן פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים את הבנק לשם קביעת השווי ההוגן של ניירות הערך ליום 30 ביוני 2020:

סך הכל	מחיר מצד נגדי לעסקה**	מחיר אינדיקטיבי*	מחיר מצוטט בשוק פעיל במיליוני ש"ח	
239	81	33	125	מניות וקרנות השקעה פריטיות
4,950	-	-	4,950	אגרות חוב ממשלתיות במטבעי ישראלי
593	-	263	330	אגרות חוב קונצרניות במטבעי ישראלי
5,818	-	5,712	106	אגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות נכסים
115	-	115	-	אגרות חוב מגובות משכנתא (MBS)
11,715	81	6,123	5,511	סך הכל
100.0	0.7	52.3	47.0	% מהתיק

* מחיר אינדיקטיבי - אינדיקציה הנקבעת על ידי הבנק ואשר מבוססת בעיקר על ציטוטי מחיר המתקבלים מגופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך, והיתרה מבוססת על מודלים פינמיים שנקבעו על ידי הבנק.

** מחיר מצד נגדי לעסקה - ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה. לגבי קרנות השקעה פריטיות, בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך מתבססת על הדוחות הכספיים שלהן.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות בנכסים לפי מדינות/יבשות:

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2020	
	במיליוני ש"ח	
3,220	4,154	ישראל (כולל ממשלת ישראל - 4,046 מיליון ש"ח; 31.12.19 - 3,092 מיליון ש"ח)
2,071	1,109	ארצות הברית (כולל ממשלת ארצות הברית - 913 מיליון ש"ח; 31.12.19 - 1,957 מיליון ש"ח)
183	30	צרפת
10	58	קנדה
432	156	גרמניה (בבעלות ממשלת גרמניה או בערבותה)
83	93	המזרח הרחוק, אוסטרליה ואחרים (4 מדינות; 31.12.19 - 3 מדינות)
296	218	אירופה (4 מדינות; 31.12.19 - 2 מדינות)
6,295	5,818	סך הכל

יצוין כי בכל אחת מהמדינות (למעט ממשלת ישראל וממשלת ארצות הברית), אין מנפיק שיתרת אגרות החוב שלו עולה על 1% מההון המיוחס לבעלי מניות הבנק.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי, לפי ענפי משק:

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2020	
במיליוני ש"ח		
148	147	חשמל ומים
204	197	בניה ונדל"ן
75	67	שירותים פיננסיים
9	42	בנקים
50	32	תעשייה
54	34	מסחר
97	54	תחבורה
11	16	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
4	4	שירותים ציבוריים
652	593	סך הכל

להלן הרכב תיק אגרות החוב במט"ח בקבוצת הבנק:

- **אגרות חוב במט"ח וצמוד מט"ח שאינן מגובות נכסים** - מסתכמות ב-5,818 מיליון ש"ח (1,679 מיליון דולר) (כולל חברות זרות בסך של 750 מיליון ש"ח, אגרות חוב של חברות ישראליות במט"ח, שרובן נסחרות בחו"ל בסך של 109 מיליון ש"ח, אגרות חוב מדינת ישראל במט"ח בסך של 4,046 מיליון ש"ח ואגרות חוב ממשלתיות זרות בסך של 913 מיליון ש"ח). כל אגרות החוב הזרות הכלולות בתיק מדורגות בדירוג השקעה (Investment Grade) - בקבוצת דירוג A ומעלה, כאשר כ-3.4% מהחשיפה הינה למוסדות בנקאיים ופיננסיים מובילים במדינות OECD. תיק השקעה זה מפוזר כך שהחשיפה למנפיק יחיד (למעט ממשלת ישראל או ארצות הברית) אינה עולה על 2.5% מהיקף תיק אגרות החוב במט"ח. משך החיים הממוצע בתיק אגרות החוב הזרות במט"ח עומד על כ-4 שנים. יתרת ההפסדים ברטו שטרם מומשה (הכלולה בהון במסגרת התאמות לשווי הוגן בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה) ליום הדיווח בגין תיק זה עמדה על כ-29 מיליון ש"ח (כ-8 מיליון דולר), בהשוואה לרווחים של כ-59 מיליון ש"ח (כ-17 מיליון דולר) ליום 31 בדצמבר 2019.
- **אגרות חוב מגובות במשכנתאות (MBS - Mortgage Backed Securities)** - שהונפקו על ידי חברה בבעלות מלאה של ממשלת ארה"ב (Ginnie Mae), מסתכמות ב-115 מיליון ש"ח (33 מיליון דולר).

יתרת ההפסדים, נטו (לפני השפעת המס) הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר, בגין הפער בין השווי ההוגן של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה לבין עלותן המופחתת, ליום 30 ביוני 2020 הסתכמה ב-10 מיליון ש"ח (בעיקר בגין אגרות חוב של ממשלת ישראל). נכון ליום 5 באוגוסט 2020, הפער בין השווי ההוגן של אגרות החוב בתיק הזמין למכירה לבין עלותן המופחתת הסתכם ברווח (לפני השפעת המס) בסך 24 מיליון ש"ח.

מזומנים ופקדונות בבנקים ליום 30 ביוני 2020 הסתכמו ב-46,144 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-37,530 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019, גידול בשיעור של 23.0%.

פקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2020 הסתכמו ב-129,160 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-120,052 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019, גידול בשיעור של 7.6%, שנבע בעיקר ממעבר השקעות של לקוחות בשוק ההון לפקדונות, עקב השלכות התפשטות נגיף הקורונה.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור ליום		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2020	31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2020		
%		במיליוני ש"ח			
79.0	78.9	94,780	101,912	מטבע ישראלי	- לא צמוד
4.4	3.3	5,315	4,289		- צמוד למדד
16.1	17.2	19,309	22,163		מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
0.5	0.6	648	796		פריטים לא כספיים
100.0	100.0	120,052	129,160		סך הכל

פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

השינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2019	31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2019	30 ביוני 2020	
ב-%		במיליוני ש"ח			
2.0	27.6	11,018	8,801	11,233	עסקים גדולים
0.4	12.2	5,491	4,911	5,512	עסקים בינוניים
10.0	14.5	19,157	18,398	21,070	עסקים קטנים וזעירים
16.6	17.5	51,572	51,194	60,152	משקי בית
17.8	19.0	7,734	7,654	9,109	בנקאות פרטית
(11.9)	(3.0)	25,080	22,758	22,084	גופים מוסדיים
7.6	13.6	120,052	113,716	129,160	סך הכל

תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק

סך תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק ליום 30 ביוני 2020 עמד על 308 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-342 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2019, קיטון בשיעור של 9.9%.

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 ביוני 2020 הסתכמו ב-4,375 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,674 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2019, גידול בשיעור של 19.1%.

ביום 10 בפברואר 2020, הנפיקה הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ (להלן - "הבינלאומי הנפקות"), חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, בהנפקה ציבורית, אגרות חוב בע.ג. של 800 מיליון ש"ח בתמורה לסך של 814 מיליון ש"ח. תמורת ההנפקה בגין אגרות החוב הופקדה בבנק. הבנק התחייב לקיים את תנאיהן של אגרות החוב שהונפקו.

ביום 23 ביוני 2020, הנפיקה הבינלאומי הנפקות, בהנפקה ציבורית, אגרות חוב בע.ג. של 339 מיליון ש"ח בתמורה לסך של 344 מיליון ש"ח וכתבי התחייבות נדחים, בעלי מנגנון לספיגת הפסדים, בע.ג. של 300 מיליון ש"ח בתמורה לסך של 300 מיליון ש"ח. תמורת ההנפקות בגין אגרות החוב ובגין כתבי ההתחייבות הנדחים הופקדה בבנק. הבנק התחייב לקיים את תנאיהן של אגרות החוב ואת תנאיהם של כתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ביום 30 ביוני 2020 ב-8,712 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8,568 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2019. לפרטים בדבר התפתחות הרווח הכולל האחר, ראה פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר.

הלימות ההון

יחסי הון מינימאליים

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל. בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% יחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. ליחסי הון מינימליים אלו מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדירור למועד הדיווח. לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מההתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת שעה, הנוגעת לעדכון הוראה 201 אשר כוללת הפחתת דרישות ההון הרגולטוריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת וכן עדכון להוראה 329 אשר מבטל את דרישות ההון של נקודת אחוז נוספת על הלוואות לדירור שהועמדו בתקופת המשבר וזאת על מנת להבטיח את יכולתם של הבנקים להמשיך להציע אשראי. דרישות הון אלה יהיו בתוקף למשך שישה חודשים ובמידת הצורך יוארכו בשישה חודשים נוספים ולאחר מכן, ככל שרלוונטי, יידרש הבנק להציג מתווה מדורג לצבירה מחודשת של ההון, ככל שנשחק, על פני שנתיים. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרשים על ידי הפיקוח על הבנקים, לפי נתוני מועד הדיווח הינם 8.31%-11.81% בהתאמה.

יעדי ההון הפנימיים שנקבעו על ידי הדירקטוריון, בגובה אלה הרגולטוריים, הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-8.31% יחס ההון הכולל לא יפחת מ-11.81%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% יחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

הוראות באזל 3

בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לכך, החל מיום 1 בינואר 2020 עומדת התקרה על 20%.

מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית

- ביום 12 בינואר 2016, הופץ מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. לפי המכתב, דירקטוריון תאגיד בנקאי יתווה תכנית רב שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאי המכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התכנית לתקופה של חמש שנים בקו ישר. ביום 16 בדצמבר 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו, עד ליום 31 בדצמבר 2021.
- ביום 17 בנובמבר 2016, אישר דירקטוריון הבנק את עדכון התכנית האסטרטגית של הקבוצה בהיבט מהלכי התייעלות שעלותה הערכה בכ-207 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס). ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי התייעלות, נכון ליום 30 ביוני 2020, היה מביא לקיטון של כ-0.05% ביחסי הלימות ההון.
 - במהלך שנת 2018, קיבל דירקטוריון הבנק החלטה על ביצוע מהלכי התייעלות נוספים באוצר החייל. ברבעון השלישי של שנת 2018, התקבלה החלטה על מיזוג וביום 1 בינואר 2019 מוזג אוצר החייל עם ולתוך הבנק. החלטות אלו והשלכותיהן הצפויות הינן מעבר לתכנית התייעלות המקורית של הקבוצה, משנת 2016. בגין מהלכים אלה ביצעה הקבוצה הפרשה לפיצויים מוגדלים בסך של 82 מיליון ש"ח (53 מיליון נטו לאחר השפעת המס). ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי התייעלות, נכון ליום 30 ביוני 2020 היה מביא לקיטון נוסף של 0.05% ביחסי הלימות ההון.

יישום ההוראות

במסגרת הנדבך הראשון, הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל לסיכוני האשראי, השוק והסיכונים התפעוליים. במסגרת הנדבך השני, הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק. מסמך ה-ICAAP לנתוני 31 במרס 2019 הוגש כנדרש לבנק ישראל והבנק נמצא בתהליך הכנת המסמך לנתוני ה-30 ביוני 2020. תשתית תהליך הנאותות ההונית שאושרה בבנק משמשת בסיס לתהליך הפנימי המבוצע בחברה הבת הבנקאית בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי שלה.

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2020	
		1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
8,785	8,882	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2,345	2,741	הון רובד 2, לאחר ניכויים
11,130	11,623	סך כל ההון הכולל
		2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
73,862	75,685	סיכון אשראי
875	824	סיכונים שוק
6,512	6,451	סיכון תפעולי
81,249	82,960	סך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון
		3. יחס ההון לרכיבי סיכון
10.81%	10.71%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.70%	14.01%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.31%	8.31%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.81%	11.81%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2020 עמד על 10.71%, בהשוואה ל-10.81% ליום 31 בדצמבר 2019. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30 ביוני 2020 עמד על 14.01%, בהשוואה ל-13.70% ליום 31 בדצמבר 2019.

ההון הכולל ליום 30 ביוני 2020 הסתכם ב-11,623 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-11,130 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2019. בסיס ההון הושפע מחד מרווח בסך של 339 מיליון ש"ח. מאידך, גידול זה קוודז בדיבידנד ששולם בסך של 125 מיליון ש"ח, מהפסד כולל אחר בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי שוק בסך של 60 מיליון ש"ח ומהפסד כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 10 מיליון ש"ח.

נכסי הסיכון ליום 30 ביוני 2020 הסתכמו ב-82,960 מיליון ש"ח בהשוואה ל-81,249 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019, גידול בסך של 1,711 מיליון ש"ח שנבע מגידול באשראי לציבור ומהשפעת יישום תקן חשבונאות חדש בנושא חכירות אשר יושם החל מיום 1 בינואר 2020. יישום ההוראות החדשות הביא לירידה בשיעור ההון רובד 1 וההון הכולל בשיעור של כ-0.06% וכ-0.08% בהתאמה. זאת, כתוצאה משקלול נכסי הסיכון בגין נכסי זכות שימוש הנובעים מחכירות תפעוליות שהוכרו במאזן בשיעור של 100%.

יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של חברה בת משמעותית בהתאם להוראות בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל):

בנק מסד בע"מ		
31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2020	באחוזים
13.50%	13.70%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.52%	14.81%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס מינוף - הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 של המפקח על הבנקים בנושא יחס המינוף. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון עצמי רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (וכולל את הבנק). יחס המינוף ליום 30 ביוני 2020 עומד על 5.49%, בהשוואה ל-5.81% ליום 31 בדצמבר 2019.

מדיניות חלוקת דיבידנד

בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד שאישר דירקטוריון הבנק (כפי שעודכנה ביום 9 ביוני 2015 וביום 14 באוגוסט 2017), הבנק יחלק כדיבידנד בכל שנה עד 50% מהרווח הנקי השנתי של הבנק הראוי לחלוקה, בכפוף לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים הרגולטוריים ומהיעדים שנקבעו ושייקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת, בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית. יובהר כי החל משנת 2017, הרווח הנקי השנתי מתייחס לרווח הנקי השנתי של השנה השוטפת.

אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות הדירקטוריון לבחון מעת לעת את המדיניות, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד כלל. מובהר בזאת, כי כל חלוקה של דיבידנד תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים.

יצוין כי חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה, בנוסף להוראות חוק החברות, למגבלות נוספות כמפורט בבאור 24 א.ב' לדוחות הכספיים לשנת 2019.

להלן פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2017:

יום ההכרזה	יום התשלום	סך הכל דיבידנד ששולם במיליוני ש"ח	דיבידנד למניה בש"ח
15 במרס 2017	2 באפריל 2017	70	0.70
23 במאי 2017	14 ביוני 2017	70	0.70
14 באוגוסט 2017	31 באוגוסט 2017	70	0.70
14 בנובמבר 2017	3 בדצמבר 2017	100	1.00
5 במרס 2018	21 במרס 2018	95	0.95
28 במאי 2018	5 ביוני 2018	60	0.60
14 באוגוסט 2018	2 בספטמבר 2018	100	1.00
20 בנובמבר 2018	9 בדצמבר 2018	100	1.00
12 במרס 2019	20 במרס 2019	105	1.05
28 במאי 2019	17 ביוני 2019	85	0.85
13 באוגוסט 2019	29 באוגוסט 2019	110	1.10
26 בנובמבר 2019	12 בדצמבר 2019	110	1.10
15 במרס 2020	31 במרס 2020	125	1.25

לאור מכתבה של המפקחת על הבנקים, מיום 29 במרס 2020, לכל הבנקים המסחריים ולהוראת שעה מיום 31 במרס 2020, המתקנת את הוראת ניהול בנקאי תקין 201 בו נכללה בקשה, בין היתר, לבחון מחדש את מדיניות חלוקת הדיבידנד על רקע משבר הקורונה ואי הוודאות הנובעת מהתפתחות המשבר, קיים דירקטוריון הבנק ביום 16 באפריל 2020 דיון על מדיניות הדיבידנד המפורטת לעיל והחליט, כי הבנק יימנע מלחלק דיבידנד לבעלי מניותיו במהלך תקופת הוראת השעה, המסתיימת ביום 30 בספטמבר 2020. מובהר, כי לא חל שינוי במדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק והיא נותרה בעינה. דירקטוריון הבנק ימשיך לדון בהמשך יישומה של מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק לאור התפתחויות המשבר והשפעתו על המשק ועל הבנק, ויהיה רשאי לבחון את ההחלטה בעניין יישום חלוקת הדיבידנד ולשנותה לפי שיקול דעתו.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים ב"א"1 לדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוח, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים. להגדרות המגזרים הפיקוחיים, ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה באור 28 לדוחות הכספיים לשנת 2019. לפירוט בדבר מגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה, ראה באור 28'א' לדוחות הכספיים לשנת 2019.

להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:

א. סך ההכנסות *

חלק המגזר מסך ההכנסות		לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני		
2019	2020	השינוי	2019	2020		
ב-%		ב-%	במיליוני ש"ח			
9.8	9.7	(1.0)	103	102		עסקים גדולים
6.0	5.5	(7.9)	63	58		עסקים בינוניים
22.7	22.9	1.3	237	240		עסקים קטנים וזעירים
42.5	41.9	(1.3)	445	439		משקי בית
2.5	2.2	(11.5)	26	23		בנקאות פרטית
6.2	6.0	(3.1)	65	63		גופים מוסדיים
10.3	11.8	13.9	108	123		ניהול פיננסי
100.0	100.0	0.1	1,047	1,048		סך הכל

חלק המגזר מסך ההכנסות		לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני		לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני		
2019	2020	השינוי	2019	2020		
ב-%		ב-%	במיליוני ש"ח			
9.8	9.7	-	200	200		עסקים גדולים
6.1	5.7	(4.8)	125	119		עסקים בינוניים
23.2	23.9	4.4	475	496		עסקים קטנים וזעירים
43.4	44.1	2.6	890	913		משקי בית
2.6	2.6	-	53	53		בנקאות פרטית
6.5	6.8	6.0	133	141		גופים מוסדיים
8.4	7.2	(13.3)	173	150		ניהול פיננסי
100.0	100.0	1.1	2,049	2,072		סך הכל

ב. רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני		
2019	2020	2019	2020	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
89	34	48	37	עסקים גדולים
23	8	16	(15)	עסקים בינוניים
79	76	36	28	עסקים קטנים וזעירים
63	78	32	27	משקי בית
12	13	6	4	בנקאות פרטית
27	37	14	15	גופים מוסדיים
114	93	72	72	ניהול פיננסי
407	339	224	168	סך הכל

* כולל הכנסות רבית נטו והכנסות שאינן מרבית.

ג. יתרות מאזניות ממוצעות*

חלק המגזר מסך האשראי לציבור		אשראי לציבור		לששת החודשים		
לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		שנסיימו ביום 30 ביוני		שנסיימו ביום 30 ביוני		
2019	2020	השינוי	2019	2020		
%-ב	%-ב	%-ב	במיליוני ש"ח			
20.0	20.0	5.6	16,988	17,931		עסקים גדולים
6.6	6.3	1.5	5,577	5,658		עסקים בינוניים
19.4	19.5	5.6	16,533	17,457		עסקים קטנים וזעירים
52.8	52.5	4.4	44,945	46,919		משקי בית
0.1	0.1	4.3	46	48		בנקאות פרטית
1.1	1.6	48.3	979	1,452		גופים מוסדיים
100.0	100.0	5.2	85,068	89,465		סך הכל

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור		פקדונות הציבור		לששת החודשים		
לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		שנסיימו ביום 30 ביוני		שנסיימו ביום 30 ביוני		
2019	2020	השינוי	2019	2020		
%-ב	%-ב	%-ב	במיליוני ש"ח			
7.0	10.4	62.1	7,941	12,876		עסקים גדולים
4.4	4.4	8.1	4,998	5,403		עסקים בינוניים
16.1	16.4	12.2	18,208	20,429		עסקים קטנים וזעירים
44.7	45.2	10.9	50,606	56,111		משקי בית
6.8	6.7	8.0	7,727	8,349		בנקאות פרטית
21.0	16.9	(11.3)	23,730	21,044		גופים מוסדיים
100.0	100.0	9.7	113,210	124,212		סך הכל

* יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

מגזרים עסקיים - מגזר העסקים הקטנים והזעירים, מגזר העסקים הבינוניים ומגזר העסקים הגדולים

להלן נתונים עיקריים אודות המגזרים העסקיים - עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019				לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020				
סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	
במיליוני ש"ח								
278	72	44	162	276	78	40	158	הכנסות רבית, נטו
125	31	19	75	124	24	18	82	הכנסות שאינן מרבית
403	103	63	237	400	102	58	240	סך הכנסות
4	(17)	6	15	107	8	56	43	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
237	45	31	161	213	37	25	151	הוצאות תפעוליות ואחרות
100	48	16	36	50	37	(15)	28	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
38,772	16,545	5,610	16,617	41,626	18,290	5,783	17,553	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
38,978	16,190	5,769	17,019	40,590	17,219	5,652	17,719	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
31,315	7,895	5,028	18,392	39,977	13,080	5,556	21,341	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
32,110	8,801	4,911	18,398	37,815	11,233	5,512	21,070	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019				לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020				
סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	
במיליוני ש"ח								
551	141	87	323	555	149	81	325	הכנסות רבית, נטו
249	59	38	152	260	51	38	171	הכנסות שאינן מרבית
800	200	125	475	815	200	119	496	סך הכנסות
20	(34)	27	27	231	88	61	82	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
465	87	60	318	429	74	50	305	הוצאות תפעוליות ואחרות
191	89	23	79	118	34	8	76	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
39,098	16,988	5,577	16,533	41,046	17,931	5,658	17,457	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
38,978	16,190	5,769	17,019	40,590	17,219	5,652	17,719	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
31,147	7,941	4,998	18,208	38,708	12,876	5,403	20,429	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
32,110	8,801	4,911	18,398	37,815	11,233	5,512	21,070	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות של המגזרים העסקיים במחצית הראשונה של שנת 2020, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-555 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-551 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 0.7%. ההכנסות שאינן מרבית הסתכמו ב-260 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-249 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 4.4%, אשר נבע בעיקר מגידול בהכנסות מפעילות שוק ההון, עקב גידול במחזורי המסחר בבורסה ומגידול בהכנסות הפרשי המרה ברבעון הראשון של השנה עקב גידול במחזורי הפעילות והתגודות בשערי המטבעות, כתוצאה ממשבר הקורונה.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-231 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-20 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול מוסבר מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי הנובעת בעיקר מהשלכות משבר הקורונה, אשר בעקבותיו ולאור מצב אי הוודאות שנוצר, עדכן הבנק את ההתאמות האיכותיות בחישוב ההפרשה הקבוצתית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-429 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-465 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 7.7%, שנבע בעיקר מירידה בהוצאות השכר, עקב צמצום במצבת העובדים בקבוצה ומקיטון במענקים לעובדים, ומירידה בהוצאות הסילוק בגין פרישה מוקדמת של עובדים בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזרים העסקיים הסתכם ב-118 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-191 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 38.2%, המוסבר מגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי כאמור לעיל.

היתרה הממוצעת של האשראי לציבור הסתכמה ב-41,046 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-39,098 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5.0%.

האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2020 הסתכם ב-40,590 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-38,978 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2019, גידול בשיעור של 4.1%. היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור הסתכמה ב-38,708 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-31,147 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 24.3%.

פקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2020 הסתכמו ב-37,815 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-32,110 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2019, גידול בשיעור של 17.8%.

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית

להלן נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020			
סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית	סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית	
						במיליוני ש"ח
320	10	310	309	6	303	הכנסות רבית, נטו
151	16	135	153	17	136	הכנסות שאינן מרבית
471	26	445	462	23	439	סך הכנסות
21	-	21	58	-	58	הוצאות בגין הפסדי אשראי
381	16	365	344	16	328	הוצאות תפעוליות ואחרות
38	6	32	31	4	27	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
45,229	47	45,182	46,908	43	46,865	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
46,389	53	46,336	48,237	55	48,182	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
58,804	7,667	51,137	68,342	8,896	59,446	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
58,848	7,654	51,194	69,261	9,109	60,152	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019			לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020			
סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית	סך הכל	בנקאות פרטית	משקי בית	
						במיליוני ש"ח
638	20	618	636	15	621	הכנסות רבית, נטו
305	33	272	330	38	292	הכנסות שאינן מרבית
943	53	890	966	53	913	סך הכנסות
39	-	39	91	-	91	הוצאות בגין הפסדי אשראי
768	33	735	714	33	681	הוצאות תפעוליות ואחרות
75	12	63	91	13	78	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
44,991	46	44,945	46,967	48	46,919	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
46,389	53	46,336	48,237	55	48,182	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
58,333	7,727	50,606	64,460	8,349	56,111	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
58,848	7,654	51,194	69,261	9,109	60,152	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות של מגזר האנשים הפרטיים במחצית הראשונה של שנת 2020, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-636 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-638 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 0.3%, אשר נבע בעיקר מירידה בהכנסות מפעילות קבלת פקדונות. קיטון זה קוזז ברובו מעליה בהיקפי הפעילות ומגידול בהכנסות מפעילות הלוואות לדיור.

ההכנסות שאינן מרבית הסתכמו ב-330 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-305 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 8.2%, אשר נבע בעיקר מגידול בהכנסות מפעילות שוק ההון עקב גידול במחזורי המסחר בבורסה.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-714 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-768 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 7.0%, שנבע בעיקר מירידה בהוצאות השכר, עקב צמצום במצבת העובדים בקבוצה ומקיטון במענקים לעובדים, ומירידה בהוצאות הסילוק בגין פרישה מוקדמת של עובדים בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-91 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-39 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול מוסבר מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי הנובעת בעיקר מהשלכות משבר הקורונה, אשר בעקבותיו ולאור מצב אי הוודאות שנוצר, עדכן הבנק את ההתאמות האיכותיות בחישוב ההפרשה הקבוצתית.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במגזר האנשים הפרטיים, הכולל את מגזר משקי הבית והבנקאות הפרטית הסתכם ב-91 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-75 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

היתרה הממוצעת של האשראי לציבור הסתכמה ב-46,967 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-44,991 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 4.4%.

האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2020 הסתכם ב-48,237 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-46,389 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2019, גידול בשיעור של 4.0%. היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור הסתכמה ב-64,460 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-58,333 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 10.5%.

פקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2020 הסתכמו ב-69,261 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-58,848 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2019, גידול בשיעור של 17.7%.

מגזר ניהול פיננסי

סך כל ההכנסות המשויכות למגזר זה הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-150 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-173 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי במגזר הניהול הפיננסי הסתכם ב-93 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-114 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים המרכזיים שהשפיעו על הקיטון ברווח במגזר הניהול הפיננסי:

- קיטון ברווחים מהשקעה במניות ובאגרות חוב בסך של 64 מיליון ש"ח, מזה כ-60 מיליון ש"ח בגין הפסדים שטרם מומשו מהשקעה במניות, שנבעו בעיקר מירידת שווי המניות כתוצאה ממצב השווקים הפיננסיים, על רקע משבר הקורונה, ומהפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני בגין אגרות חוב בסך של 17 מיליון ש"ח.

- קיטון בחלק הבנק ברווחי כאל בסך של 19 מיליון ש"ח.

מנגד, הכנסות מסים בגין שנים קודמות המיוחסות למגזר זה, קיזזו חלקית השפעות אלו.

חברות מוחזקות עיקריות

בנק מסד בע"מ (להלן - "מסד") - בו מחזיק הבנק 51.0% מהון המניות ומזכויות ההצבעה, הינו בנק מסחרי הפועל באמצעות 23 סניפים ושלוחות. השקעת הבנק במסד ליום 30 ביוני 2020 הסתכמה ב-389 מיליון ש"ח. סך המאזן של מסד ליום 30 ביוני 2020 הסתכם ב-9,553 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8,694 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2019, גידול בשיעור של 9.9%. סך כל ההון של מסד ליום 30 ביוני 2020 הסתכם ב-762 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-726 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2019, גידול בשיעור של 5.0%. הרווח הנקי של מסד הסתכם במחצית הראשונה של השנה ב-35.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-37.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3.5%. חלק הבנק ברווחי מסד הסתכם במחצית הראשונה של השנה ב-18.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-19.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. תשואת הרווח הנקי (על בסיס שנתי) עמדה על 9.9% בהשוואה ל-11.4% בתקופה המקבילה אשתקד. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עומד על 14.81% בהשוואה ל-14.52% בסוף שנת 2019. יחס הון עצמי רובד 1 עומד על 13.70% בהשוואה ל-13.50% בסוף שנת 2019. במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני ה-31 בדצמבר 2018 נקבעו על ידי דירקטוריון מסד יעדי ההון המינימליים כדלקמן: יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת משיעור של 10.5%, עד ליום 31 בדצמבר 2021, ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.65% עד ליום 31 בדצמבר 2021.

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל") - הבנק מחזיק 28.2% בהון ו-21.0% בזכויות ההצבעה בכאל. כאל עוסקת בשיווק ובתפעול של הנפקת כרטיסי אשראי וסליקת עסקאות בכרטיסי אשראי של המותג הבינלאומי "ויזה" ו"מסטרקארד", משווקת ומפעילה את מערך כרטיסי האשראי של "דיינרס" באופן בלעדי בישראל וכן סולקת כרטיסים ממותג "ישראכרט". השקעת הבנק בכאל ליום 30 ביוני 2020 הסתכמה ב-611 מיליון ש"ח. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עמד על 14.3%, בהשוואה ל-14.0% בסוף שנת 2019. חלק הבנק ברווחי כאל, לפני השפעת המס, הסתכם במחצית הראשונה של השנה ב-6.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-26.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 75.7%. הקיטון ברווח מוסבר בעיקר מגידול בהפרשה להפסדי אשראי, בכדי לשקף את הגידול בהפסדי האשראי המוערכים לתקופה בגין לווים שנפגעו מהמשבר אולם טרם זוהו ומירידה בהיקף מחזורי העסקאות בחו"ל ובישראל.

ראה באור 9 באשר לבקשות לאישור תובענות ייצוגיות כנגד כאל ולשומות שהוציא מנהל מס ערך מוסף לכאל.

סקירת הסיכונים

37	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
38	סיכון אשראי
56	סיכון שוק
60	סיכון נזילות
61	סיכונים אחרים

סקירת הסיכונים

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוחות הכספיים לשנת 2019. על כן, יש לקרוא את הפרק יחד עם פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2019 מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

כללי

- א. פעילותה של הקבוצה מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולוויים), סיכוני שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הרבית, סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים, לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע, סיכוני ציות והלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי וסיכון מוניטין.
כל הסיכונים העיקריים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הקבוצה מוכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. תפיסת הסיכון הכוללת של הקבוצה עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון, כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחיימת והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.
- ד. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בקבוצה באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות הבקרה הבלתי תלויות בחטיבות לניהול סיכונים והחשבונאי הראשי ומערך הייעוץ המשפטי וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.
- ה. מנהל הסיכונים הראשי, ר"ח אלי כהן, חבר הנהלה ונושא באחריות לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הארגון כולו.
- ו. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:
ר"ח אלי כהן, מכהן כראש החטיבה לניהול סיכונים ומנהל הסיכונים הראשי (CRO), כמנהל הסיכונים התפעוליים, כממונה על האכיפה הפנימית בניירות ערך וכמנהל ההמשכיות העסקית (בנוסף, מנהל הגנת הסייבר כפוף אליו מקצועית).
סיכון האסטרטגיה והסיכונים הפיננסיים מנוהלים על ידי ר"ח בנצי אדירי, ראש חטיבת משאבים.
סיכוני האשראי מנוהלים על ידי ר"ח אילן בצרי, ראש החטיבה העסקית.
סיכוני הציות מנוהלים על ידי מר אמיר בירנבוים, אשר במסגרת תפקידו כקצין הציות הראשי, מנהל את סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור וסיכונים חוצי גבולות, מנהל את יחידת האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך וממונה על האכיפה הפנימית בדיני התחרות הכלכלית. כמו כן, הוא מכהן כ-Responsible officer הממונה על יישום הוראות ה-FATCA, ה-CRS והסכם ה-QI.
סיכוני ה-ID מנוהלים על ידי מר רון גריסרו, מנכ"ל מתף - מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ.
סיכוני הסייבר מנוהלים על ידי מר יהושע פלג, מנהל הגנת הסייבר ואבטחת מידע.
הסיכונים המשפטיים מנוהלים על ידי עו"ד חביבה דהן, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי.
סיכון המוניטין מנוהל על ידי ר"ח נחמן ניצן, ראש חטיבת החשבונאי הראשי.
- ז. סיכונים נוספים כדוגמת סיכוני רגולציה וחקיקה מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל ועל ידי חברי הנהלה וראשי המערכים בתחומים הנתונים לאחריותם.
- ח. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה בת בקבוצה שלה פעילות עסקית בנפרד, על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון החברה הבת המתבססת על מדיניות הקבוצה, ועל בסיס מתודולוגיית ניהול סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת. בחברה הבת הבנקאית מכהן מנהל הסיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל החברה הבת ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הבנק.
- ט. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי החטיבה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

י. במסגרת מסמך הסיכונים מוצגים כלל הסיכונים, שאליהם חשופה קבוצת הבנק במסגרת פעולותיה, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בקבוצה ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול החטיבה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שננקטו על ידי החטיבה ברבעון הרלוונטי.

יא. הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית, במסגרתו נבחנת התממשות כלל הסיכונים המהותיים והשפעתם על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון. תרחישי הקיצון הינם צופי פני עתיד ומשמשים ככלי נוסף לניהול הסיכונים ולאינדקציה באשר להון שיידרש לספיגת הפסדים במקרה של זעזועים גדולים. חשיבות תרחישי הקיצון באה לידי ביטוי גם בתהליכי תכנון ההון.

לתיאור תיאבון הסיכון והעקרונות לניהול הסיכונים ראה התייחסות במסגרת תיאור הסיכונים העיקריים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2019.

למידע המפורט על סיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו הסיכון שלוה או צד נגדי, של הבנק, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק על פי הסכם האשראי. במסגרת יישום הוראות באזל מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי. במסגרת נדבך 2 מאותגרת הקצאת ההון של הנדבך הראשון ובמידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים אשראי.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה

לאור המשך ההתמודדות עם משבר נגיף הקורונה וכחלק מהמתווה שהציג בנק ישראל, ממשיך הבנק לתמוך בצרכי הלקוחות בתקופה זו, מאפשר, בין היתר, דחיית תשלומי הלוואות ללקוחות וכן מעניק הלוואות במסגרת הקרנות השונות המובטחות בחלקן בערבות מדינה.

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 30 ביוני 2020, אין קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

שינויים בתנאי חובות במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה

לנוכח התפשטות נגיף הקורונה והשלכותיו האפשריות על מצב המשק והלווים, ומתוך מטרה לעודד תאגידים בנקאיים לפעול לייצוב לווים שלא עומדים או עשויים לא לעמוד במחויבויות התשלום החוזיות שלהם עקב נגיף הקורונה, פרסם בנק ישראל דגשים לטיפול בחובות לגביהם בוצעו שינויים בתנאים. בהתאם לחוזר נקבע, כי שינויים בתנאי הלוואות וביניהם דחייה במועדי תשלום, ויתורים על רבית פיגורים והארכות של תקופות לפרעון לא גורמים באופן אוטומטי לסיווג של הלוואות כחובות בעייתיים בארגון מחדש. לפרטים בדבר הנחיות הפיקוח על הבנקים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ראה ביאור ג.1 (2) בתמצית הדוחות הכספיים.

מידע נוסף על חובות ששונות תנאיהם במסגרת ההתמודדות עם אירועי נגיף הקורונה, אשר לא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתיים:

30 ביוני 2020			31 ביולי 2020		
יתרת תשלומים בגינו נדחו תשלומים	מזה: סכומים בפיגור של 30 ימים או יותר ו/או סווגו כבעייתיים	יתרת תשלומים שנדחו בפועל	יתרת תשלומים בגינו נדחו תשלומים	מזה: סכומים בפיגור של 30 ימים או יותר ו/או סווגו כבעייתיים	יתרת תשלומים שנדחו בפועל
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
252	5	17	9	4	1
83	9	18	42	6	16
1,151	21	71	512	26	45
4,977	60	102	2,255	65	68
417	9	27	305	12	20
6,880	104	235	3,123	113	150

פעילות לווים בישראל		
עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	אנשים פרטיים - אחר	
סך הכל		

פעילות לווים בישראל		
עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	אנשים פרטיים - אחר	
סך הכל		

עם פרוץ משבר הקורונה, הבנק אמץ את ההקלות הרגולטוריות שניתנו על-ידי בנק ישראל ואפשר ללקוחותיו לדחות החזר תשלומים של הלוואות לפרק זמן של 3 עד 6 חודשים.

עיקר הבקשות נתקבלו בתחילת המשבר, בחודשים מרס-אפריל ובעיקר בהלוואות לדיור. בחודש יולי, הודיע בנק ישראל על הרחבת המתווה בו ביקש כי הבנקים יאפשרו דחייה נוספת עד סוף השנה (בקשות לדחייה ניתן להגיש עד ליום 30 באוקטובר 2020). עם תום תקופת ההקפאה הראשונה, ביום 30 ביוני 2020, חלה ירידה משמעותית, הן בהיקף תיק המשכנתאות המוקפא והן בהלוואות שאינן לדיור המוקפאות.

לצד זאת, הבנק עוקב באופן שוטף אחר הגביה בפועל וצרכי הלקוחות ומאפשר דחיה נוספת של תשלומי הלוואות, בהתאם למתווה שפורסם על ידי בנק ישראל.

בנוסף, הבנק אפשר גם ללקוחות עסקיים, אשר היו מעוניינים, לדחות את תשלומי הלוואות. עיקר הבקשות התקבלו בתחילת המשבר. במקביל, הבנק מעמיד ללקוחות העסקיים הלוואות במסגרת הקרן בערבות המדינה, המאפשרות להם להתמודד עם התמשכות המשבר והשלכותיו.

אשראי שניתן בערבות מדינה במסגרת ההתמודדות עם משבר הקורונה

30 ביוני 2020	פעילות לווים בישראל
במיליוני ש"ח	עסקים קטנים וזעירים
910	עסקים בינוניים
224	עסקים גדולים
54	סך הכל
1,188	

עם פרוץ המשבר, הבנק חתם על הסכם עם החשב הכללי יחד עם בנקים נוספים במערכת הבנקאית, להעמדת הלוואות בערבות מדינה שמטרתן לסייע לעסקים בישראל להתמודד עם קשיי תזרים שנוצרו כתוצאה מהתפשטות נגיף הקורונה, ולצורך כך הוקמו קרנות ייעודיות בשם "הקרן לעסקים קטנים ובינוניים לנפגעי קורונה" ו"הקרן לעסקים גדולים להתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה".

על פי ההסכמים ניתן להעמיד הלוואות ללווים העומדים בכל התנאים הבאים:

- הלווה הינו עסק קטן או עסק בינוני או עסק גדול המאוגד בישראל

- הלווה פנה בבקשה לקבלת הלוואה כדי להתמודד עם הצרכים התזרימיים של העסק הנובעים מהתפשטות נגיף הקורונה

הלוואות ניתנו בערבות המדינה. שיעור ערבות המדינה עומד על 85% (75% בקרן לעסקים גדולים) מההלוואה בודדת ועד 15% (12% בקרן לעסקים גדולים) מהסך הכולל של כל הלוואות, שיעור הביטחונות המקסימלי מהלווה לא יעלה על 5%.

בחודש יולי אושרה בוועדת הכספים מסגרת הלוואות, במסלול חדש- סיוע לעסקים קטנים ובינוניים שנקלעו לקשיים תזרימיים ומוגדרים בסיכון גבוה. בעסקים אלו נרשמה ירידה משמעותית של כ-50% ומעלה במחזור המכירות שלהם, לעומת התקופה המקבילה. שיעור הערבות במסלול זה הינו עד 95% מההלוואה בודדת ועד 60% מסך הכולל של הלוואות.

איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

סך סיכון האשראי הבעייתי למרכיבי השונים, הכולל רכיבים חוץ מאזניים ליום 30 ביוני 2020, הסתכם ב-2,052 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,859 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019, גידול בשיעור של 10.4%.

יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל בגין הציבור בקבוצה ליום 30 ביוני 2020, עמד על 1.6%, בהשוואה ל-1.5% בסוף שנת 2019. 19.9% מסיכון האשראי הבעייתי בקבוצה משוייכים לענף התעשייה, 12.2% לענף הנדל"ן, 11.3% לענף המסחר ו-27.8% לענף הלקוחות הפרטיים, לרבות הלוואות לדירור. יחס סיכון האשראי הבעייתי המאזני לסך האשראי לציבור עומד על 2.0%, בהשוואה ל-1.9% בסוף שנת 2019.

למידע נוסף בדבר איכות האשראי ראה באור 12.ב. (1) לדוחות הכספיים.

ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור

30 ביוני 2019				30 ביוני 2020				
סך הכל	פרטי	לדיוור	מסחרי	סך הכל	פרטי	לדיוור	מסחרי	
				במיליוני ש"ח				
84,196	19,799	24,299	40,098	87,062	20,293	26,202	40,567	סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי: ⁽¹⁾
31,602	12,134	1,811	17,657	33,054	13,110	2,260	17,684	סיכון אשראי מאזני
115,798	31,933	26,110	57,755	120,116	33,403	28,462	58,251	סיכון אשראי חוץ מאזני
								סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי:								
2,976	1,092	348	1,536	3,556	620	312	2,624	לא בעייתי
1,566	357	209	1,000	1,847	297	261	1,259	סך הכל בעייתי: ⁽²⁾
892	177	198	517	879	70	250	559	- השגחה מיוחדת ⁽³⁾
140	73	-	67	136	66	-	70	- נחות
534	107	11	416	802	161	11	630	- פגום
4,542	1,449	557	2,536	5,373	917	573	3,883	סך הכל סיכון אשראי מאזני
721	150	-	571	359	177	4	178	סיכון אשראי חוץ מאזני
5,263	1,599	557	3,107	5,732	1,094	577	4,061	סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
240	28	181	31	298	21	221	56	מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר
121,061	33,532	26,667	60,862	125,848	34,497	29,039	62,312	סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור
נכסים שאינם מבצעים								
475	81	11	383	710	130	11	569	חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית

31 בדצמבר 2019								
סך הכל	פרטי	לדיוור	מסחרי	סך הכל	פרטי	לדיוור	מסחרי	
				במיליוני ש"ח				
86,853	20,411	25,037	41,405					סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי: ⁽¹⁾
31,970	12,277	2,217	17,476					סיכון אשראי מאזני
118,823	32,688	27,254	58,881					סיכון אשראי חוץ מאזני
								סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי:								
2,593	942	321	1,330					לא בעייתי
1,655	318	225	1,112					סך הכל בעייתי: ⁽²⁾
790	99	215	476					- השגחה מיוחדת ⁽³⁾
152	73	-	79					- נחות
713	146	10	557					- פגום
4,248	1,260	546	2,442					סך הכל סיכון אשראי מאזני
616	127	3	486					סיכון אשראי חוץ מאזני
4,864	1,387	549	2,928					סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
249	26	186	37					מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר
123,687	34,075	27,803	61,809					סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור
נכסים שאינם מבצעים								
650	117	10	523					חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית

(1) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(3) לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיוור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

תנועה בחובות הפגומים בגין אשראי לציבור

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020			
מסחרי	פרטי	סך הכל	מסחרי	פרטי	סך הכל	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
461	113	574	559	158	717	יתרת חובות פגומים לתחילת התקופה
20	16	36	81	24	105	חובות שסווגו כחובות פגומים במהלך התקופה
(4)	-	(4)	-	-	-	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום
(14)	(4)	(18)	(23)	(6)	(29)	חובות פגומים שנמחקו
(52)	(7)	(59)	(25)	(4)	(29)	חובות פגומים שנפרעו
411	118	529	592	172	764	יתרת חובות פגומים לסוף התקופה
מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש						
164	90	254	168	113	281	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת התקופה
14	15	29	18	17	35	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה
(8)	(4)	(12)	(15)	(6)	(21)	חובות בארגון מחדש שנמחקו
(16)	(7)	(23)	(13)	(7)	(20)	חובות בארגון מחדש שנפרעו
154	94	248	158	117	275	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה
שינויים בהפרשות להפסדי אשראי בגין חובות פגומים						
140	25	165	173	39	212	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילה התקופה
21	7	28	36	5	41	גידול בהפרשות
(28)	(6)	(34)	(23)	(4)	(27)	גביות ומחיקות
133	26	159	186	40	226	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה

לשנת שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019			לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019			לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020			
מסחרי	פרטי	סך הכל	מסחרי	פרטי	סך הכל	מסחרי	פרטי	סך הכל	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
367	100	467	367	100	467	553	156	709	יתרת חובות פגומים לתחילת השנה
369	104	473	176	43	219	155	48	203	חובות שסווגו כחובות פגומים במהלך התקופה
(3)	-	(3)	(4)	-	(4)	-	-	-	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום
(77)	(14)	(91)	(39)	(8)	(47)	(53)	(11)	(64)	חובות פגומים שנמחקו
(103)	(34)	(137)	(89)	(17)	(106)	(63)	(21)	(84)	חובות פגומים שנפרעו
553	156	709	411	118	529	592	172	764	יתרת חובות פגומים לסוף התקופה
מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש									
150	83	233	150	83	233	140	108	248	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה
42	71	156	64	33	98	64	34	98	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה
(10)	(14)	(53)	(19)	(8)	(29)	(19)	(10)	(29)	חובות בארגון מחדש שנמחקו
(28)	(32)	(88)	(27)	(14)	(42)	(27)	(15)	(42)	חובות בארגון מחדש שנפרעו
154	108	248	158	94	248	158	117	275	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה
שינויים בהפרשות להפסדי אשראי בגין חובות פגומים									
121	23	144	121	23	144	169	35	204	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילה השנה
146	27	173	58	12	70	77	17	94	גידול בהפרשות
(98)	(15)	(113)	(60)	(9)	(55)	(60)	(12)	(72)	גביות ומחיקות
169	35	204	186	40	226	186	40	226	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה

מדדי סיכון

לשנה שנסתיימה ביום	לששת החודשים שנסתיימו		
	30 ביוני 2019	30 ביוני 2020	
31 בדצמבר 2019	1.08%	1.18%	שיעור חובות פגומים או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור מזה:
			שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
	0.80%	0.85%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
	0.28%	0.33%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון האשראי הכולל בגין הציבור
	1.50%	1.63%	שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
	0.16%	0.72%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
	0.10%	0.18%	
	1.05%	1.28%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
	131.2%	151.3%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום
			שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום
	97.1%	108.9%	בתוספת יתרת אשראי לציבור בפיגור של 90 יום או יותר
	8.9%	14.3%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור*

* על בסיס שנתי.

מידע נוסף על סיכוני אשראי

הבנק ממשיך לפעול לעדכון מוקדי הסיכון בתיק האשראי ולנטר את הלקוחות, אשר עלולים להיות מושפעים מהתמשכות המשבר. הבנק נוקט באמצעים למזעור סיכוני האשראי.

מניתוח האשראי לפי מגזרי פעילות וענפי משק, ניתן לראות כי הענפים שזוהו ככאלה שעשויים להיפגע משמעותית מהמשבר הינם שירותים עסקיים (הכוללים, בין היתר, סוכנויות נסיעות), בתי מלון ושירותי הארחה ואוכל, ומסחר. משקי הבית עלולים להיפגע אף הם מהמשבר, בעיקר לאור הגידול החד בשיעור מבקשי התעסוקה ואי הוודאות הכלכלית והתעסוקתית.

כ-79% מיתרת סיכון האשראי לאנשים פרטיים הינו מבעלי הכנסה חודשית מעל 10 אלפי ש"ח. שיעור האשראי שנדחה מהווה כ-8% מסך האשראי לציבור. שיעור ההלוואות לדיור שנדחו מהווה כ-19% מיתרת ההלוואות לדיור. עם תום תקופת ההקפאה הראשונה ביום 30 ביוני 2020, חלה ירידה משמעותית בהיקף האשראי המוקפא בהלוואות לדיור. לצד זאת, הבנק עוקב באופן שוטף אחר הגביה בפועל וצרכי הלקוחות ומאפשר דחיה נוספת של תשלומי ההלוואות, בהתאם להקלות הרגולטוריות ומצב הלווה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק
(במיליוני ש"ח)

30 ביוני 2020						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי פגום	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחר						
229	23	63	189	408	9,770	10,498
80	4	12	54	135	9,718	10,161
31	(1)	8	89	107	6,226	6,616
183	15	42	87	232	6,858	7,802
23	-	2	6	9	13,080	13,139
219	14	104	288	583	11,296	12,785
765	55	231	713	1,474	56,948	61,001
150	(1)	28	11	261	28,462	29,039
312	26	63	164	309	33,403	34,497
1,227	80	322	888	2,044	118,813	124,537
-	-	-	-	-	11,263	11,263
1,227	80	322	888	2,044	130,076	135,800
פעילות לווים בחו"ל						
2	-	-	8	8	1,303	1,311
-	-	-	-	-	4,026	4,026
2	-	-	8	8	5,329	5,337
1,229	80	322	896	2,052	135,405	141,137

הערות:

- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר), אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 94,120 מיליון ש"ח, 11,476 מיליון ש"ח, 45 מיליון ש"ח, 1,671 מיליון ש"ח ו-33,825 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 165 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 109 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 3,114 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 ביוני 2019						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי פגום	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
171	4	(4)	201	431	9,299	10,130
77	(6)	(4)	54	173	9,398	9,997
21	(1)	(1)	69	87	5,602	5,846
179	25	43	123	287	7,220	7,770
23	(4)	(6)	2	14	13,343	13,392
83	12	15	73	247	11,497	12,324
554	30	43	522	1,239	56,359	59,459
121	-	2	11	208	26,110	26,666
276	32	37	108	375	31,933	33,532
951	62	82	641	1,822	114,402	119,657
-	-	-	-	-	8,572	8,572
951	62	82	641	1,822	122,974	128,229
פעילות לווים בחו"ל						
1	(23)	(23)	8	8	1,396	1,403
-	-	-	-	-	4,258	4,258
1	(23)	(23)	8	8	5,654	5,661
952	39	59	649	1,830	128,628	133,890

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר), אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 89,598 מיליון ש"ח, 10,310 מיליון ש"ח, 416 מיליון ש"ח, 938 מיליון ש"ח ו-32,628 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (5) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 265 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 105 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (6) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 2,855 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2019						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי פגום	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
191	(8)	(8)	197	402	9,227	9,959
71	(19)	(24)	61	97	9,838	10,266
22	(3)	(3)	71	84	5,905	6,143
159	49	62	92	259	7,366	7,837
21	(4)	(7)	3	12	13,903	13,936
126	25	69	247	441	11,324	12,342
590	40	89	671	1,295	57,563	60,483
121	1	3	10	228	27,254	27,803
275	65	69	148	328	32,688	34,075
986	106	161	829	1,851	117,505	122,361
-	-	-	-	-	8,643	8,643
986	106	161	829	1,851	126,148	131,004
פעילות לווים בחו"ל						
1	(23)	(23)	8	8	1,318	1,326
-	-	-	-	-	4,419	4,419
1	(23)	(23)	8	8	5,737	5,745
987	83	138	837	1,859	131,885	136,749

הערות:

- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 92,002 מיליון ש"ח, 10,656 מיליון ש"ח, 9 מיליון ש"ח, 1,091 מיליון ש"ח ו-32,991 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 233 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 91 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 2,718 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

ניהול סיכוני אשראי צד נגדי

חשיפת האשראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים

רוב חשיפת האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינה כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפה הינה כלפי המערכת הבנקאית במערב אירופה ובצפון אמריקה. החשיפה למוסדות פיננסיים אחרים זניחה.

חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾

31 בדצמבר 2019			30 ביוני 2020			דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
530	2	528	285	2	283	AA- עד AAA
1,450	47	1,403	2,970	34	2,936	A- עד A+
92	16	76	112	9	103	BBB- עד BBB+
41	-	41	92	-	92	B- עד BB+
2,113	65	2,048	3,459	45	3,414	סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	-	-	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾

הערות:

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו.
- (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
- (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) לצורך דירוג המוסדות הפיננסיים, הבנק עשה שימוש בדירוגים שנקבעו לצורך יישום הגישה הסטנדרטית של באזל. הבנק משתמש בדירוג של סוכנות S&P לדירוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי. כאשר אין דירוג מסוכנות S&P משתמש הבנק בדירוג מסוכנויות אחרות.

הערות כלליות:

- א. חשיפות האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשה בגין הפסדי אשראי.
- ב. חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים.
- ג. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה באור 10 לדוחות הכספיים. סיכון האשראי החוץ מאזני בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים שבוצעו עם מוסדות פיננסיים זרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה הסתכם ליום 30 ביוני 2020 ב-364 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2019 - 304 מיליון ש"ח).

מאז תחילת משבר הקורונה, חל גידול בחשיפות האשראי של הבנק למוסדות פיננסיים זרים, וזאת בעיקר עקב הגידול במחזורי הפעילות בניירות ערך של לקוחות הבנק וכפועל יוצא, גידול בדרישת הבטחונות המגובים בפקדונות לקוחות. מרבית החשיפה של הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים שהינם בעלי איתנות פיננסית גבוהה, אשר מרביתם בקבוצת דירוג השקעה A- ומעלה. במהלך המחצית הראשונה של השנה, לא בוצעה הורדת דירוג משמעותית בדירוג האשראי של מוסדות פיננסיים אלו.

ברבעון השני של השנה, הצטמצמו מרווחי האשראי בגין המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם יש לבנק חשיפות אשראי מהותיות, בהשוואה לרבעון הראשון של השנה, אך הם עדיין גבוהים בהשוואה לסוף שנת 2019. מרווחי האשראי גדלו מרמה של 0.3%-0.55% טרם המשבר, לרמה של 0.5%-1.5% בשיא המשבר. במהלך הרבעון השני של השנה, חלה מגמת שיפור במרווחי האשראי וליום 30 ביוני 2020, הצטמצמו המרווחים לרמות של 0.45%-1%.

התיאבון לסיכון המידתי שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק מקבל ביטוי בהתפלגות חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים אשר מרביתה הינה מול מוסדות המדורגים בדירוגים גבוהים.

עיקר חשיפת האשראי הנוכחית של הקבוצה (94%) מיוחסת למוסדות פיננסיים זרים מובילים במדינות OECD, המדורגים בקבוצות הדירוג AAA עד A- כאשר 8% מסך החשיפה מדורג בטווח שבין AAA עד AA-.

סיכון האשראי המאזני של הקבוצה למוסדות פיננסיים זרים כולל השקעה של כ-192 מיליון ש"ח באגרות חוב במט"ח. תיק אגרות החוב, הכלול בחשיפה למוסדות פיננסיים זרים, מפוזר וכולו בדירוג השקעה (Investment Grade) מזה כ-79% מדורגות בדירוג A- ומעלה. משך החיים הממוצע של התיק עומד על כ-3 שנים.

בנוסף, כולל סיכון האשראי המאזני פקדונות שהופקדו בבנקים זרים בהיקף של כ-2.5 מיליארד ש"ח, בעיקר לתקופה קצרה של יום עד שבוע.

ליום 30 ביוני 2020, אין מדינה בה קיימת לקבוצת הבנק חשיפת אשראי העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, שהסתכם ב-1,751 מיליון ש"ח (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר רכיבי ההון).

חשיפה למדינות זרות

החשיפה המאזנית למדינות זרות כוללת פקדונות, אגרות חוב, אשראי לציבור ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים. החשיפה החוץ מאזנית כוללת ערבויות, סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ומסגרות לא מנוצלות.

חשיפות עיקריות למדינות זרות* (1) (במיליוני ש"ח)

30 ביוני 2020			
חשיפה			
סך הכל	חוץ מאזנית (2)(3)	מאזנית (2)	
2,980	54	2,926	ארצות הברית
1,549	221	1,328	בריטניה
1,643	244	1,399	מדינות אחרות
6,172	519	5,653	סך כל החשיפות למדינות זרות
19	6	13	מזה: סך החשיפות למדינות ה-PiGS (פורטוגל, איטליה, יוון וספרד)
215	43	172	מזה: סך החשיפות למדינות LDC
4	1	3	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות

31 בדצמבר 2019			
חשיפה			
סך הכל	חוץ מאזנית (2)(3)	מאזנית (2)	
3,669	68	3,601	ארצות הברית
3,119	408	2,711	מדינות אחרות
6,788	476	6,312	סך כל החשיפות למדינות זרות
22	4	18	מזה: סך החשיפות למדינות ה-PiGS (פורטוגל, איטליה, יוון וספרד)
187	47	140	מזה: סך החשיפות למדינות LDC
6	2	4	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות

* כולל מדינות שהחשיפה אליהן עולה על 1% מסך הנכסים של הבנק על בסיס מאוחד או על 20% מההון לפי הנמוך.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

סיכונים בתיק הלוואות לדיר

מדיניות האשראי של הקבוצה בתחום המשכנתאות

הבנק נוקט במדיניות אשראי מידתית המאושרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים ברגולציה וכיו"ב. כחלק ממדיניות זו, הבנק עוקב באופן שוטף אחר התפתחויות בתיק המשכנתאות ונוקט במגוון אמצעים לשם ניהול הסיכונים בו. הסיכונים נבחנו בהתאם למדיניות שנקבעה לגבי תיאבון הסיכון בתחום המשכנתאות, הן ברמת העסקה הבודדת והן ברמה של כלל תיק המשכנתאות של הקבוצה. הבנק מנהל את הסיכונים, בין השאר, על-ידי השתת מגבלות בפרמטרים שונים, כגון שיעור המימון (LTV), שיעור ההחזר מההכנסה, שיעור הלוואות ברבית משתנה, שיעור הלוואות הניתנות לתקופות ארוכות (מעל 25 שנה) ועוד. בעת מתן משכנתא, הבנק בוחן את ההסתברות לכשל על-ידי שימוש במודל סטטיסטי וגם בוחן את יכולת ההחזר של הלקוח בתרחישים אפשריים של שינויי רבית. הבנק נוקט משנה זהירות בנכסים בהם המצב הרישומי מורכב, תוך מתן משקל יתר לטיב הלקוח ולשיעור המימון. הבנק מבצע בקרה חודשית אחר התפתחות מאפייני הסיכון בתיק המשכנתאות, בהתאם למגבלות על פי פרמטרים במדיניות האשראי. בנוסף נעשה מעקב אחר השתנות היקף החוב הבעייתי בתיק המשכנתאות ואחר שיעור הפיגורים בו והשוואת הנתונים לאלו של כלל המערכת הבנקאית.

היקף הלוואות לדיר

שינוי	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
	2019	2020	
ב-1%		במיליוני ש"ח	
32.3	2,038	2,696	ביצועי אשראי לדיר
(7.1)	14	13	הלוואות מכספי הבנק
60.0	5	8	הלוואות מכספי האוצר
32.1	2,057	2,717	מענקים מכספי האוצר
178.8	146	407	סך הכל הלוואות חדשות
41.8	2,203	3,124	הלוואות שמוחזרו מכספי הבנק
			סך הכל ביצועים

שינוי	ליום 30 ביוני		
	2019	2020	
ב-1%		במיליוני ש"ח	
7.2	24,996	26,788	יתרת האשראי לדיר, נטו
(14.1)	348	299	הלוואות מכספי הבנק
40.7	27	38	הלוואות מכספי האוצר*
6.9	25,371	27,125	מענקים מכספי האוצר*
			סך הכל יתרה

* סכום זה אינו נכלל ביתרות המאזינות.

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיר הינו שיעור המימון (Loan To Value), המחושב על פי הוראת הפיקוח על הבנקים מספר 876 - דוח על הלוואות לדיר והינו היחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור הלוואה. יצוין כי עליית שווי נכס כשלעצמה אינה מהווה אירוע לחישוב מחדש של LTV ואילו בעת מתן אשראי נוסף בביטחון אותו נכס ניתן לחשב LTV, בהתייחס לשמאות עדכנית.

תיק הלוואות לדיר ממקורות הבנק ליום 30 ביוני 2020 כולל כ-69% אשראי שניתן עם שיעור מימון עד 60%, בהשוואה לכ-71% ב-30 ביוני 2019.

כ-94% מסך האשראי ניתן בשיעור מימון של עד 75%, בהשוואה לכ-95% ב-30 ביוני 2019.

ביצועי הלוואות לדיר ממקורות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2020 כוללים כ-69% אשראי שניתן עם שיעור מימון של עד 60%, בהשוואה לכ-71% בתקופה המקבילה אשתקד. כל הביצועים ניתנו בשיעור מימון של עד 75%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. בחישוב היחס לא נכללו הלוואות ללא ביטחון נכס.

שיעור החזר מהכנסה

פרמטר מרכזי נוסף המשמש את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור החזר מהכנסת הלווה. יחס זה מאפשר לבנק להעריך את יכולתו של לווה לעמוד בהחזרי הלוואה השוטפים כסדרם מתוך הכנסתו הקבועה כפי שהיתה במועד מתן הלוואה. תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 ביוני 2020 כולל כ-89% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה לכ-88% ב-30 ביוני 2019. כ-98% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בהשוואה לכ-97% ב-30 ביוני 2019. ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2020 כוללים כ-93% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה לכ-92% בתקופה המקבילה אשתקד. כל האשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. בחישוב היחס לא נכללו הלוואות בולט ובלון.

הלוואות ברבית משתנה

תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 ביוני 2020 כולל שיעור של 60% אשראי שניתן ברבית משתנה ומסתכם לסך של 16,293 מיליון ש"ח. ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2020 כוללים סך של 905 מיליון ש"ח ברבית משתנה עד חמש שנים, המהווים 34% מסך הביצועים וסך של 570 מיליון ש"ח ברבית משתנה כל חמש שנים ומעלה, המהווים 21% מסך הביצועים.

הלוואות ארוכות טווח

תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 ביוני 2020 כולל כ-83% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 25 שנה ומסתכם לסך של 22,395 מיליון ש"ח. ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2020 כוללים כ-70% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 25 שנה ומסתכמים לסך של 1,893 מיליון ש"ח.

להלן נתונים על התפתחות תיק הלוואות לדיור בבנק לפי מגזרי הצמדה (ללא אשראי מכספי אוצר ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי):

סך הכל	בביטחון		למטרת מגורים										
	דירת מגורים	סך הכל	מגזר צמוד מט"ח		מגזר צמוד מדד		מגזר לא צמוד		מגזר צמוד		מגזר לא צמוד		
			רבית משתנה	רבית משתנה	רבית קבועה	רבית משתנה	רבית קבועה	רבית משתנה	רבית קבועה				
יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
26,788	850	25,938	0.1	16	16.7	4,339	12.7	3,290	43.4	11,264	27.1	7,029	30.6.20
25,692	853	24,839	0.1	20	17.0	4,215	13.1	3,246	43.7	10,869	26.1	6,489	31.12.19

להלן נתונים על התפתחות המשכנתאות בבנק (ללא אשראי מכספי אוצר):

שנת 2015	שנת 2016	שנת 2017	שנת 2019	ששה חודשים 2019	ששה חודשים 2020
4,337	3,756	4,149	4,374	2,038	2,696
(9.6%)	(13.4%)	10.5%	5.4%	(0.3%)	32.3%
0.01%	(0.01%)	-	0.01%	0.01%	0.21%
0.55%	0.51%	0.50%	0.49%	0.50%	0.57%

ביצועי הלוואות לדיור (במיליוני ש"ח)
שיעור השינוי בביצועי הלוואות לדיור ביחס לתקופה מקבילה
שיעור הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק
שיעור ההפרשה המצטברת להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק

השפעת התפשטות נגיף הקורונה על אשראי לדיור

בחודש מרס, החל הבנק, בתהליך מול לווים שנכנסו לקשיים בעקבות משבר הקורונה, להקפיא את החזר התשלום החודשי של הלוואות לדיור. התהליך כלל דחייה של תשלומי הלוואות לדיור, לתקופה של עד שישה חודשים בהיקף של 102 מיליון ש"ח, נכון ליום 30 ביוני 2020 וזאת בהתאם לאמור בבאור 2.ג.1 לדוחות הכספיים. במתווה המורחב שגובש עם בנק ישראל - תקופת הדחייה להלוואות לדיור תהיה באופן הבא: לקוחות שדחו את תשלומי הלוואות לדיור לתקופה של עד ששה חודשים, יוכלו לקבל דחייה נוספת עד לתאריך 31 בדצמבר 2020. לקוחות שטרם דחו את תשלומי הלוואות לדיור ומעוניינים בדחייתם, יוכלו לקבל דחייה של עד ששה חודשים. יש להגיש את הבקשה עד ליום 30 באוקטובר 2020. בנוסף, פרסם בנק ישראל הקלות רגולטוריות הקשורות להוראות נב"ת 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור". בהתאם להקלות, הבנק רשאי לאשר הלוואה לדיור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין, עד לשיעור מימון של 70%, לעומת 50% כפי שקיים היום, בכפוף להצהרת הלווה, כי הלוואה אינה מיועדת למטרת רכישת דירה להשקעה. כמו כן, הבנק רשאי להסתמך על הכנסות הלווה, בשלושת החודשים שקדמו ליציאתו לחל"ת או לירידה למשרה חלקית בשל משבר הקורונה, בהתקיים תנאים מסוימים.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדירור וללא נגזרים)

כללי

בשנים האחרונות ועד לפרוץ משבר הקורונה, הצריכה הפרטית היתה במגמת צמיחה וכפועל יוצא גם היקף האשראי לאנשים פרטיים. הבנקים בקבוצה מעמידים אשראי צרכני למגוון משקי הבית המורכב בעיקר מלקוחות שכירים, חלקם במערכת החינוך ובמערכת הביטחון. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל.

המדיניות מתבססת על מערכת פנימית לדירוג סיכון האשראי לאנשים פרטיים על פי מודלים סטטיסטיים המתעדכנים באופן שוטף וכן על ידי כללים עסקיים ועקרונות למתן אשראי, בהתאם לבחינת כושר החזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.

תפיסה זו משקפת היטב במדיניות האשראי של הבנק באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות למתן אשראי ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, וכן בתהליכי בקרה ובתהליכי עבודה מובנים, בקווי הבקרה השונים.

מודלים של דירוג סיכונים אשראי משמשים את הבנקים בקבוצה הן בתהליך החיתום של האשראי בסניפים והן להעמדת אשראי ישיר באמצעות האינטרנט, האפליקציה והבינלאומי קול. המלצות האשראי הנגזרות מהמודלים הסטטיסטיים, יחד עם נהלי הבנק הנסמכים על מדיניות האשראי של הבנק והמגבלות האיכותיות והכמותיות הכלולות בה, מגלמים את תיאבון הסיכון המידתי של הקבוצה בתחום האשראי הצרכני.

באשראי קמעונאי, מתמקד הבנק באשראי המאופיין ברמת פיזור גבוהה וברמת סיכון נמוכה. בהתייחס לעובדה שחברת הבת מסד עוסקת אף היא בתחום האשראי, הבנק פועל בראיה קבוצתית ליישם מתכונת עבודה סדורה וקבוצתית המגדירה, בין היתר, מתכונת מיקוד עסקי לכל סוג אוכלוסייה בקבוצה. אוכלוסיית היעד הינה בעיקר אוכלוסייה בעלת מקורות הכנסה יציבים, הזקוקה למימון בתחום הצרכני, והינה בעלת כושר החזר של האשראי, בין היתר, אוכלוסיות ייעודיות בעלות קשר משותף בחתך ארצי (כגון מורים, עובדי משרד הביטחון וכו') בעלי יכולת החזר או כנגד ביטחונות הניתנים למימוש.

הלוואות לאוכלוסיית המורים הינן הלוואות המשולמות בעיקר באמצעות ניכוי ישיר מהשכר. מרבית הלקוחות במגזר משקי הבית בסניפי אוצר החייל הינם שכירים וחלק ניכר מהם עובדים לשעבר במערכת הביטחון. חלק מההלוואות לעובדי משרד הביטחון הניתנות במסגרת מכרזים שונים, משקפות הייון זכויות לתקופות ביניים ומאופיינות בסכומים גדולים יחסית ולתקופות ארוכות. בנוסף, במסגרת תנאי המכרז נקבעה אחריותו של משרד הביטחון לתשלום במצב כשלי אשראי ובכך פוחת סיכון האשראי הניתן לעובדי משרד הביטחון במסגרת זו, למינימום. החזרי הלוואות אלה והלוואות נוספות לאוכלוסיית מערכת הביטחון וכן הלוואות הניתנות במסגרת הסכמים מפעילים מנוכים מן השכר ישירות. כ-79% מיתרת סיכון האשראי לאנשים פרטיים הינם בגין לקוחות בעלי הכנסה קבועה בחשבון בסכום העולה על 10 אלפי ש"ח.

השפעת התפשטות הקורונה על האשראי לאנשים פרטיים

אירוע נגיף הקורונה והשלכותיו על הכלכלה בעולם ובישראל הביאו ליצירת משבר כלכלי חריג בגודלו שבא לידי ביטוי, בין היתר, בעליה חדה בשיעורי האבטלה לרבות עובדים שהוצאו לחל"ת. בשל כך, צפויה עליה בסיכון האשראי לאנשים פרטיים. לאור התמשכות המשבר, טרם ניתן לאמוד את עוצמת הפגיעה באשראי לאנשים פרטיים של הבנק. במשך כל התקופה, הבנק מקפיד על ניתוח כושר החזר של הלקוח. יחד עם זאת, כחלק ממאמצי הבנק לנהוג ברגישות ולהתחשב בצרכי הלקוח בתקופה זו, אימץ הבנק את המתווה שהוצע על ידי בנק ישראל וביצע דחיית תשלומים ללקוחות פרטיים לתקופה של עד 6 חודשים.

לא חל שינוי מהותי בסיכון האשראי הבעייתי של משקי הבית.

שינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	2020	
2019	2019	2019	2019	2020	
	ב-%			במיליוני ש"ח	
(12.7)	(8.3)	5,448	5,190	4,758	יתרות עו"ש ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
2.0	2.9	16,221	16,079	16,538	הלוואות אחרות
(1.7)	0.1	21,669	21,269	21,296	סך כל סיכון האשראי המאזני
7.0	8.9	4,273	4,200	4,574	מסגרות עו"ש לא מנוצלות
7.5	9.0	6,851	6,758	7,368	מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות
(1.9)	(3.6)	1,265	1,287	1,241	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
6.4	7.7	12,389	12,245	13,183	סך כל סיכון האשראי החוץ מאזני
1.2	2.9	34,058	33,514	34,479	סך כל סיכון האשראי הכולל
0.7	1.7	20,655	20,440	20,791	ממוצע היקף האשראי המאזני, כולל משיכת יתר בעו"ש, יתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי והלוואות

להלן התפלגות סיכון האשראי הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים בישראל:

שינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	30 ביוני	
2019	2019	2019	2019	2020	
	ב-%			במיליוני ש"ח	
10.8	51.9	148	108	164	סיכון אשראי פגום
(19.4)	(45.7)	180	267	145	סיכון אשראי בעייתי לא פגום
1.3	3.1	33,730	33,139	34,176	סיכון אשראי לא בעייתי
1.3	2.9	34,058	33,514	34,485	סך כל סיכון האשראי
(19.2)	(30.0)	26	30	21	מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר
8.3	24.5	108	94	117	יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי
		0.32%	0.35%	0.59%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור*

* על בסיס שנתי.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל לפי התפלגות ההכנסה הקבועה בחשבון

30 ביוני 2020				
סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	הכנסה קבועה בחשבון*
במיליוני ש"ח				באלפי ש"ח
209	440	40	400	ללא הכנסה קבועה
2,428	4,291	464	3,827	עד 10
3,691	6,379	1,368	5,011	מ-10 עד 20
6,855	10,186	4,541	5,645	מעל 20
13,183	21,296	6,413	14,883	סך הכל

30 ביוני 2019				
סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	הכנסה קבועה בחשבון*
במיליוני ש"ח				באלפי ש"ח
195	427	38	389	ללא הכנסה קבועה
2,355	4,546	469	4,077	עד 10
3,369	6,284	1,275	5,009	מ-10 עד 20
6,326	10,012	4,058	5,954	מעל 20
12,245	21,269	5,840	15,429	סך הכל

31 בדצמבר 2019				
סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	הכנסה קבועה בחשבון*
במיליוני ש"ח				באלפי ש"ח
206	428	35	393	ללא הכנסה קבועה
2,333	4,420	456	3,964	עד 10
3,404	6,408	1,296	5,112	מ-10 עד 20
6,446	10,413	4,153	6,260	מעל 20
12,389	21,669	5,940	15,729	סך הכל

* הכנסה קבועה לחשבון, כהגדרתה בהוראת הדיווח לפיקוח 836 (הכוללת משכורת בפועל בחישוב ממוצע של 12 חודשים אחרונים, סך קצבאות, הפקדות מזומן והפקדות שיקים).

** תיק הנכסים הפיננסיים המקושר לחשבון, כגון: פקדונות כספיים (לרבות יתרות עו"ש), תיקי נירות ערך ונכסים כספיים אחרים.

התפלגות לפי התקופה הממוצעת שנותרה לפירעון (לפי המועד הסופי לפירעון ההלוואה)

סיכון אשראי מאזני			תקופה לפירעון
31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2019	30 ביוני 2020	
		במיליוני ש"ח	
6,012	5,748	5,304	עד שנה
3,019	3,003	2,987	משנה ועד שלוש שנים
4,822	4,757	4,860	משלוש שנים ועד חמש שנים
2,730	2,773	2,749	מחמש שנים ועד שבע שנים
5,086	4,988	5,396	מעל שבע שנים
21,669	21,269	21,296	סך הכל

התפלגות לפי גודל האשראי של הלווה*

31 בדצמבר 2019			30 ביוני 2019			30 ביוני 2020			תחום אשראי ללווה
סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			באלפי ש"ח
908	631	277	868	606	262	902	645	257	עד 10
1,219	816	403	1,159	770	389	1,229	853	376	מ-10 עד 20
3,010	1,874	1,136	2,841	1,744	1,097	3,056	1,989	1,067	מ-20 עד 40
6,204	3,150	3,054	5,974	2,977	2,997	6,211	3,362	2,849	מ-40 עד 80
8,998	3,125	5,873	8,747	2,955	5,792	8,992	3,342	5,650	מ-80 עד 150
8,869	2,141	6,728	8,756	2,091	6,665	8,895	2,259	6,636	מ-150 עד 300
4,850	652	4,198	5,169	1,102	4,067	5,194	733	4,461	מעל 300
34,058	12,389	21,669	33,514	12,245	21,269	34,479	13,183	21,296	סך הכל

* הגדרת לווה - בהתאם להגדרות הוראת ניהול בנקאי תקין 313.
** סיכון אשראי כולל - למעט חבות בגין נגזרים ולמעט הלוואות דיר.

התפלגות לפי סוג ומידת החשיפה לגידול משמעותי בתשלומים

31 בדצמבר 2019	30 ביוני 2019	30 ביוני 2020	סוג האשראי
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			עו"ש
1,775	1,801	1,526	כרטיסי אשראי
3,673	3,389	3,232	אשראי ברבית משתנה
15,581	*15,458	15,922	אשראי ברבית קבועה
640	*621	616	סך הכל
21,669	21,269	21,296	

* סווג מחדש.

בטחונות

31 בדצמבר 2019			30 ביוני 2019			30 ביוני 2020			סך אשראי המגובה בטחונות*
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
5,232	1,125	4,107	5,311	1,138	4,173	4,894	913	3,981	
									*מזה:
4,311	877	3,434	4,359	902	3,457	4,457	886	3,571	בטחונות לא נזילים
921	248	673	952	236	716	437	27	410	בטחונות נזילים

תיאור הפעילות

א. חיתום האשראי ללקוחות פרטיים

חיתום האשראי הצרכני מבוצע בהתחשב בפרמטרים אישיים של הלקוח ומשקף נכונות מידתית לנטילת סיכוני אשראי. תפיסה זו משתקפת היטב במגבלות כמותיות ואיכותיות, וכן באמצעות מגוון רחב של תהליכי עבודה מובנים ותהליכי בקרה הדוקים בקווי הבקרה השונים. הבנקים בקבוצה מציעים אשראי ללקוחותיהם על בסיס ניטור מאפייני הסיכון של הלקוח ואיתור צרכיו. בתהליך החיתום נבחנים מספר קריטריונים אשר מהווים כלי תומך החלטה, בין היתר, אינפורמציה כללית על הלקוח (זהותו, חוסנו הפיננסי, התנהלותו בחשבון וכל מידע נוסף, בין היתר, מתוך מאגר נתוני האשראי של בנק ישראל, אשר בידו לסייע בתהליך החיתום), מטרת האשראי, פעילות הלקוח בבנק בהקשר לתמחור העסקה, כושר החזר, תמהיל האשראי הכולל בחשבון והתאמתו לצרכי הלקוח. תהליך זה מושתת על ערכי הוגנות ושקיפות כלפי הלקוח.

ב. אופן פיקוח ומעקב על מאפייני הסיכון

הבנקים בקבוצה בעלי התמחות ומיומנות גבוהה בתחום אשראי קמעונאי מתוקף ניסיונם רב השנים באשראי למשקי הבית. הקבוצה מכשירה את עובדיה ברמת מיומנות מקצועית גבוהה בתחום האשראי ובעלת מערכות ממוחשבות תומכות החלטה, בקרה ומעקב לאיתור מוקדם של לווים בפיגור או בעלי מאפיינים של תסמינים שליליים. הקבוצה מגדרת את עצמה בנטילת סיכוני אשראי, בין היתר, באמצעות פיזור הסיכון בין הלקוחות. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת. הבקרת בנושא האשראי הצרכני מבוצעת באמצעות שלושת קווי ההגנה. במסגרת הבקרות המבוצעות על ידי הקו הראשון: מעקב אחר חריגה ממסגרת עו"ש וחח"ד, בדיקת אשראי בפיגור ובקרה אחר התפתחות האשראי הצרכני הבעייתי בסניפים. בקו השני קיימות מגוון בקרות, כאשר עיקרן נועדו לבחון את ההתנהלות הפיננסית בחשבונות ולאחר סימנים להתדרדרות במצב החוב. סימני התדרדרות יכולים לנבוע מירידה במחזורי פעילות, חריגות ממסגרות מאושרות וכדומה. בנוסף, הבנק משתמש במערכות ממוכנות תומכות כגון מערכת לאיתור וטיפול בחובות בעלי סממנים בעייתיים ומערכת סטטיסטית לניבוי כשל אשראי. הקו השלישי, מערך הביקורת הפנימית, אחראי לביצוע ביקורת בלתי תלויה על ניהול הסיכון, מסגרת העבודה והבקרות לניטור סיכוני אשראי צרכני, לרבות פעילות קווי ההגנה הראשון והשני לניטור סיכון זה.

סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן

על רקע הסיכון בו פועלת המערכת הבנקאית הישראלית בתחום האשראי לבינוי ונדל"ן וכן על רקע השינויים וההתפתחויות בשוק האשראי למגורים, הוראות המפקח על הבנקים, והתקנות הממשלתיות, נוקט הבנק במדיניות אשראי מידתית וזהירה המאושרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים ברגולציה וכיו"ב. מידתיות וזהירות אלה באות לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, בחינת כשלים זהירה בליווי פרויקטים לבניה, ובחינת שיעור ההון העצמי והמכירות המוקדמות, וזאת על מנת לצמצם ככל הניתן את הסיכונים. כמו כן, אימץ הבנק מדיניות פרטנית ביחס לתחומי הפעילות השונים בתחום הנדל"ן והבינוי, ובהם ליווי בניה למגורים, ליווי בניה במסגרת תכנית מחיר למשתכן, ליווי בניה ביעוד למניב, וכן אשראי לנדל"ן מניב ביעוד למשרדים, מסחר ותעשייה. הבנק מעניק אשראי לקבוצות רכישה ומתמקד בקבוצות הבונות באזורי ביקוש ובקבוצות בהן המארגן הינו בעל ניסיון מוכח בתחום. מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, מקיים הבנק דיון תקופתי בכל תיקי האשראי, ובוחן את מצב הפרויקטים וכן את רמת הסיכון בכל פרויקט על בסיס חודשי ומצמצם חשיפות בהתאם. הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש.

הפרמטרים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לנדל"ן הינם בעיקר שיעור המימון (Loan To Value), יחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור ההלוואה על פי הערכת שווי עדכנית וקיום מקורות יציבים לפרעון האשראי. בחינת הסיכונים בתיק הבינוי מבוצעת על בסיס חודשי ועל פי דוחות ביצוע המתקבלים מאת המפקח על הפרויקט, כאשר הסיכונים הנבחנים הם הן ברמת סיכון השוק והן ברמת סיכון הביצוע.

להלן נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל:

31 בדצמבר	30 ביוני		
	2019	2020	
			במיליוני ש"ח
			סיכון אשראי כולל⁽¹⁾
			נדל"ן שבנייתו לא הושלמה
2,123	2,109	2,280	מזה: קרקע גולמית
4,467	4,326	4,377	נדל"ן בתהליכי בניה
4,255	4,314	4,730	נדל"ן שבנייתו הושלמה
5,564	5,094	5,390	אחר ⁽²⁾
16,409	15,843	16,777	סך הכל

- (1) מזה: אשראי המובטח בנדל"ן למגורים בסך של 5,263 מיליון ש"ח, אשראי המובטח בנדל"ן לתעשייה בסך של 773 מיליון ש"ח ואשראי המובטח בנדל"ן למסחר בסך של 5,351 מיליון ש"ח (30.6.19 - 5,145 מיליון ש"ח, 545 מיליון ש"ח ו-5,059 מיליון ש"ח, בהתאמה, 31.12.19 - 5,107 מיליון ש"ח, 634 מיליון ש"ח ו-5,104 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (2) כולל אשראי ללווים בענף הבינוי והנדל"ן בישראל, להם בטחון שאינו נדל"ן, או לווים ששווי הנכס שלהם למימוש מהיר מבטיח פחות מ-50% מסך סיכון האשראי של הלווה.

מימון ממונף - Leveraged Finance

מימון ממונף מוגדר כאשראי למימון עסקאות הוניות בתאגידיים (כמוגדר בהוראת בנק ישראל מספר 323) אשר עונה על תבחינים מסויימים, ואשראי הניתן ללווים המאופיינים ברמות מינוף פיננסי גבוהות. התבחינים שעל פיהם הבנק מגדיר אשראי כמימון ממונף נקבעו באופן שמרני. מידע נוסף ניתן למצוא בדוחות הכספיים לשנת 2019. ליום 30 ביוני 2020, סך יתרות האשראי המצרפיות (אשראי מאזני וחוז' מאזני, בניכוי הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות מותרים בניכוי) הנחשבות כמימון ממונף הסתכם ב-496 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-697 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2019 ו-587 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019.

סיכון שוק

סיכון שוק (סיכון פינגסי) הינו סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובע משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פינגסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים. ובכללם סיכון רבית, סיכון מטבע, סיכון אינפלציה, סיכון מחיר מניות וסיכון תנודתיות.

המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכונים השוק

הבנק עושה שימוש במספר כלים ומודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכונים השוק, באמצעים הכוללים גם את הערך בסיכון (VAR) וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Tests, כלי ניהול ובקרת חשיפות רבית כגון: מח"מ, שווי הוגן ומבחני רגישות לשינויים בעקום הרבית.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה

התפרצות נגיף הקורונה, גרמה לתנודתיות רבה בגורמי הסיכון בשווקים הפינגסיים, לרבות בשערי המניות בבורסות בעולם, מחירי אגרות חוב, מרווחי בסיס הרבית ושערי חליפין. התנודתיות בגורמי הסיכון לעיל ברבעון השני של השנה, הביאה לעלייה בשווי הנכסים הסחירים של הבנק (בהשוואה לירידה ברבעון הראשון). במהלך הרבעון וכתגובה להשפעות התפרצות הנגיף, המשיכו בנקים מרכזיים בארץ ובעולם להפעיל כלים להגברת הנזילות בשווקים.

סיכון רבית

סיכון הרבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הרבית, המשפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשיריו חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (ובמקרים מסוימים התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הרבית. צורותיו העיקריות של סיכון הרבית שאליו נחשף הבנק כוללות: סיכון תמחור מחדש, סיכון עקום התשואה, סיכון בסיס וסיכון אופציונליות.

סיכון הרבית, לכלל התיק, הינו אחד הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק מנהל את סיכונים הרבית בהתאם להוראת בנק ישראל בנושא ניהול סיכון הרבית (הוראה 333), בדגש על סיכון הרבית בתיק הבנקאי. נקבעה מדיניות בנושא ניהול סיכון הרבית בהתאם להוראות.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפינגסיים

להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים ברבית על פי שוויים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעור הרבית על שוויים ההוגן של המכשירים הפינגסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

להלן פריטים על השפעת שינויים ברבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר:

1. שווי הוגן של המכשירים הפינגסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הרבית):

31 בדצמבר 2019			30 ביוני 2019			30 ביוני 2020			שווי הוגן נטו מותאם ⁽¹⁾ מזה: תיק בנקאי
סך הכל	מט"ח	שקל	סך הכל	מט"ח	שקל	סך הכל	מט"ח	שקל	
		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
7,664	84	7,580	7,458	(80)	7,538	7,624	(68)	7,692	
7,626	(122)	7,748	7,319	(277)	7,596	7,543	(100)	7,643	

2. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הרבית על השווי ההוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של הבנק וחברות מאוחדות שלו:

31 בדצמבר 2019			30 ביוני 2019			30 ביוני 2020			
סך הכל	מט"ח	שקל ⁽⁵⁾	סך הכל	מט"ח	שקל ⁽⁵⁾	סך הכל	מט"ח	שקל ⁽⁵⁾	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
(102)	(35)	(67)	(95)	(30)	(65)	(39)	(14)	(25)	שינויים מקבילים
(78)	(20)	(58)	(90)	(18)	(72)	(25)	(10)	(15)	עלייה במקביל של 1%
172	26	146	162	16	146	80	3	77	מזה: תיק בנקאי
152	14	138	158	9	149	70	3	67	ירידה במקביל של 1%
									מזה: תיק בנקאי
(189)	(2)	(187)	(185)	(5)	(180)	(179)	(8)	(171)	שינויים לא מקבילים
178	(16)	194	162	(14)	176	211	(7)	218	התללה ⁽²⁾
112	(30)	142	100	(23)	123	165	(13)	178	השטחה ⁽³⁾
(27)	14	(41)	(50)	4	(54)	(64)	(2)	(62)	עליית רבית בטווח הקצר
									ירידת רבית בטווח הקצר

בתבולה זו מוצג השינוי בשווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הרבית בכל מגזרי ההצמדה.

3. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הרבית על הכנסות רבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מרבית⁽⁶⁾

31 בדצמבר 2019			30 ביוני 2019			30 ביוני 2020			
סך הכל ⁽⁴⁾	הכנסות מימון שאינן מרבית	הכנסות רבית, נטו	סך הכל ⁽⁴⁾	הכנסות מימון שאינן מרבית	הכנסות רבית, נטו	סך הכל ⁽⁴⁾	הכנסות מימון שאינן מרבית	הכנסות רבית, נטו	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
310	6	304	306	11	295	396	5	391	שינויים מקבילים
304	-	304	294	-	294	391	-	391	עלייה במקביל של 1%
(589)	(6)	(583)	(570)	(11)	(559)	(677)	(5)	(672)	מזה: תיק בנקאי
(583)	-	(583)	(559)	-	(559)	(672)	-	(672)	ירידה במקביל של 1%
									מזה: תיק בנקאי

- (1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה (עו"ש). פירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 14א' לדוחות הכספיים.
- (2) התללה - ירידה ברבית בטווח הקצר ועלייה ברבית בטווח הארוך.
- (3) השטחה - עלייה ברבית בטווח הקצר וירידה ברבית בטווח הארוך.
- (4) לאחר השפעות מקוזזות.
- (5) בתרחישי ירידת רבית במגזר צמוד נלקחת בחישוב סביבת רבית שלילית.
- (6) בתרחישי ירידת רבית המשקפים רבית שלילית, חושבה השפעת התרחיש על ההכנסות נטו מרבית, בהתאם להנחות שונות.
- (7) עדכון מודל סטטיסטי לחיזוי יתרות בגין פקדונות לפי דרישה (עו"ש) הביא לגידול השווי ההוגן בסך של 66 מיליון ש"ח.

גילוי על היערכות להפסקת השימוש בליבור

ביום 13 בפברואר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "גילוי על היערכות להפסקת השימוש בליבור" וזאת על רקע הנחיות הגילוי של ה-SEC בדבר הפסקת שימוש בליבור (LIBOR), המבהירות בין היתר את הגילוי הנדרש בנושא. הנחיות הגילוי כאמור פורסמו על רקע הסיכון לחוסר ודאות בנוגע לאופן הפרשנות של חוזים הצמודים לליבור, במצב שבו החל משנת 2021 לא יפורסם יותר ליבור, או שיקבע כי הליבור אינו מייצג יותר את שיעורי הרבית הרלוונטיים.

בהתאם לפרסום של הרשות להתנהלות פיננסית בבריטניה (FCA) מחודש יולי 2017, צפויה המערכת הפיננסית העולמית להפסיק את השימוש בליבור באופן הדרגתי עד סוף שנת 2021. בהמשך להחלטה זו, הוקמו צוותי עבודה שונים ברחבי העולם לצורך קביעת מדדי רבית חלופיים לריביות הליבור עבור כל אחד מחמשת המטבעות הבאים: דולר ארה"ב, לירה שטרלינג, אירו, פרנק שוויצרי ויין יפני. החלופות שנבחרות על ידי צוותי העבודה כוללות בין היתר את ריביות ה-SOFR (Secured Overnight Financing Rate); ה-SONIA (Sterling Overnight Index Average); ה-ESTER (Euro Short-Term Rate); ה-SARON (Swiss Average Rate Overnight); ה-TONA (Tokyo Overnight Average Rate).

להפסקת השימוש בליבור ומעבר למדדי רבית חלופיים צפויות להיות השלכות רחבות על הבנק כגון השלכות כלכליות, תפעוליות וחשבונאיות. לעניין זה, בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, הובהר כי על רקע הסיכון לחוסר ודאות בנוגע לפרשנות של חוזים הצמודים לליבור, הבנק נדרש לכלול גילוי בדבר היערכות להפסקת השימוש בליבור החל מהדוחות לציבור ליום 31 בדצמבר 2019.

נכון למועד זה, הבנק ממשיך בתהליך בחינת ההשפעה הצפויה של הפסקת פרסום הליבור, לרבות בחינה של חלופות אפשריות בכל אחד מהמטבעות המפורטים לעיל, השלכות פיננסיות שעשויות להיגרם מהמעבר לשימוש במטבעות ה"ל והיערכות הנדרשת הן בפן העסקי והן בפן ניהול הסיכונים של החשיפות החדשות.

יחד עם זאת, לאור אי הוודאות בנוגע למדדי הרבית החלופיים, בשלב זה עדיין לא ניתן לכמת באופן חד משמעי את מידת ההשפעה של הפסקת השימוש בליבור על הבנק.

נכון למועד הדיווח ובהתאם להערכות שביצע הבנק, לא קיימת לבנק חשיפה מאזנית מהותית בחוזים הנמשכים מעבר לשנת 2021 המתייחסים לליבור.

חשיפה לרבית הליבור במסגרת פעילות בנגזרים המעוגנת תחת הסדרי ISDA ותחת הסדרים אחרים אינה מהותית.

סיכונים עיקריים והיערכות הבנק אליהם

הפסקת השימוש בליבור והמעבר למדדי רבית חלופיים יוצרים לבנק סיכונים שונים כגון: סיכון פיננסי, סיכון מודל, סיכון משפטי, סיכון רגולטורי ופיקוח, סיכון טכנולוגי וסיכון עסקי. הבנק זיהה את הסיכונים באמצעות, בין היתר, מיפוי של כל החוזים והחשיפות הרלוונטיות. נכון למועד פרסום הדוח, הבנק נערך לניהול והפחתת הסיכונים שזוהו והקשורים להפסקת השימוש בליבור. כחלק מהיערכות, הבנק הקים צוות ייעודי שמטרתו, בין היתר, לפתח תהליכי עבודה לצורך זיהוי הסיכונים, הערכת הסיכון, בחינת ההשפעות של כל סיכון, הצעת חלופות לאופן הפחתת הסיכונים, ניטור של הסיכונים וההשפעות הקשורות אליהם והעברת עדכונים שוטפים להנהלה ולדירקטוריון. בנוסף, החל מחודש יוני 2020, הבנק שולח הודעה ללקוחות הבנק בדבר השינויים הצפויים בנוגע לפרסום הליבור והמשמעויות האפשריות של שינויים אלה, והכל על פי המידע המצוי בידי הבנק בשלב זה.

בשלב זה מופו הסיכונים הבאים:

- **סיכון פיננסי** - ירידה ברווחיות ו/או גידול בעלויות הנובעים, בין היתר: מהכרה בהפסדים במכשירים פיננסיים המוחזקים על ידי הבנק עקב ביטול חוזים; מערעורים של הלקוחות על קביעת תשלומי הרבית שלהם; מירידה במספר הפעולות ובמחזורי העסקאות הנעשות על ידי הלקוחות; מפתחת פוזיציות חשיפה לרבית והצורך בהתאמת תהליך ניהול הנכסים והתחייבויות בבנק.
- **סיכון מודל** - בניית מתודולוגיית מחירי העברה המותאמת למעבר למדדי הרבית החלופיים; ביצוע תמחור מוצרים חדש.
- **סיכון משפטי** - בחינת הצורך והדרך לביצוע שינויים לחוזים קיימים וניסוח חוזים חדשים המותאמים להפסקת השימוש בליבור ולסביבה הכלכלית החדשה.
- **סיכון רגולטורי ופיקוחי** - הטמעה של מדיניות, נהלים, חלוקת אחריות.
- **סיכון טכנולוגי** - ביצוע עדכונים לבסיסי המידע ומערכות המידע, לרבות התאמתם לצורך שימוש במוצרים הישנים ובמוצרים החדשים.
- **סיכון עסקי** - כולל בעיקר את סיכון הבסיס (basis) שיוצר כתוצאה משוני במנגנוני ה-fallback בין המוצרים השונים (כגון, פיקדונות לעומת נגזרים).

השלכות חשבונאיות

להפסקת השימוש בליבור והמעבר למדדי רבית חלופיים צפויות להיות השפעות חשבונאיות שונות במספר תחומים, לרבות שיעורי ההיוון - מעבר למדדי רבית חלופיים עשוי להביא לשינויים בשיעורי ההיוון המשמשים כנתון (input) במודלים שונים לצורך הערכה (valuation) של נכסים והתחייבויות שונים כגון, מכשירים פיננסיים, חכירות, נגזרים וירידות ערך לנכסים לא פיננסיים.

החשיפה בבסיס

החשיפה בבסיס בפועל

להלן תיאור החשיפה בבסיס בפועל לפי מגזרי הצמדה, ברמת הקבוצה (במיליוני ש"ח):

	% מההון		החשיפה בבסיס בפועל	
	ליום 30 ביוני	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	ליום 31 בדצמבר
	2020	2019	2020	2019
מט"י לא צמוד	46	44	4,158	3,959
מט"י צמוד מדד	28	31	2,580	2,780
מט"ח וצמוד מט"ח	(1)	-	(88)	38

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פורוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של קבוצת הבנק נמוכה. עיקר הפעילות בנגזרים הינה בנגזרי מטבע שקל/דולר עבור לקוחות הבנק. הבנק אינו חשוף בפעילות הנגזרים שלו לסיכונים מטבע מהותיים. להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 30 ביוני 2020 (במיליוני ש"ח). המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוזי מאזניים.

אירז	דולר	אחוז שינוי בשער החליפין
(4)	7	ירידה של 5%
(13)	6	ירידה של 10%
3	1	עלייה של 5%
12	12	עלייה של 10%

הערות:

- (1) השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהינתן התרחישים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.
- (2) תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- (3) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- (4) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

רגישות ההון לשינויים במדד

הבנק פועל בשוק המדד באמצעות מתן שימושים, כגון הלוואות, משכנתאות ורכישת אגרות חוב וכן באמצעות גיוס מקורות צמודי מדד. כמו כן, הבנק מבצע עסקאות מדד/שקל הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק אינו חשוף בפעילות הפורוורדים שלו לסיכונים מדד מהותיים. להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד, נכון ליום 30 ביוני 2020 (במיליוני ש"ח). המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוזי מאזניים.

אחוז שינוי במדד	ירידה של 3%
(97)	עלייה של 3%
91	

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2019			ליום 30 ביוני 2020			
סך הכל	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
2,911	-	2,911	3,667	-	3,667	עסקאות גידור: חוזי רבית
18,379	17,410	969	17,622	16,251	1,371	עסקאות אחרות: חוזי רבית
74,927	62,045	12,882	87,495	70,750	16,745	חוזי מטבע חוץ
44,493	44,493	-	48,134	48,134	-	חוזים בגין מניות, מדדי מניות, סחורות ואחרים
140,710	123,948	16,762	156,918	135,135	21,783	סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים

סיכון נזילות

סיכון הנזילות הינו סיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל משיכות בלתי צפויות של פקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי ודאות לגבי זמינות המקורות, והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים הנזילים שעומדים לרשות הבנק. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק מחסור באמצעים נזילים אשר בגינו יאלץ הבנק לממש נכסים במחירים הנמוכים ממחירי שוק ו/או לגייס מקורות במחיר הגבוה ממחיר שוק ובמקרי קיצון אף להוות סכנה ליציבותו של הבנק.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה

התפשטות משבר הקורונה הביאה בתגובה, למהלכי הפחתות רבית לזמן קצר על ידי הבנקים המרכזיים ולנקיטה במגוון צעדי הרחבה מוניטריים ואספקת נזילות לשווקים.

החל משלב זהו משבר הקורונה, שמר הבנק על יתרות נזילות גבוהות במט"ח ובשקלים, בהשוואה ליתרות במצב עסקים רגיל. כמו כן, נשמר יחס כיסוי נזילות גבוה מעבר למגבלות הרגולטוריות והפנימיות בכל המגזרים.

הבנק ממשיך לשמור על יחס נזילות גבוה. ברבעון השני של שנת 2020, יחס כיסוי הנזילות היה גבוה מעל המגבלות הרגולטוריות. יחס כיסוי הנזילות של קבוצת הבנק לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2020 עמד על 139%, בהשוואה ל-128% בשלושת החודשים שנשתיימו ביום 31 בדצמבר 2019. יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 100%. למידע נוסף בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה באור 8 לדוחות הכספיים.

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

הנכסים הנזילים העיקריים בקבוצה, הכוללים מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך סחירים, הסתכמו ליום 30 ביוני 2020 ב-56.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-47.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2019, מזה, יתרת המזומנים, פקדונות בבנק ישראל והפקדונות בבנקים הסתכמה ב-46.1 מיליארד ש"ח, וכ-10.6 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל.

יחס פקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2020, עומד על 144.6%, בהשוואה ל-136.6% ב-31 בדצמבר 2019. ביום 30 ביוני 2020 הסתכמו פקדונות הציבור, אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים, בכ-133.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-123.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2019.

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה. זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים, תוך דגש על גיוס מקורות לטווחי זמן בינוניים וארוכים, ממגוון של מגזרי לקוחות, ובמטבעות שונים.

לבנק מקורות במח"מ חוזי קצר-בינוני, אשר הבנק צופה כי יוחזקו לאורך זמן. השימושים הינם הן לטווח קצר והן לטווח בינוני-ארוך.

יתרת סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות:

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 30 ביוני 2020	
	במיליוני ש"ח	
2,721	3,273	1
2,439	1,877	2
2,089	1,645	3

סיכונים אחרים

למידע אודות סיכונים אחרים, בין היתר, הסיכונים התפעוליים ואופן ניהולם (ובכלל זה המשכיות עסקית, אבטחת מידע ואירועי סייבר), סיכון ציות, סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור (ובכלל זה סיכונים חוצי גבולות - Cross Border), סיכון מימון, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגיה - ראה פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2019 ודוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

דיון בגורמי סיכון

לדיון בגורמי הסיכון ראה פרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2019.

לא היו שינויים בטבלת גורמי הסיכון במהלך המחצית הראשונה של שנת 2020, בהשוואה לטבלה שפורסמה בדוחות הכספיים לשנת 2019, למעט השינוי להלן, שחל ברבעון הראשון של השנה.

- סיכון איכות לווים ובטחונות וסיכון האשראי הכולל - הערכת הסיכון הועלתה, באופן זמני, לרמה "בינונית", לאור משבר נגיף הקורונה המתמשך, החשש למיתון והאטה והעלייה החדה בשיעור האבטלה, שעשויים ליצור קשיים בכושר ההחזר ותזרים המזומנים של הלקוחות במגזרי הפעילות השונים, בעיקר בענפי משק מסויימים שנפגעו משמעותית מן המשבר. כל זאת עשוי להשפיע לרעה על איכות הלווים ובהתאם על ההוצאות בגין הפסדי אשראי.

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

כללי

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים שלדעת הנהלת הבנק קיימת בהם מדיניות חשבונאית קריטית, מפורטת בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2019 ולא חל בה שינוי.

הפרשה להפסדי אשראי - הפרשה קבוצתית

כפי שצוין בדוח לשנת 2019, תהליך הערכת ההפסד הגלום בתיק האשראי, מתבסס על אומדנים משמעותיים הכרוכים באי וודאות ועל הערכות סובייקטיביות. לפיכך, לשינוי באומדנים או בהערכות עשויה להיות השפעה מהותית על הפרשה להפסדי אשראי המוצגת בדוחות הכספיים של הבנק.

ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית, הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית מחושבת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, באמצעות הכפלת שיעורי הפרשה שנקבעו ביתרות האשראי, לרבות מכשירי אשראי חוץ מאזניים המוכפלים במקדמי המרה לאשראי רלוונטיים. שיעורי ההפרשה הקבוצתית נקבעים ברמת ענף משק תוך הבחנה בין מקדם הפרשה לאשראי תקין למקדם הפרשה לאשראי בעייתי, בסיווג השגחה מיוחדת או נחות.

שיעורי ההפרשה הקבוצתית כוללים סיכום של שני רכיבים:

רכיב ראשון מחושב על בסיס ממוצע שיעורי מחיקות חשבונאיות נטו היסטוריים, לאורך התקופה המתחילה מיום 1 בינואר 2011 ומסתיימת במועד הדיווח, או ממוצע הנותן משקל עודף לשיעור המחיקות החשבונאיות נטו בשנה האחרונה, הגבוה מהשניים.

הרכיב השני הוא של "התאמה איכותית", אשר תכליתה להתאים באופן שמרני את שיעורי ההפרשה הקבוצתית לגורמים סביבתיים, אשר יש להם השפעה על הסיכון הגלום בתיק האשראי של הבנק. לצורך קביעת ה"התאמה האיכותית", הבנק מתבסס על מודלים ייעודיים שפיתח. המודלים אומדים את הסיכון ברמת ענף משק, בהתבסס על גורמים סביבתיים, אשר חלקם רלוונטיים לתיק האשראי הספציפי של הבנק ולאיכות ניהולו, וחלקם רלוונטיים למצב המשק בכללותו. הגורמים הסביבתיים אשר כלולים במודלים כוללים, בין היתר, התייחסות לשינויים בנפח החובות, איכות הליך חיתום האשראי וניהולו, איכות הבקורות, ריכוזיות אשראי, מגמות ותנאים כלכליים אזוריים ארציים וענפיים, כמו גם, לנפח ומגמה של יתרות בפיגור וחובות בעייתיים ולנפח ומגמה של מחיקות חשבונאיות וגביות.

כל גורם סביבתי כולל אינדיקטורים הרלוונטיים לכימות הסיכון בתחומי, ובהתבסס על שיטה עקבית בה נקבע האם כל אינדיקטור צפוי להגדיל או להקטין את ההתאמה הנדרשת, האם הוא רלוונטי לסך תיק האשראי או לקבוצת חובות מסוימת והמשקל שניתן לכל אינדיקטור. בהתבסס על הנ"ל, נאמדת רמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי והשפעתה על שיעורי ההפרשה הקבוצתית.

בנוסף למדידה הכמותית על פי המודלים כאמור, בוחן הבנק, מידי רבעון, באופן סובייקטיבי את הצורך בהגדלה נוספת של מקדמי ההפרשה הקבוצתית, בהתחשב בהתפתחויות בסביבה העסקית ואינדיקציות נוספות הרלוונטיות לרמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי, ובמידת הצורך מגדיל את מקדמי ההפרשה הקבוצתית.

החל מרבעון ראשון 2020, נוכח אי הוודאות השוררת בנוגע להשלכות אירוע הקורונה, הגדיל הבנק את ההתאמות האיכותיות המתקבלות במודלים הכמותיים בשיעורים ניכרים. במסגרת השיקולים בהגדלת ההפרשה הקבוצתית לרמתה ביום 30 ביוני 2020, הניח הבנק הרעה בנתוני המשק, הכוללת, בין היתר, הרעה בנתוני מאקרו כדוגמת רמת האבטלה הצפויה בטווח הקצר והבינוני והפגיעה בתוצר המקומי הגולמי. כמו כן, העריך הבנק, כי רמת הפגיעה לא תהא אחידה בכלל ענפי המשק, וכי קיימים ענפים אשר הפגיעה בהם משמעותית יותר מאשר בענפים אחרים. ענפי המשק שהוערכו כפגיעים יותר מאחרים לאירוע הקורונה ואשר בוצעה בהם הגדלה גבוהה יותר של ההתאמות הכמותיות מאשר בענפים האחרים, הינם, בין היתר, שירותים עסקיים (הכוללים גם סוכנויות נסיעות), בתי מלון, שירותי אוכל והאחר, ומסחר. כמו כן, הגדיל הבנק את ההתאמות האיכותיות בענפים אנשים פרטיים ואשראי לדירור אשר עלולים להיפגע אף הם מהמשבר, בעיקר לאור הגידול החד בשיעור המובטלים ואי הוודאות הכלכלית והתעסוקתית.

הפרמטרים המאקרו כלכליים המרכזיים בהם השתמש הבנק בחישוב ההפרשה הקבוצתית ליום 30 ביוני 2020, הינם צמיחה שלילית של כ-6% במהלך שנת 2020 ושיעור אבטלה של כ-10% בסוף שנת 2020, וזאת בהתבסס על אומדנים שאינם נופלים מתחזית שפרסמה חטיבת המחקר של בנק ישראל ב-6 ביולי 2020. יש לזכור, כי ערכים אלו הינם חלק מסט רחב של פרמטרים, אומדנים והערכות סובייקטיביות.

יצוין, כי קיימת אי וודאות גבוהה לגבי השלכות אירוע הקורונה, וקיים קושי בהערכת מלוא השפעותיו, היות והשפעות הקורונה נגזרות ממשנתנים רבים מהותיים, כדוגמת משך תקופת התפשטות הנגיף, עוצמת התחלואה, היקף ההגבלות שיינקטו על ידי הממשלה לעצירת התפשטות הנגיף

והשפעותיהן על פעילות המשק, הצעדים הפיננסיים אשר יינקטו על ידי הממשלות, בנקים מרכזיים ורגולטורים ועוצמתם, השפעות שינויים בשערי המט"ח על העסקים, המצב הכלכלי במדינות אשר קיימת עימן פעילות ייצוא, קצב פתיחת השמיים לטיסות, מועד החזרה לשגרה בתחום התיירות ועוד.

נוכח אי הוודאות הגבוהה הקיימת במשק, הבנק בחרן תרחישים נוספים ומחמירים יותר. יודגש, כי עקב חוסר הוודאות וההנחות השונות, אין אחדות בתרחישים השונים בכלל הבנקים והם מושפעים משיטות העבודה הנהוגות בכל בנק, מההנחות שהניח כל בנק ומהערכות ואומדנים שונים של כל בנק לגבי השפעות אותן ההנחות ולכן תיתכן שונות בין הערכות הבנקים, אשר יכולה להיות מהותית. במסגרת התרחישים הנוספים, הניח הבנק אבטלה בטווח שבין 12% ל-14%, וירידה בתמ"ג בשנת 2020 בטווח שבין 7% ל-8%, מהם עולה, כי רמת ההוצאה להפסדי אשראי אשר הבנק רשם עלולה לגדול בטווח שבין 15% ל-35%. יודגש, כי ההוצאה להפסדי אשראי תלויה במגוון רחב של גורמים משפיעים כאמור, כאשר מחד, החמרה משמעותית וקיצונית יותר בתנאי המשק, עלולה להביא להפרשה גבוהה יותר. מנגד, קיומם של גורמים ממתינים, כגון התערבות ותמיכה ממשלתית וכן איכות חיתום האשראי והביטחונות, יכולים להביא לקיטון ברמת ההוצאה.

אמידת ההפרשה להפסדי אשראי דורשת מההנהלה שימוש באומדנים והערכות, המתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי השווקים ואמידת השפעותיהם על סיכון האשראי ועל התממשות הפסדי אשראי בעתיד. השימוש באומדנים וההערכות מצריך הפעלת שיקול דעת אשר הנהלה מאמינה, כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים. עם זאת, ומטבע הדברים, אין ודאות, כי הפסדי האשראי כפי שיתוו בעתיד מתיק האשראי הקיים, יהיו זהים לאומדנים וההערכות שנקבעו.

הערכות הבנק הינן מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך תשכ"ח-1968, המבוסס, בין היתר, על מידע, פרסומים של צדדים שלישיים ואומדנים המצויים בידי הבנק למועד זה. הערכות אלה אינן ודאיות והן עשויות להתממש באופן שונה מהותית מהאמור לעיל, בין היתר, כתלות בהיקף התפשטות הנגיף, בתגובת הממשלות והבנקים המרכזיים, בתקופת התמשכות האירוע ומידע רב נוסף, כאמור לעיל.

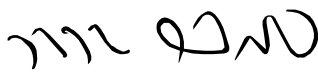
בקורות ונהלים

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי.

ההוראות, שעניינן אחריות הנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי ה-PCAOB.

לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי. הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 ביוני 2020 את אפקטיביות הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו. במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2020 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

יעקב סייט
מ"מ יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 18 באוגוסט 2020
כ"ח באב, תש"פ

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, סמדר ברבר-צדיק, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2020 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח אינו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר ששפיע בהמשך באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לראיה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח דירקטוריון".

סמדר ברבר - צדיק
מנהל כללי

18 באוגוסט 2020

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, נחמן ניצן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2020 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח דירקטוריון".

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

18 באוגוסט 2020

דוחות כספיים

67	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
68	דוח רווח והפסד
69	דוח על הרווח הכולל
70	מאזן
71	דוח על השינויים בהון
73	דוח על תזרימי המזומנים
75	באורים לדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן התמציתי ביניים המאוחד ליום 30 ביוני 2020 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שלושה חודשים ושישה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

18 באוגוסט 2020

דוח רווח והפסד מאוחד
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני		באור	
	2019	2020	2019	2020		
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)		
3,085	1,638	1,429	911	714	2	הכנסות רבית
483	338	111	246	54	2	הוצאות רבית
2,602	1,300	1,318	665	660		הכנסות רבית, נטו
138	59	322	23	165	6,12	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,464	1,241	996	642	495		הכנסות רבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
						הכנסות שאינן מרבית
225	112	61	66	64	3	הכנסות מימון שאינן מרבית
1,286	635	691	315	323		עמלות
9	2	2	1	1		הכנסות אחרות
1,520	749	754	382	388		סך כל ההכנסות שאינן מרבית
						הוצאות תפעוליות ואחרות
1,601	821	752	419	373		משכורות והוצאות נלוות
353	180	172	88	86		אחזקה ופחת בנינים וציוד
92	46	47	23	23		הפחתות וירידת ערך של נכסים בלתי מוחשיים
608	304	283	148	135		הוצאות אחרות
2,654	1,351	1,254	678	617		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
1,330	639	496	346	266		רווח לפני מסים
478	238	145	127	97		הפרשה למסים על הרווח
852	401	351	219	169		רווח לאחר מסים
51	24	5	14	7		חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
						רווח נקי:
903	425	356	233	176		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(38)	(18)	(17)	(9)	(8)		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
865	407	339	224	168		המיוחס לבעלי מניות הבנק
בשקלים חדשים						
8.62	4.06	3.38	2.24	1.68		רווח בסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק: רווח נקי למניה בת 0.05 ש"ח

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

יעקב יט
מ"מיו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 18 באוגוסט 2020

דוח מאוחד על הרווח הכולל⁽¹⁾
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
	2019	2020	2019	2020	
	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
903	425	356	233	176	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(38)	(18)	(17)	(9)	(8)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
865	407	339	224	168	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:
101	76	(90)	10	157	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן נטו
(74)	12	(15)	20	(154)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾
27	88	(105)	30	3	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
(9)	(31)	35	(11)	(1)	השפעת המס המתייחס
18	57	(70)	19	2	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
(2)	1	-	-	-	בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
20	56	(70)	19	2	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
921	482	286	252	178	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(36)	(19)	(17)	(9)	(8)	הרווח הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
885	463	269	243	170	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) ראה באור 4.

(2) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה של תכניות פנסיה ופיצויי פרישה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזן מאוחד

(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר	30 ביוני			
2019	2019	2020		
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	באור	
				נכסים
37,530	33,900	46,144		מזומנים ופקדונות בבנקים
10,995	10,587	11,715	5	ניירות ערך ⁽⁴⁾
9	416	45		ניירות ערך שנשאלו
88,829	86,436	90,371	6,12	אשראי לציבור
(930)	(887)	(1,156)	6,12	הפרשה להפסדי אשראי
87,899	85,549	89,215		אשראי לציבור, נטו
1,039	684	852		אשראי לממשלה
605	589	611		השקעה בחברה כלולה
996	1,001	979		בנינים וציוד
248	228	244		נכסים בלתי מוחשיים
1,091	938	1,671	10	נכסים בגין מכשירים נגזרים
698	1,175	1,243		נכסים אחרים ⁽²⁾
141,110	135,067	152,719		סך כל הנכסים
				התחייבויות והון
120,052	113,716	129,160	7	פקדונות הציבור
1,137	954	1,881		פקדונות מבנקים
353	466	495		פקדונות הממשלה
3,674	4,034	4,375		אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,247	1,104	1,940	10	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,723	6,088	5,783		התחייבויות אחרות ⁽¹⁾⁽³⁾
132,186	126,362	143,634		סך כל ההתחייבויות
8,568	8,366	8,712		הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
356	339	373		זכויות שאינן מקנות שליטה
8,924	8,705	9,085		סך כל ההון
141,110	135,067	152,719		סך כל ההתחייבויות וההון

(1) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך של 73 מיליון ש"ח, 65 מיליון ש"ח ו-57 מיליון ש"ח ב-30.6.20, 30.6.19 ו-31.12.19, בהתאמה.

(2) מזה: נכסים אחרים הנמדדים בשווי הוגן בסך של 87 מיליון ש"ח, 543 מיליון ש"ח ו-42 מיליון ש"ח ב-30.6.20, 30.6.19 ו-31.12.19, בהתאמה.

(3) מזה: התחייבויות אחרות הנמדדות בשווי הוגן בסך של 133 מיליון ש"ח, 847 מיליון ש"ח ו-47 מיליון ש"ח ב-30.6.20, 30.6.19 ו-31.12.19, בהתאמה.

(4) לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה באור 14 ב'.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון (במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (לא מבוקר)						
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים ⁽²⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	
8,907	365	8,542	7,818	(203)	927	יתרה ליום 31 במרס 2020
176	8	168	168	-	-	רווח נקי בתקופה
2	-	2	-	2	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
9,085	373	8,712	7,986	(201)	927	יתרה ליום 30 ביוני 2020
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)						
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים ⁽²⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	
8,538	330	8,208	7,395	(114)	927	יתרה ליום 31 במרס 2019
233	9	224	224	-	-	רווח נקי בתקופה
(85)	-	(85)	(85)	-	-	דיבידנד
19	-	19	-	19	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
8,705	339	8,366	7,534	(95)	927	יתרה ליום 30 ביוני 2019
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (לא מבוקר)						
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים ⁽²⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	
8,924	356	8,568	7,772	(131)	927	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)
356	17	339	339	-	-	רווח נקי בתקופה
(125)	-	(125)	(125)	-	-	דיבידנד
(70)	-	(70)	-	(70)	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
9,085	373	8,712	7,986	(201)	927	יתרה ליום 30 ביוני 2020
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)						
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים ⁽²⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	
8,413	320	8,093	7,325	(159)	927	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)
-	-	-	(8)	8	-	השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב ⁽³⁾
8,413	320	8,093	7,317	(151)	927	יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2019 לאחר יישום לראשונה
425	18	407	407	-	-	רווח נקי בתקופה
(190)	-	(190)	(190)	-	-	דיבידנד
57	1	56	-	56	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
8,705	339	8,366	7,534	(95)	927	יתרה ליום 30 ביוני 2019

דוח על השינויים בהון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)						
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים ⁽²⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	
8,413	320	8,093	7,325	(159)	927	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)
-	-	-	(8)	8	-	השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב ⁽³⁾
8,413	320	8,093	7,317	(151)	927	יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2019 לאחר יישום לראשונה
903	38	865	865	-	-	רווח נקי בשנת החשבון
(410)	-	(410)	(410)	-	-	דיבידנד
18	(2)	20	-	20	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
8,924	356	8,568	7,772	(131)	927	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019

(1) כולל פרמיה על מניות בסך 313 מיליון ש"ח (משנת 1992 ואילך).

(2) כולל סך של 2,391 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

(3) השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים (ASU 2016-01).

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
	2019	2020	2019	2020	
	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
903	425	356	233	176	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:
					רווח נקי לתקופה
					התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:
(51)	(24)	(5)	(14)	(7)	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה
69	36	34	18	18	פחת על בנינים וציוד
92	46	47	23	23	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
(3)	-	-	-	-	רווח ממימוש בנינים וציוד
138	59	322	23	165	הוצאות בגין הפסדי אשראי
					הפסד (רווח) ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר והפרשה לירידת ערך בגין אגרות חוב זמינות למכירה
(28)	(16)	3	(8)	(13)	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
14	6	(1)	3	(1)	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
(59)	(19)	41	(13)	(8)	מסים נדחים, נטו
(25)	(18)	(64)	(12)	(23)	תכניות פיזיויים ופנסיה להטבה מוגדרת
92	59	24	22	13	התאמות בגין הפרשי שער
(561)	(331)	(96)	(142)	(230)	דיבידנד שהתקבל מחברה כלולה
56	42	-	42	-	
					שינוי נטו בנכסים שוטפים:
418	321	(28)	13	95	ניירות ערך למסחר
445	(68)	(66)	(129)	(9)	נכסים אחרים
198	339	(731)	(64)	870	נכסים בגין מכשירים נגזרים
					שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
(861)	1,022	373	(184)	(167)	התחייבויות אחרות
(47)	(190)	693	83	(646)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(18)	283	(26)	329	(30)	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
772	1,972	876	223	226	מזומנים נטו מפעילות שוטפת
					תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) השקעה:
(78)	258	(121)	302	126	שינוי בפקדונות בבנקים
854	447	(36)	248	37	שינוי בניירות ערך שנשאלו
(5,001)	(2,565)	(2,133)	(505)	1,046	שינוי באשראי לציבור
(339)	16	182	-	261	שינוי באשראי לממשלה
(6,380)	(2,401)	(4,775)	(8)	(2,603)	רכישת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
193	135	147	(1,025)	10	תמורה מפידיין אגרות חוב מוחזקות לפדיין
					תמורה ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
2,678	1,402	2,357	58	1,260	תמורה מפידיין אגרות חוב זמינות למכירה
4,526	2,514	1,451	594	374	רכישת בנינים וציוד
(49)	(14)	(16)	1,165	(7)	תמורה ממימוש בנינים, ציוד ונכסים אחרים
9	-	-	(8)	-	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(101)	(34)	(43)	(19)	(22)	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) השקעה
(3,688)	(242)	(2,987)	802	482	

בבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
	2019	2020	2019	2020	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
10,251	3,348	9,712	(441)	2,308	תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון:
39	(154)	732	(101)	783	שינוי בפקדונות הציבור
696	(857)	(508)	(27)	(9)	שינוי בפקדונות מבנקים
711	-	1,458	-	644	שינוי בפקדונות הממשלה
(2,053)	(927)	(717)	(265)	-	תמורה מהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(410)	(190)	(125)	(85)	-	פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
9,234	1,220	10,552	(919)	3,726	דיבידנד ששולם לבעלי המניות
6,318	2,950	8,441	106	4,434	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) מימון
31,126	31,126	37,275	33,887	41,431	גידול במזומנים
(169)	(95)	52	(12)	(97)	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
37,275	33,981	45,768	33,981	45,768	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
					יתרת מזומנים לסוף התקופה
					רבות ומסים ששולמו ו/או התקבלו:
3,185	1,616	1,551	775	699	רבות שהתקבלה
(781)	(369)	(375)	(191)	(140)	רבות ששולמה
15	6	5	4	2	דיבידנדים שהתקבלו
(547)	(299)	(186)	(227)	(80)	מסים על הכנסה ששולמו
56	54	57	12	12	מסים על הכנסה שהתקבלו

באורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בנקאי בישראל. תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים של הבנק ליום 30 ביוני 2020 כוללת את אלה של הבנק ושל חברות מאוחדות וחברה כלולה שלו (להלן - "הקבוצה"). תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שנשתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 והבאורים הנלווים להם (להלן - "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ג' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 18 באוגוסט 2020.

ב. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות, אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שההוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

- החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2020, מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות בנושאים המפורטים להלן:
1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל פי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות;
 2. דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור לאור משבר נגיף הקורונה.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

(1) דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות

ביום 1 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות, אשר מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא חכירות ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 842 בקודיפיקציה בדבר "חכירות".

תמצית עיקרי השינויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום נושא 842 בקודיפיקציה כאמור בחוזר, הינם בין היתר: תאגידים בנקאיים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית; בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס זכות שימוש (Right of Use) שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור, ומנגד תירשם התחייבות בגין חכירה תפעולית; וכן עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה ויכולו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בנושא 842 בקודיפיקציה.

הבנק אימץ את ההוראות החדשות החל מיום 1 בינואר 2020 באופן של יישום למפרע מתואם תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה וללא הצגה מחדש של מספרי השוואה.

כמתאפשר בהוראות המעבר של התקן, בחר הבנק ביישום הקלות המעבר הבאות:

- לשמר את ההערכות בדבר זיהוי קיומה של חכירה וסיווגה כחכירה תפעולית או מימונית בנוגע לכל ההסכמים הקיימים למועד היישום לראשונה, וכן לשמר את הערכת כשירות להיוון של עלויות ישירות ראשוניות, אשר נקבעו טרם מועד היישום לראשונה, על פי הוראות התקינה הנוכחית.
- להשתמש באפשרות ל"ראייה לאחור" (hindsight) לצורך קביעת תקופת החכירה אם חוזה כולל אופציות הארכה או ביטול ולהערכת ירידת ערך של נכסי זכות השימוש.

בהתאם להוראות החדשות, עבור הסכמים שבהם הבנק הוא החוכר, במועד ההכרה לראשונה הכיר הבנק בהתחייבות בסכום השווה לערך הנוכחי של דמי החכירה העתידיים במהלך תקופת החכירה (תשלומים אלו אינם כוללים תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או ברבית), ובמקביל הכיר בנכס זכות שימוש בגובה ההתחייבות בגין חכירה, מותאם בגין תשלומי חכירה ששולמו מראש או שנצברו ובניכוי תמריצי חכירה, ובתוספת עלויות ישירות שהתהוו בחכירה.

כמו כן, כמתאפשר בהוראות התקן, בחר הבנק ביישום ההקלות הבאות:

- להשתמש בהקלה הפרקטית שלא להפריד רכיבים שאינם חכירה, כגון שירותים או תחזוקה, מרכיבי חכירה, אלא לטפל בהם כרכיב חכירה יחיד.
 - להשתמש בהקלה הפרקטית לפיה חכירות לטווח קצר של עד שנה מטופלות באופן בו דמי החכירה נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה, ללא הכרה בנכס זכות שימוש ו/או התחייבות בגין חכירה בדוח על המצב הכספי.
- יישום ההוראות החדשות הביא לגידול בסך של כ- 425 מיליוני ש"ח ביתרת נכסי זכות השימוש, ולגידול מקביל בסך של כ- 425 מיליוני ש"ח ביתרת ההתחייבויות בגין חכירה, ליום 1 בינואר 2020. עם זאת, ליישום ההוראות החדשות לא הייתה השפעה מהותית על דוח רווח והפסד.
- בהתאם למתכונת הדיווח כפי שנקבעה בהוראות הדיווח לציבור, הבנק הכיר בנכסי זכות שימוש בגין חכירות תפעוליות בסעיף "נכסים אחרים" ובהתחייבויות בגין חכירה תפעולית בסעיף "התחייבויות אחרות".
- כמו כן, יישום ההוראות החדשות הביא לירידה בשיעור ההון העצמי רובד 1 ובהון הכולל בשיעור של כ-0.06% וכ-0.08% בהתאמה ליום 1 בינואר 2020, זאת כתוצאה משקלול נכסי הסיכון בגין נכסי זכות שימוש הנובעים מחכירות תפעוליות שהוכרו במאזן בשיעור של 100%. בנוסף, יישום ההוראות החדשות הביא לירידה ביחס המינוף של הבנק בשיעור של כ-0.02% ליום 1 בינואר 2020.

(2) דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור לאור משבר נגיף הקורונה

ביום 21 באפריל 2020, פרסם בנק ישראל מכתב בנושא "אירוע נגיף הקורונה - דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור" וביום 16 ביוני 2020 ניתנו הנחיות בעניין גם ביחס לדוחות הרבעוניים והשנתיים לשנת 2020. לאור התפרצות נגיף הקורונה, אומצו על ידי הפיקוח על הבנקים הנחיות והקלות שניתנו על ידי רשויות הפיקוח בארה"ב ונכללו מספר הנחיות לעניין טיפול חשבונאי וביניהם:

שינויים בתנאי הלוואות

- כאשר תאגיד בנקאי פועל כדי לייצב לווים שאינם בפיגור בהלוואות הקיימות שלהם, בין אם הפעולה מבוצעת מול לווה בודד ובין אם היא מבוצעת במסגרת תכנית ללווים תקינים שנתקלים בבעיות פיננסיות או תפעוליות בטווח הקצר מאירוע נגיף הקורונה, ככלל פעולה זו לא תחשב לארגון מחדש של חוב בעייתי. לאור זאת, חובות שתנאיהם שונו כגון: דחיות במועדי תשלום, ויתורים על רבית פיגורים והארכות של תקופות פירעון לא סווגו כחובות בארגון מחדש של חוב בעייתי כאשר התקיימו התנאים הבאים:
 - השינוי בוצע בשל אירוע נגיף הקורונה;
 - הלווה לא היה בפיגור במועד שבו יושמה התכנית לשינוי התנאים;
 - השינוי הינו לזמן קצר (עד 6 חודשים).
- לעניין זה, הובהר כי לווים נחשבים כלווים שאינם בפיגור אם הם נמצאים בפיגור של פחות מ- 30 ימים ביחס לתנאים החוזיים במועד יישום תכנית השינויים. כמו כן, כאשר השינוי בתנאי החוב הביא לעיכוב בתשלום שאינו לזמן קצר, החוב לא סווג כחוב בארגון מחדש של חוב בעייתי אם הוא חודש בשיעור רבית הזהה לשיעור הרבית שנקבע לחוב חדש בסיכון דומה.
- לגבי הלוואות לדיר אשר מטופלות לפי שיטת עומק הפיגור, כאשר הדחיה לזמן קצר כאמור בוצעה לחוב אשר לא היה חוב בעייתי לפני מועד הדחיה, ככלל, אינה מחייבת סיווג של חוב כחוב בארגון מחדש.

קביעת מצב הפיגור

לעניין חובות אשר לא היו לפני כן בפיגור, וניתנה להם דחיה בשל אירוע נגיף הקורונה, הבנק אינו נדרש לסווג חובות כאמור כחובות בפיגור בשל הדחיה. כמו כן, כאשר בוצעה דחיית תשלומים בשל אירוע נגיף הקורונה בחובות שהיו בפיגור לפני הדחיה, בוצעה התאמה למצב הפיגור חזרה למצב כפי שהיה לפני שבוצעה הדחיה, ולמעשה בוצעה הקפאה למשך תקופת דחיית התשלום.

סיווג חובות בעייתיים, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית, ומחיקות חשבונאיות

בהתאם למכתב בנק ישראל כאמור לעיל, במהלך התקופה של הסדרים לזמן קצר, הלוואות אלה, ככלל, לא דווחו כהלוואות שלא צוברות. זאת למעט חובות אשר נצבר לגביהם מידע חדש בנוגע לירידה בסיכויי הפירעון, אשר בגינם הבנק פעל בהתאם להוראות הדיווח לציבור בנושא סיווג חובות בעייתיים ומחיקות חשבונאיות.

במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ובהמשך לדגשים הפיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ביצע הבנק במהלך החודשים האחרונים שינויים בתנאיהם של חובות וביניהם דחייה במועדי תשלום, ויתורים על רבית פיגורים והארכות של תקופות לפירעון, אשר לא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי. כמו כן, ראה באור 16 בדבר השפעות התפשטות נגיף הקורונה.

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)

ביום 28 במרס 2019, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב המאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי כפי שפורסמו בעדכון תקינה ASU 2017-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח באמצעות הקדמת רישום הפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי ולחיצוק הקשר בין ניהול סיכוני האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי חלף שיטה המבוססת על ההפסדים שהתהוו; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של איגרות חוב בתיק הזמין למכירה; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדיו), איגרות חוב המוחזקות לפדיון, וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

ביום 4 ביולי 2019, פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה בדבר "יישום כללי חשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים" אשר כוללת דחייה במועד היישום לראשונה של הכללים החדשים ליום 1 בינואר 2022 וריצה במקביל החל מיום 1 בינואר 2021. הכללים החדשים ייושמו באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת. כמו כן, ביום 20 באפריל 2020, הבהיר בנק ישראל כי בכוונתו להודיע בהמשך על דחיה של מועד תחילת הריצה במקביל של הכללים החדשים ברבעון או שניים, בהתאם להתפתחויות. הבנק ממשיך להיערך ליישום התקן לרבות ביצוע מיפוי של הדרישות והפרקטיקות הנהוגות ובחירת מודל להערכת אומדן הפסדי אשראי.

(2) עדכון תקינה ASU 2018-14 בדבר שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB"), את ASU 2018-14, בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת, המהווה עדכון לנושא 715-20 בקודיפיקציה בדבר תגמול - הטבות פרישה - תכניות להטבה מוגדרת - כללי (להלן - "העדכון"). תכליתו של התיקון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בבאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הבאורים הנדרשים.

התיקונים במסגרת העדכון מבטלים גילויים אשר אינם בעלי תועלת, מבהירים דרישות גילוי ספציפיות וכן מוסיפים דרישות גילוי שזוהו כרלוונטיות. הוראות התיקון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהתקופות השנתיות המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2020. אימוץ מוקדם אפשרי לרבות בתקופות ביניים. בעת היישום לראשונה נדרש ליישם את התיקונים בדרך של יישום למפרע. הבנק בוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים.

(3) עדכון תקינה ASU 2018-13 בדבר שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB"), את ASU 2019-13, בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן, המהווה עדכון לנושא 820 בקודיפיקציה בדבר מדידת שווי הוגן (להלן - "העדכון"). תכליתו של התיקון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בבאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הבאורים הנדרשים.

התיקונים במסגרת העדכון מבטלים גילויים אשר אינם בעלי תועלת, מבהירים דרישות גילוי ספציפיות וכן מוסיפים דרישות גילוי שזוהו כרלוונטיות. הוראות התיקון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהתקופות השנתיות המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2019. בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר "שיפור השימושיות של הדוחות לציבור של תאגידים בנקאיים לשנים 2019 ו-2020", אשר גובש על בסיס עדכון תקינה ASU 2018-13 קודיפיקציה, מועד התחילה נדחה ליום 1 בינואר 2021. אימוץ מוקדם אפשרי לרבות בתקופות ביניים.

בעת היישום לראשונה נדרש ליישם את התיקונים בדרך של יישום למפרע, למעט דרישות הגילוי שהתווספו וכן דרישת הגילוי שעודכנה בדבר אי הודאות במדידת שווי הוגן ברמה 3, אשר לגביהן היישום יהיה מכאן ואילך. הבנק בוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים.

באור 2 - הכנסות והוצאות רבית
(במיליוני ש"ח)

לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2019	2020	2019	2020	
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
1,478	1,328	825	668	א. הכנסות (הוצאות) רבית⁽¹⁾
7	(4)	9	(1)	מאשראי לציבור
13	4	6	1	מאשראי לממשלה
32	28	16	10	מפקדונות בבנקים
1	-	1	-	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
107	73	54	36	מניירות ערך שנשאלו
1,638	1,429	911	714	מאגרות חוב ⁽²⁾
				סך כל הכנסות הרבית
				ב. הוצאות רבית
236	108	162	48	על פקדונות הציבור
2	2	1	1	על פקדונות הממשלה
2	1	1	-	על פקדונות מבנקים
94	-	79	5	על אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
4	-	3	-	על התחייבויות אחרות
338	111	246	54	סך כל הוצאות הרבית
1,300	1,318	665	660	סך כל ההכנסות רבית, נטו
				ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות רבית
(3)	(13)	(2)	(8)	הוצאות רבית ⁽³⁾
				ד. פירוט הכנסות רבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
20	14	13	7	מוחזקות לפדיון
86	59	40	29	זמינות למכירה
1	-	1	-	למסחר
107	73	54	36	סך הכל כלול בהכנסות רבית

- (1) כולל השפעת יחסי גידור.
(2) כולל הכנסות רבית בגין אגרות חוב מגובות משכנתאות בסך של 1 מיליון ש"ח ו-3 מיליון ש"ח לשלושת החודשים ולששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020, בהתאמה
(3) 3 מיליון ש"ח ו-5 מיליון ש"ח לשלושת החודשים ולששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019, בהתאמה).
(3) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א'.

באור 3 - הכנסות מימון שאינן מרבית
(במיליוני ש"ח)

לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2019	2020	2019	2020	
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
				א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
				1. מפעילות במכשירים נגזרים
(259)	(8)	(106)	(192)	סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾
				2. מהשקעה באגרות חוב
15	28	8	20	רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽²⁾
-	(2)	-	(2)	הפסדים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽²⁾
-	(17)	-	1	הפרשה לירידת ערך בגין אגרות חוב זמינות למכירה ⁽²⁾
15	9	8	19	סך הכל מהשקעה באגרות חוב
				3. הפרשי שער, נטו
331	96	142	230	
				4. מהשקעה במניות
1	1	-	1	רווחים ממכירת מניות שאינן למסחר
-	(13)	-	(7)	הפסדים ממכירת מניות שאינן למסחר
2	10	2	2	דיבידנד ממניות שאינן למסחר
19	(41)	13	8	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו ⁽³⁾
22	(43)	15	4	סך הכל מהשקעה במניות
109	54	59	61	סך הכל הכנסות מימון מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

- (1) למעט השפעת יחסי גידור.
 (2) סוג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.
 (3) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2019	2020	2019	2020	
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
				ב. הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר⁽³⁾
9	6	10	2	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
(6)	2	(3)	1	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו ⁽¹⁾
-	(1)	-	-	הפסדים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾
3	7	7	3	סך הכל הכנסות מימון מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽⁴⁾
112	61	66	64	סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית
				פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר
				לפי חשיפת סיכון
5	7	-	8	חשיפת רבית
3	2	1	1	חשיפת למניות
(5)	(2)	6	(6)	חשיפת מטבע חוץ
3	7	7	3	סך הכל

- (1) מזה הפסדים הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של 1 מיליון ש"ח בששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019 - הפסדים בסך של 1 מיליון ש"ח.
 (2) אין רווחים/הפסדים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.
 (3) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
 (4) להכנסות רבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 2.

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

(במיליוני ש"ח)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

		רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
		רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	סך הכל	
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020					
		(15)	(203)	(110)	יתרה ליום 31 במרס 2020 (לא מבוקר)
		-	2	103	שינוי נטו במהלך התקופה
		(15)	(201)	(7)	יתרה ליום 30 ביוני 2020 (לא מבוקר)
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019					
		(12)	(114)	29	יתרה ליום 31 במרס 2019 (לא מבוקר)
		-	19	7	שינוי נטו במהלך התקופה
		(12)	(95)	36	יתרה ליום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)
לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020					
		(15)	(134)	53	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)
		-	(70)	(60)	שינוי נטו במהלך התקופה
		(15)	(201)	(7)	יתרה ליום 30 ביוני 2020 (לא מבוקר)
לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019					
		(13)	(159)	(22)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)
		-	8	8	השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב*
		(13)	(151)	(14)	יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2019 לאחר יישום לראשונה שינוי נטו במהלך התקופה
		(12)	(95)	36	יתרה ליום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019					
		(13)	(159)	(22)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)
		-	8	8	השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב*
		(13)	(151)	(14)	יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2019 לאחר יישום לראשונה שינוי נטו בשנת 2019
		(2)	20	67	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)
		(15)	(131)	53	

* השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים (ASU 2016-01).

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. שינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)	לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני (לא מבוקר)							
	2019			2020				
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
238	(81)	157	87	(30)	57	185	(63)	122
(137)	47	(90)	(77)	27	(50)	(28)	9	(19)
101	(34)	67	10	(3)	7	157	(54)	103
(139)	47	(92)	2	(2)	-	(159)	54	(105)
65	(22)	43	18	(6)	12	5	(1)	4
(74)	25	(49)	20	(8)	12	(154)	53	(104)
(4)	2	(2)	-	-	-	-	-	-
31	(11)	20	30	(11)	19	3	(1)	2

השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:

התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן רווחים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן רווחים בגין אגרות חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽¹⁾

שינוי נטו במהלך התקופה

הטבות לעובדים

רווח (הפסד) אקטוארי נטו בתקופה

הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽²⁾

שינוי נטו במהלך התקופה

השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה

סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה

השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק

סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה

לשנת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני (לא מבוקר)	לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני (לא מבוקר)							
	2019			2020				
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
213	(73)	140	70	(24)	46	160	54	(106)
(137)	47	(90)	(160)	54	(106)	(90)	30	(60)
76	(26)	50	(27)	9	(18)	(15)	5	(10)
(28)	8	(20)	12	(4)	8	12	(1)	7
40	(13)	27	12	(4)	8	(15)	5	(10)
2	(1)	1	-	-	-	-	-	-
86	(30)	56	35	(70)	70	(105)	35	(70)

השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:

התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן רווחים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן רווחים בגין אגרות חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽¹⁾

שינוי נטו במהלך התקופה

שינוי נטו במהלך התקופה

שינוי נטו במהלך התקופה

שינוי נטו במהלך התקופה

שינוי נטו במהלך התקופה

שינוי נטו במהלך התקופה

שינוי נטו במהלך התקופה

השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה

סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה

השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק

סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית, לפירוט נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הטבות לעובדים. ראה באור לא.

באור 5 - ניירות ערך
(במיליוני ש"ח)

30 ביוני 2020 (לא מבוקר)					
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן		שוי הוגן ⁽¹⁾
			הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	
של ממשלת ישראל	2,083	2,083	108	-	2,191
של מוסדות פיננסיים בישראל	82	82	1	-	83
של אחרים בישראל	232	232	19	2	249
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון	2,397	2,397	128	2	2,523

ב. אגרות חוב זמינות למכירה	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר		שוי הוגן ⁽¹⁾
			רווחים	הפסדים	
של ממשלת ישראל	6,781	6,780	38	37	6,781
של ממשלות זרות	913	908	5	-	913
של מוסדות פיננסיים בישראל	45	47	-	2	45
של מוסדות פיננסיים זרים	446 ⁽⁸⁾⁽⁶⁾	444	2	-	446
מגובי משכנתאות (MBS)	115 ⁽⁵⁾	113	2	-	115
של אחרים בישראל	342 ⁽⁷⁾	361	2	21	342
של אחרים זרים	304	303	2	1	304
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	8,946	8,956	51⁽²⁾	61⁽²⁾	8,946

ג. השקעה במניות שאינן למסחר	הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן		שוי הוגן ⁽¹⁾⁽⁴⁾
			מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	
מניות שאינן למסחר	238	262	1 ⁽³⁾	25 ⁽³⁾	238
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין	114	114	-	-	114
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר	11,581	11,615	180	88	11,707

ד. ניירות ערך למסחר	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן		שוי הוגן ⁽¹⁾
			מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	
אגרות חוב של ממשלת ישראל	133	133	-	-	133
מניות	1	1	-	-	1
סך כל ניירות הערך למסחר	134	134	- ⁽³⁾	- ⁽³⁾	134
סך כל ניירות הערך	11,715	11,749	180	88	11,841

הערה: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
- (5) ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב.
- (6) כולל ניירות ערך של תאגידים בבעלות ממשלה בסך של 229 מיליון ש"ח וניירות ערך של תאגידים בבעלות וערבות ממשלתית מפורשת בסך של 25 מיליון ש"ח.
- (7) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 38 מיליון ש"ח.
- (8) כולל ניירות ערך הכוללים נגזר משוּבץ הנמדדים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי לרווח והפסד בסך של 19 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (במיליוני ש"ח)

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	
1,382	1,382	55	-	1,437	א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון
51	51	1	-	52	של ממשלת ישראל
250	250	31	-	281	של מוסדות פיננסיים בישראל
1,683	1,683	87	-	1,770	של אחרים בישראל
					סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן ⁽¹⁾	
		רווחים	הפסדים		ב. אגרות חוב זמינות למכירה
4,740	4,699	41	-	4,740	של ממשלת ישראל
1,886	1,883	3	-	1,886	של ממשלות זרות
46	46	1	1	46	של מוסדות פיננסיים בישראל
350 ⁽⁶⁾	350	-	-	350	של מוסדות פיננסיים זרים
398 ⁽⁵⁾	395	4	1	398	מגובי משכנתאות (MBS)
424 ⁽⁷⁾	418	8	2	424	של אחרים בישראל
580	579	1	-	580	של אחרים זרים
8,424	8,370	58 ⁽²⁾	4 ⁽²⁾	8,424	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
הערך במאזן	עלות	רווחים מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾⁽⁴⁾	
					ג. השקעה במניות שאינן למסחר
269	259	12 ⁽³⁾	2 ⁽³⁾	269	מניות שאינן למסחר
136	136	-	-	136	מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין
10,367	10,312	157	6	10,463	סך כל ניירות הערך שאינם למסחר
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	
					ד. ניירות ערך למסחר
149	149	-	-	149	אגרות חוב -
29	29	-	-	29	של ממשלת ישראל
16	16	-	-	16	של מוסדות פיננסיים בישראל
9	9	-	-	9	של מוסדות פיננסיים זרים
203	203	-	-	203	של אחרים בישראל
8	8	-	-	8	סך כל אגרות החוב למסחר
211	211	-	-	211	מניות
10,587	10,523	157 ⁽³⁾	- ⁽³⁾	10,674	סך כל ניירות הערך למסחר
					סך כל ניירות הערך

הערה: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.

(1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(4) לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירדת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

(5) ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 396 מיליון ש"ח וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 2 מיליון ש"ח.

(6) כולל ניירות ערך של תאגידים בבעלות ממשלה בסך של 240 מיליון ש"ח וניירות ערך של תאגידים בבעלות וערבות ממשלתית מפורשת בסך של 36 מיליון ש"ח.

(7) כולל אגרות חוב פאומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 5 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)					
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן		שווי הוגן ⁽¹⁾
			הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	
של ממשלת ישראל	1,751	1,751	93	-	1,844
של מוסדות פיננסיים בישראל	56	56	1	-	57
של אחרים בישראל	241	241	30	-	271
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון	2,048	2,048	124	-	2,172

ב. אגרות חוב זמינות למכירה	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן ⁽¹⁾
			רווחים	הפסדים	
של ממשלת ישראל	4,577	4,508	69	-	4,577
של ממשלות זרות	1,956	1,955	1	-	1,956
של מוסדות פיננסיים בישראל	43	42	1	-	43
של מוסדות פיננסיים זרים	640 ⁽⁶⁾	639	1	-	640
מגובי משכנתאות (MBS)	378 ⁽⁵⁾	377	2	1	378
של אחרים בישראל	431 ⁽⁷⁾	424	10	3	431
של אחרים זרים	478	477	1	-	478
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	8,503	8,422	85⁽²⁾	4⁽²⁾	8,503

ג. השקעה במניות שאינן למסחר	הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן		שווי הוגן ⁽¹⁾⁽⁴⁾
			הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	
מניות שאינן למסחר	339	288	52 ⁽³⁾	1 ⁽³⁾	339
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין	129	129	-	-	129

סך כל ניירות הערך שאינם למסחר	10,890	10,758	261	5	11,014
--------------------------------------	---------------	---------------	------------	----------	---------------

ד. אגרות חוב למסחר	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן		שווי הוגן ⁽¹⁾
			הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	
של ממשלת ישראל	95	95	-	-	95
של מוסדות פיננסיים בישראל	4	4	-	-	4
של אחרים בישראל	6	6	-	-	6
סך כל אגרות החוב למסחר	105	105	-(3)	-(3)	105
סך כל ניירות הערך	10,995	10,863	261	5	11,119

הערות: פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
- (5) ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 377 מיליון ש"ח וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 1 מיליון ש"ח.
- (6) כולל ניירות ערך של תאגידים בבעלות ממשלה בסך של 453 מיליון ש"ח וניירות ערך של תאגידים בבעלות וערבות ממשלתית מפורשת בסך של 162 מיליון ש"ח.
- (7) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 4 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ה. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך של אגרות חוב זמינות למכירה ואגרות חוב המוחזקות לפדיון הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומשו

30 ביוני 2020 (לא מבוקר)							
12 חודשים ומעלה ⁽²⁾				פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾			
סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן
	20-40% ⁽⁴⁾	0-20% ⁽³⁾			20-40% ⁽⁴⁾	0-20% ⁽³⁾	
-	-	-	-	2	1	1	15
אגרות חוב המוחזקות לפדיון של אחרים בישראל⁽⁵⁾							
אגרות חוב זמינות למכירה							
-	-	-	-	37	-	37	2,768
של ממשלת ישראל							
2	-	2	18	-	-	-	-
של מוסדות פיננסיים בישראל							
5	4	1	28	16	5	11	211
של אחרים בישראל							
-	-	-	-	1	-	1	67
של אחרים זרים							
7	4	3	46	54	5	49	3,046
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה							

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)							
12 חודשים ומעלה ⁽²⁾				פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾			
סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן
	20-40% ⁽⁴⁾	0-20% ⁽³⁾			20-40% ⁽⁴⁾	0-20% ⁽³⁾	
1	-	1	20	-	-	-	-
אגרות חוב זמינות למכירה של מוסדות פיננסיים בישראל							
1	-	1	129	-	-	-	-
מגובי משכנתאות (MBS)							
1	-	1	53	1	-	1	15
של אחרים בישראל							
3	-	3	202	1	-	1	15
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה							

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)							
12 חודשים ומעלה ⁽²⁾				פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾			
סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן
	20-40% ⁽⁴⁾	0-20% ⁽³⁾			20-40% ⁽⁴⁾	0-20% ⁽³⁾	
1	-	1	77	-	-	-	-
אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות (MBS)							
3	-	3	42	-	-	-	-
של אחרים בישראל							
4	-	4	119	-	-	-	-
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה							

- (1) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומשו מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
- (2) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומשו מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
- (3) השקעות שההפסד שטרם מומשו בגין מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
- (4) השקעות שההפסד שטרם מומשו בגין מהווה מ-20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.
- (5) יתרת העלות המופחתת של אגרות החוב המוחזקות לפדיון מסתכמת ב-17 מיליון ש"ח.

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח)

1. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

30 ביוני 2020 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי ⁽³⁾
40,777	3,749	37,028	387	-	36,641
53,343	-	53,343	20,909	26,776	5,658
26,924	-	26,924	-	26,759	165
94,120	3,749	90,371	21,296	26,776	42,299
יתרת חוב רשומה:					
חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: לפי עומק פיגור					
סך הכל					
מזה:					
275	-	275	117	-	158
489	-	489	44	11	434
764	-	764	161	11	592
298	-	298	21	221	56
717	-	717	115	29	573
1,779	-	1,779	297	261	1,221
יתרת הפרשה להפסדי אשראי:					
בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: לפי עומק פיגור					
סך הכל					
מזה: בגין חובות פגומים					
668	-	668	43	-	625
488	-	488	257	150	81
152	-	152	-	150 ⁽²⁾	2
1,156	-	1,156	300	150	706
226	-	226	40	-	186
30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי ⁽³⁾
38,274	3,162	35,112	314	-	34,798
51,324	-	51,324	20,955	24,855	5,514
25,109	-	25,109	-	24,844	265
89,598	3,162	86,436	21,269	24,855	40,312
יתרת חוב רשומה:					
חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: לפי עומק פיגור					
סך הכל					
מזה:					
248	-	248	94	-	154
281	-	281	13	11	257
529	-	529	107	11	411
240	-	240	28	181	31
792	-	792	223	16	553
1,561	-	1,561	358	208	995
יתרת הפרשה להפסדי אשראי:					
בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: לפי עומק פיגור					
סך הכל					
מזה: בגין חובות פגומים					
472	-	472	34	-	438
415	-	415	231	121	63
123	-	123	-	121 ⁽²⁾	2
887	-	887	265	121	501
159	-	159	26	-	133

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
(2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 111 מיליון ש"ח (30.6.19 - 86 מיליון ש"ח, 31.12.19 - 89 מיליון ש"ח).
(3) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיר בסך 2,883 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (30.6.19 - 2,855 מיליון ש"ח, 31.12.19 - 2,718 מיליון ש"ח).

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

1. חובות⁽⁴⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

		31 בדצמבר 2019 (מבוקר)				
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
39,607	3,173	36,434	340	-	36,094	יתרת חוב רשומה:
52,395	-	52,395	21,329	25,583	5,483	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
25,799	-	25,799	-	25,566	233	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
92,002	3,173	88,829	21,669	25,583	41,577	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
248	-	248	108	-	140	חובות בארגון מחדש
461	-	461	38	10	413	חובות פגומים אחרים
709	-	709	146	10	553	סך הכל חובות פגומים
249	-	249	26	186	37	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
693	-	693	143	32	518	חובות בעייתיים אחרים
1,651	-	1,651	315	228	1,108	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
523	-	523	38	-	485	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
407	-	407	226	121	60	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
123	-	123	-	121	2	מזה: לפי עומק פיגור
930	-	930	264	121	545	סך הכל
204	-	204	35	-	169	מזה: בגין חובות פגומים

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2020 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
1,047	-	1,047	284	126	637
156	-	156	34	24	98
(79)	-	(79)	(39)	-	(40)
32	-	32	21	-	11
(47)	-	(47)	(18)	-	(29)
1,156	-	1,156	300	150	706
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
893	-	893	265	118	510
20	-	20	18	3	(1)
(84)	-	(84)	(37)	-	(47)
58	-	58	19	-	39
(26)	-	(26)	(18)	-	(8)
887	-	887	265	121	501
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
930	-	930	264	121	545
306	-	306	62	28	216
(155)	-	(155)	(70)	-	(85)
75	-	75	44	1	30
(80)	-	(80)	(26)	1	(55)
1,156	-	1,156	300	150	706
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה (מבוקר)					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה לתחילת שנה (מבוקר)					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
868	-	868	260	119	489
58	-	58	37	2	19
(171)	-	(171)	(69)	(1)	(101)
132	-	132	37	1	94
(39)	-	(39)	(32)	-	(7)
887	-	887	265	121	501
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה (מבוקר)					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה לתחילת שנה (מבוקר)					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

באור 7 - פקדונות הציבור

(במיליוני ש"ח)

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד בישראל

31 בדצמבר	30 ביוני		
	2019	2020	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
47,692	46,708	56,751	לפי דרישה
17,765	17,710	20,950	- אינם נושאים רבית
65,457	64,418	77,701	- נושאים רבית
54,595	49,298	51,459	סך הכל לפי דרישה
120,052	113,716	129,160	לזמן קצוב
			סך הכל פקדונות בישראל*
			*מזה:
59,306	58,848	69,261	פקדונות של אנשים פרטיים
25,080	22,758	22,084	פקדונות של גופים מוסדיים
35,666	32,110	37,815	פקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר	30 ביוני		
	2019	2020	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		תקרת הפקדון
46,064	45,856	52,304	עד 1
27,842	27,673	33,771	מעל 1 עד 10
14,703	14,532	16,364	מעל 10 עד 100
6,146	5,277	4,759	מעל 100 עד 500
25,297	20,378	21,962	מעל 500
120,052	113,716	129,160	סך הכל

באור לא - זכויות עובדים
(במיליוני ש"ח)

א. הרכב ההטבות

31 בדצמבר	30 ביוני		
2019	2019	2020	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
			פנסיה ופיצויי פרישה
927	936	920	סכום ההתחייבות
(415)	(452)	(377)	השווי ההוגן של נכסי התכנית
512	484	543	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית
512	484	543	עודף ההתחייבות שנכלל בסעיף "התחייבויות אחרות"
18	18	18	מענקים בגין ותק - סכום ההתחייבות
35	31	33	הטבה בגין ימי מחלה שלא נוצלו
11	10	9	הטבות אחרות לאחר העסקה
207	170	207	הטבות אחרות לאחר פרישה
65	74	70	חופשה
203	165	97	אחר
			סך הכל
1,051	952	977	עודף ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

ב. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת

1. מחויבויות ומצב המימון

הטבות אחרות לאחר פרישה					תכניות פיצויים ופנסיה				
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני	
	2019	2020	2019	2020		2019	2020	2019	2020
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		(מבוקר)	(לא מבוקר)		(לא מבוקר)	
									במיליוני ש"ח
									א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה
									מחויבות בגין הטבה חזויה
152	152	207	167	161	1,109	1,109	927	1,046	784
4	2	2	1	1	20	10	10	5	5
6	3	3	1	2	24	14	10	6	6
50	15	(3)	2	44	125	36	12	(1)	134
-	-	-	-	-	17	-	-	-	-
(5)	(2)	(2)	(1)	(1)	(370)	(238)	(39)	(119)	(9)
-	-	-	-	-	2	5	-	(1)	-
207	170	207	170	207	927	936	920	936	920
205	170	205	170	205	855	883	818	883	818
									מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה
									מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף התקופה
									ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית
									שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת תקופה
-	-	-	-	-	655	655	415	558	357
-	-	-	-	-	54	33	(13)	9	21
-	-	-	-	-	17	-	-	-	-
-	-	-	-	-	9	5	5	2	3
-	-	-	-	-	(320)	(241)	(30)	(117)	(4)
-	-	-	-	-	415	452	377	452	377
207	170	207	170	207	512	484	543	484	543
									שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף התקופה
									מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה*

* נכלל בסעיף " התחייבויות אחרות".
** נובע מתוספת אקטוארית בגין נכסים מעבר ל-100% על עתודות הפיצויים.

הטבות אחרות לאחר פרישה			תכניות פיצויים ופנסיה		
31 בדצמבר	30 ביוני		31 בדצמבר	30 ביוני	
2019	2019	2020	2019	2019	2020
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(מבוקר)	(לא מבוקר)	
					במיליוני ש"ח
					ג. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד
207	170	207	512	484	543
207	170	207	512	484	543
					סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה
					ד. סכומים שהוכרו בהפסד כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס
75	42	70	204	153	224
75	42	70	204	153	224
					הפסד אקטוארי נטו יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

2. הוצאה לתקופה

הטבות אחרות לאחר פרישה					תכניות פיצויים ופנסיה					
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
	2019	2020	2019	2020		2019	2020	2019	2020	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		(מבוקר)	(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
									במיליוני ש"ח	
א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד										
4	2	2	1	1	20	10	10	5	5	עלות שירות
6	3	3	1	2	24	14	10	6	6	עלות רבית
-	-	-	-	-	(14)	(8)	(5)	(5)	(2)	תשואה חזויה על נכסי תכנית הפחתה של סכומים שלא הוכרו: הפסד אקטוארי נטו
3	1	2	1	1	14	8	6	4	2	אחר, לרבות הפסד מצמצום או סילוק ושינויים מבניים
-	-	-	-	-	50	36	4	12	2	היוון עלות תוכנה
-	-	-	-	-	(3)	(1)	(1)	-	-	סך עלות ההטבה, נטו
13	6	7	3	4	91	59	24	22	13	
ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו כהפסד (רווח) כולל אחר לפני השפעת מס										
50	15	(3)	2	44	85	11	30	(5)	115	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(3)	(1)	(2)	(1)	(1)	(14)	(8)	(6)	(4)	(2)	הפחתה של הפסד אקטוארי סילוק
-	-	-	-	-	(48)	(31)	(4)	(13)	(2)	סך הכל הוכר ברווח (הפסד) כולל אחר
47	14	(5)	1	43	23	(28)	20	(22)	111	סך עלות ההטבה נטו
13	6	7	3	4	91	59	24	22	13	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח (הפסד) כולל אחר
60	20	2	4	47	114	31	44	-	124	
ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנת 2020 לפני השפעת המס										
הפסד אקטוארי נטו										
הטבות אחרות לאחר פרישה					תכניות פיצויים ופנסיה					
					במיליוני ש"ח					
4					30					
4					30					
סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר										

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

3. הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

הטבות אחרות לאחר פרישה			תכניות פיצויים ופנסיה		
31 בדצמבר	30 ביוני		31 בדצמבר	30 ביוני	
2019	2019	2020	2019	2019	2020
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(מבוקר)	(לא מבוקר)	
	באחזים			באחזים	
1.0	1.8	1.0	0.4	1.2	0.6

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה שיעור היוון

הטבות אחרות לאחר פרישה			תכניות פיצויים ופנסיה		
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני	
2019	2019	2020	2019	2019	2020
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(מבוקר)	(לא מבוקר)	
	באחזים			באחזים	
1.3-2.4	1.9-2.4	1.0-2.3	0.6-1.9	1.3-1.9	0.4-2.0

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה שיעור היוון

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת המס

הטבות אחרות לאחר פרישה			גידול בנקודת אחוז אחת תכניות פיצויים ופנסיה		
31 בדצמבר	30 ביוני		31 בדצמבר	30 ביוני	
2019	2019	2020	2019	2019	2020
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(מבוקר)	(לא מבוקר)	
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
(34)	(26)	(35)	(71)	(58)	(69)

שיעור היוון

הטבות אחרות לאחר פרישה			קיטון בנקודת אחוז אחת תכניות פיצויים ופנסיה		
31 בדצמבר	30 ביוני		31 בדצמבר	30 ביוני	
2019	2019	2020	2019	2019	2020
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(מבוקר)	(לא מבוקר)	
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
46	35	47	88	71	86

שיעור היוון

ג. תזרימי מזומנים

הפקדות

הטבות אחרות לאחר פרישה			תכניות פיצויים ופנסיה		
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני	תחזית	
2019	2019	2020	2019	2020	*2020
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
9	5	5	2	3	10

הפקדות

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2020.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף וניזילות (במיליוני ש"ח)

א. הוראות באזל 3

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות.

הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. החל מיום 1 בינואר 2020, תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 20%.

(1) יעדי הלימות הון

בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר יחסי הון מזעריים נדרש הבנק, בהיותו תאגיד בנקאי ששך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 9%, וביחס הון כולל מזערי של 12.5%. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח.

לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מההתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת שעה הנוגעת לעדכון הוראה 201 אשר כוללת הפחתת דרישות ההון הרגולטוריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת וכן עדכון להוראה 329 אשר מבטל את דרישות ההון של נקודת אחוז נוספת על הלוואות לדיוור שהועמדו בתקופת המשבר וזאת על מנת להבטיח את יכולת של הבנקים להמשיך להציע אשראי. דרישות הון אלה יהיו בתוקף למשך שישה חודשים ובמידת הצורך יוארכו בשישה חודשים נוספים ולאחר מכן, ככל שרלוונטי, יידרש הבנק להציג מתווה מדורג לצבירה מחודשת של ההון, ככל שששחק, על פני שנתיים.

לאור האמור לעיל, דרישות ההון החלות על הבנק החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2020 הינם:

		היחס המזערי הנדרש	
		ביום 30 ביוני 2019	
החל מ-1.10.20 עד 31.3.22	החל מ-31.3.20 עד 30.9.20	9%	12.5%
		8%	
		11.5%	
הנמוך מבין:			
- יחס ההון של הבנק ביום 30.9.20	1% מיתרת ההלוואות לדיוור		
- יחס ההון המזערי של הבנק טרם תקופת הוראת השעה.	וזאת מלבד בגין הלוואות שניתנו במהלך תקופת הוראות השעה.	1% מיתרת ההלוואות לדיוור במועד הדיווח	
			תוספת בגין הלוואות לדיוור

ליתרת ההלוואות לדיוור ראה באור 3.ב.12.

לקבוצה יעדי הון שאושרו על ידי הדירקטוריון ומשקפים את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתיאבון הסיכון.

יעדי ההון הפנימיים שנקבעו על ידי הדירקטוריון, בגובה אלה הרגולטוריים, הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-8.31% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-11.81%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)
(במיליוני ש"ח)

(2) להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, ההון הרגולטורי ויחסי ההון המחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, בדבר "מדידה והלימות הון", ובהתאם להוראה 299 בדבר "ההון הפיקוחי - הוראות מעבר":

31 בדצמבר	30 ביוני	30 ביוני	
2019	2019	2020	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
			א. הון לצורך חישוב יחס ההון
8,785	8,593	8,882	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2,345	2,370	2,741	הון רובד 2, לאחר ניכויים
11,130	10,963	11,623	סך הכל הון כולל
			ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
(2)73,862	(2)71,934	(2) 75,685	סיכון אשראי
875	715	824	סיכונים שוק
6,512	6,440	6,451	סיכון תפעולי
81,249	79,089	82,960	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
			באחוזים
10.81%	10.86%	10.71%	ג. יחס ההון לרכיבי סיכון
13.70%	13.86%	14.01%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
(1)9.31%	(1)9.31%	(1) 8.31%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
(1)12.81%	(1)12.81%	(1) 11.81%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			באחוזים
			חברה בת משמעותית
			בנק מסד בע"מ
13.50%	13.16%	13.70%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.52%	14.24%	14.81%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	8.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.50%	12.50%	11.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)
(במיליוני ש"ח)

(3) רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)

31 בדצמבר	30 ביוני	30 ביוני	
2019	2019	2020	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
8,568	8,366	8,712	א. הון עצמי רובד 1
233	228	206	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
8,801	8,594	8,918	זכויות שאינן מקנות שליטה סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
(100)	(101)	(99)	התאמות פיקוחיות וניכויים:
(5)	(7)	(7)	נכסים בלתי מוחשיים
(105)	(108)	(106)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
89	107	70	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
8,785	8,593	8,882	סך התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1 סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
1,564	1,582	1,795	ב. הון רובד 2
781	788	946	הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
2,345	2,370	2,741	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים סך הון רובד 2, לפני ניכויים
-	-	-	ניכויים:
2,345	2,370	2,741	סך הכל ניכויים - הון רובד 2 סך הכל הון רובד 2

31 בדצמבר	30 ביוני	30 ביוני	
2019	2019	2020	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
10.68%	10.70%	10.61%	(4) השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1
0.13%	0.16%	0.10%	יחס ההון לרכיבי סיכון
10.81%	10.86%	10.71%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין מהלכי ההתייעלות השפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

- (1) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרשים עד ליום 31 במרס 2020 הינם 9.0%-12.5% בהתאמה, והחל ממועד זה ולמשך תקופת הוראת השעה (ראה סעיף א.1. לעיל) הינם 8%-11.5% בהתאמה. ליחסים אלה, התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח, למעט הלוואות לדיור שאושרו בתקופה 19.3.20 ועד 30.6.20 שיתרתן למועד הדיווח עומדת על כ-671 מיליון ש"ח.
- (2) מסך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחת סך של 95 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי ההתייעלות (30.6.19 - 147 מיליון ש"ח, 31.12.19 - 121 מיליון ש"ח).

* הנתונים בבאור זה מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי". בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין מהלכי ההתייעלות), אשר פוחתות בהדרגה על פני תקופה של 5 שנים.
לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות ראה 4 לעיל.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

(5) גורמים שיכולים להשפיע באופן מהותי על הלימות ההון של הבנק ושל חברה בת משמעותית

(א5) רכיבי הון הנתונים לתנודתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הרבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמותה ופרישה.
- השפעות השינויים ברבית ובמרווחים על ההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב זמינות למכירה.
- השפעות שינויים במדד ובשערי החליפין על יתרות הנכסים.

להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2020:

השפעת השינוי ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון	השפעת השינוי ב-100 מיליון ש"ח בהון עצמי רובד 1	בנק (בנתוני המאוחד)
	באחוזים	
0.13	0.12	
2.10	1.81	מסד

(6) מהלכי התייעלות

ביום 12 בינואר 2016, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". בהתאם למכתב, על דירקטוריון הבנק להתוות תכנית רב-שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו במכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת עלויות התכנית לעניין חשוב הלימות ההון על פני חמש שנים בקו ישר. ביום 16 בדצמבר 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו עד ליום 31 בדצמבר 2021.

(1) ביום 17 בנובמבר 2016, אישר דירקטוריון הבנק את עדכון התכנית האסטרטגית של הקבוצה בהיבט מהלכי התייעלות. מהלכי התייעלות כוללים, בין היתר, המשך הרחבת פעילות באמצעים דיגיטליים; צמצום במספר הסניפים ושיפורים בתהליכי עבודה בסניפים ובמטה. מהלכי התייעלות כוללים צמצומים בשטחי הנדל"ן וירידה הדרגתית במצבת כח האדם של קבוצת הבנק של כ-130 עובדים במוצע לשנה. סך הכל ירידה של כ-650 עובדים בקבוצת הבנק, עד לסוף שנת 2020.

הבנק קיבל אישור עקרוני של הפיקוח על הבנקים לפריסת עלות המהלכים לעניין חישוב הלימות ההון על פני חמש שנים בקו ישר. עלות ההטבות לעובדים במסגרת מהלכי התייעלות בשנים 2016 ועד 2020 מוערכת בכ-207 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס. השפעת מהלכי התייעלות על יחס ההון העצמי לרכיבי סיכון נזקפת, כאמור, לשיעורין על פני 5 שנים, ומוערכת ליום 30 ביוני 2020 בקיטון של כ-0.05%.

(2) במהלך שנת 2018, קיבל דירקטוריון הבנק החלטה על ביצוע מהלכי התייעלות נוספים באוצר החייל. ברבעון השלישי באותה שנה התקבלה החלטה על מיזוג וב-1 בינואר 2019 מוזג אוצר החייל עם ולתוך הבנק. החלטות אלו והשלכותיהן הצפויות הינן מעבר לתכנית התייעלות המקורית של הקבוצה משנת 2016. בגין מהלכים אלה ביצעה הקבוצה הפרשה לפיצויים מוגדלים בסך של 82 מיליון ש"ח (53 מיליון ש"ח נטו לאחר השפעת המס).

השפעת מהלכים אלו על יחס ההון העצמי לרכיבי סיכון נזקפת, כאמור, לשיעורין על פני 5 שנים ומוערכת ליום 30 ביוני 2020 בקיטון של כ-0.05%.

(7) יישום תקן חשבונאות בנושא הכירות

ביום 1 בינואר 2020, החל הבנק ליישם את ההוראות החדשות בנושא הכירות. יישום ההוראות החדשות הביא לירידה בשיעור ההון העצמי רובד 1 ובשיעור ההון הכולל בשיעור של כ-0.06% וכ-0.08%. בהתאמה, זאת כתוצאה משקלול נכסי הסיכון בגין נכסי זכות שימוש הנובעים מחכירות תפעוליות שהוכרו במאזן בשיעור של 100%.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ב. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד, וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי ששך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (וכולל את הבנק).

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)	30 ביוני 2019 (לא מבוקר)	30 ביוני 2020 (לא מבוקר)	
			במיליוני ש"ח
8,785	8,593	8,882	(1) בתוני המאוחד
151,120	145,255	161,702	הון רובד 1*
			סך החשיפות
			באחוזים
5.81%	5.92%	5.49%	יחס המינוף
			(2) חברה בת משמעותית
			בנק מסד בע"מ
7.68%	7.23%	7.38%	יחס המינוף
5.00%	5.00%	5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* להשפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות, ראה סעיף א(4) לעיל.

(3) יישום תקן חשבונאות בנושא חכירות

ביום 1 בינואר 2020, הבנק החל ליישם את ההוראות החדשות בנושא חכירות. יישום ההוראות החדשות הביא לירידה ביחס המינוף של הבנק בשיעור של 0.02%, זאת לאור גידול בסך החשיפות כתוצאה משקלול נכסי הסיכון בגין נכסי זכות שימוש הנובעים מחכירות תפעוליות שהוכרו במאזן בשיעור של 100%.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ג. יחס כיסוי הנזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי הנזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות נמדד על פי תרחיש קיצון אחיד המפורט בהוראה ולאופק של 30 ימים. היחס נועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה, כהגדרתם בהוראה, שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד, אשר נמדדים בהתאם לתזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון.

לשלושת החודשים שנסתיימו			
ביום 31 בדצמבר	ביום 30 ביוני	ביום 30 ביוני	
2019	2019	2020	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		באחוזים	
128%	123%	139%	א. בנתוני המאוחד* יחס כיסוי הנזילות
127%	123%	140%	ב. בנתוני הבנק* יחס כיסוי הנזילות
213%	179%	243%	ג. חברה בת משמעותית* בנק מסד בע"מ יחס כיסוי הנזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ד. דיבידנד

ביום 15 במרס 2020 החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 125 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 24 במרס 2020 ויום התשלום היה 31 במרס 2020.

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנת החודשים שנסתיימו		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
	2019	2019	2020	2020	
(מבוקר)			(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
410	190	125	85	-	דיבידנד שהוכרז ושולם על ידי הבנק

לאור מכתבה של המפקחת על הבנקים, מיום 29 במרס 2020, לכל הבנקים המסחריים ולהוראת שעה מיום 31 במרס 2020, המתקנת את הוראת ניהול בנקאי תקין 201 בו נכללה בקשה, בין היתר, לבחון מחדש את מדיניות חלוקת הדיבידנד על רקע משבר הקורונה ואי הוודאות הנובעת מהתפתחות המשבר, קיים דירקטוריון הבנק ביום 16 באפריל 2020 דיון על מדיניות הדיבידנד המפורטת לעיל והחליט, כי הבנק ימנע מלחלק דיבידנד לבעלי מניותיו במהלך תקופת הוראת השעה שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020. מובהר, כי לא חל שינוי במדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק והיא נותרה בעינה. דירקטוריון הבנק ימשיך לדון בהמשך יישומה של מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק לאור התפתחויות המשבר והשפעתו על המשק ועל הבנק, ויהיה רשאי לבחון את ההחלטה בעניין יישום חלוקת הדיבידנד ולשנותה לפי שיקול דעתו.

באור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר	30 ביוני		
2019	2019	2020	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
10	6	6	א. שיפורים במבנים, רכישת והקמת מבנים, ציוד ותוכנה
46	54	42	התחייבות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות

ב. הבנק והחברות המאוחדות שלו שכרו מבנים וציוד לתקופות ארוכות. דמי השכירות (חלקם צמודים למדד המחירים לצרכן וחלקם צמודים למטבע חוץ) שישולמו בעתיד, בשל התקשרויות אלו הינם:

31 בדצמבר	30 ביוני		
2019	2019	2020	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
73	*37	*35	שנה ראשונה
67	71	68	שנה שנייה
59	65	59	שנה שלישית
52	57	53	שנה רביעית
47	50	48	שנה חמישית
211	251	218	שנה שישית ואילך
509	531	481	סך הכל

* לתקופה שנותרה עד לתום השנה הקלנדרית.

ג. קבוצת הבנק (הבנק וחברות בנות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות, המתבססות על חוות דעת משפטיות, באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות כמפורט בסעיף זה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור. לגבי התובענות המשפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, ראה באור 2.25. לדוחות הכספיים לשנת 2019. להלן בקשה לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה נגד הבנק, שהסכום הנטען בה הוא מהותי:

ביום 7 במאי 2020, התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק בקשר עם גביית עמלת סוכן בגין פעילות בניירות ערך. לטענת התובעת, בכל פעולה של רכישה / מכירה של ניירות ערך, הבנק גובה עמלה המכונה על ידו "עמלת סוכן", למרות שעמלה זו אינה מופיעה בתעריפון הבנק ולכן נגבית שלא כדין. עוד טוענת התובעת כי ככל שמדובר בהוצאה של צד ג' (אותה רשאי הבנק לגבות בהתאם לתעריפון), על הבנק לפרט את שיעור העמלה ודרך חישובה, אך הבנק לא עושה כן. התובעת מציינת כי היא לא יכולה לאמוד את סכום התובענה הכולל אולם לטענתה, הנזק האישי שנגרם לה עבור כל פעולה עומד על כ-2 ש"ח. לפיכך, כך לשיטתה, הנזק שנגרם לכל הקבוצה, במהלך 7 השנים הקודמות להגשת התובענה, עומד על עשרות מיליוני ש"ח, אם לא למעלה מכך. לפי הנטען בתובענה, תביעות דומות הוגשו גם נגד בנקים אחרים.

סכום החשיפה הנוספת של הבנק ושל החברות הבנות של הבנק ליום 30 ביוני 2020, בגין תביעות תלויות שלהערכת הנהלת הבנק אפשרות התממשותן כולן, או חלקן, אינה קלושה ושלא בוצעה בגינן הפרשה, מסתכם בכ-54 מיליון ש"ח.

ד. 1. להלן פירוט של תובענות ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות כנגד חברה כלולה, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל"), שהסכום הנטען בהן הוא מהותי. לדעת הנהלת כאל, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות נכללו בדוחות הכספיים שלה הפרשות נאותות, אם נדרשו.

(א) ביום 8 ביוני 2016, הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בקשה מתוקנת לאישור תביעה כתובענה ייצוגית נגד שלושה סולקים, ביניהם כאל (להלן - "הבקשה המתוקנת"). הבקשה המתוקנת החליפה בקשה קודמת שהוגשה ביום 28 באפריל 2014. עניינה של הבקשה היא טענה לשני הסדרים כובלים בתחום כרטיסי החיוב המיידי ("דביט") ובתחום כרטיסי תשלום נטענים מראש ("pre paid"). ההסדר הכובל הראשון, לטענת המבקשים, הוא שיעור עמלה צולבת בגין עסקאות המבוצעות בכרטיסי דביט "pre paid".

ההסדר הכובל השני, לטענת המבקשים, הינו עיכוב, שלא כדין, של כספים המגיעים לבתי עסק לתקופה של כ-20 יום, לאחר שהכסף התקבל על ידי הסולקים.

עיון בחוות הדעת הכלכלית אליה מפנה הבקשה המתוקנת, מעלה כי סכום התביעה מורכב מראשי הנזק הבאים: סך של כ-13.5 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר גובה העמלה הצולבת המשולמת בעסקאות בכרטיסי חיוב מיידי; סך של כ-5.3 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר מועד העברת הכספים לבתי העסק בגין עסקאות בכרטיסי חיוב מיידי; סך הנע בין 418 מיליון ש"ח לכ-683 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מתת שימוש בכרטיסי חיוב מיידי בשל שני ההסדרים הכובלים הנתענים כאמור לעיל.

ביום 12 במרס 2017 נערך דיון קדם משפט בבקשה. בית המשפט קבע בהחלטה כי עניין העמלה הצולבת בקשר לכרטיסי הדביט וה-"pre paid" כלול לכאורה בפסק דין שנתן בית הדין לתחרות (בשמו הקודם: בית הדין להגבלים עסקיים), ולכן כל טענה המועלת נגד קביעת העמלה הצולבת, יש להעלות בהליכים מתאימים בנוגע לפסק דין האמור. לאור זאת ניתנה דחייה בקיום הליך התביעה הייצוגית עד למיצוי ההליכים בפני בית הדין לתחרות.

ביום 16 באוקטובר 2017, הוגשה לבית הדין לתחרות תובענה למתן סעד הצהרתי, במסגרתה התבקש בית הדין לקבוע כי בעת מתן פסק הדין במסגרתו אושר הסדר העמלה הצולבת, לא נכללו בהסדר כרטיסי חיוב מיידי וכרטיסים נטענים. הסולקים, ובכלל זה כאל, הגישו בקשה לסילוק על הסף של התובענה וביום 16 באוקטובר 2018 קבע בית הדין לתחרות כי דין הבקשות לסילוק על הסף של התובענה למתן סעד הצהרתי להתקבל.

ביום 29 בנובמבר 2018 הוגש לבית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית הדין לתחרות וביום 18 ביוני 2019 הורה בית המשפט העליון על דחיית הערעור.

ביום 23 בדצמבר 2018 הגישו המבקשים לבית המשפט העליון, בשבתו כבית דין גבוה לצדק, עתירה נגד הממונה על התחרות (בשמה הקודם: ממונה על הגבלים עסקיים). בעתירה מבוקש כי בית המשפט יורה לממונה על התחרות לפעול לשם הבהרה או ביטול או שינוי של פסק דינו של בית הדין לתחרות. המדינה הגישה תגובתה ביום 22 במאי 2019. ביום 16 ביולי 2020, התקיים דיון בעתירה ובמסגרתו נשמעו טענות הצדדים באריכות. באותו היום הורה בית המשפט על דחיית העתירה ללא צו להוצאות. כן נאמר בפסק הדין כי בית המשפט לא מביע כל עמדה בשאלה שעומדת בלב הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בהתאם לכך, יימשיך הליך התובענה הייצוגית בבית המשפט המחוזי.

(ב) ביום 2 במאי 2018, התקבלה בכאל תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. על פי הנתען בתביעה, העלתה כאל את תעריפי עמלת הסליקה לבתי עסק שלא כדין. בקשת האישור נסמכת, בין היתר, על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בגדרה אושרה בקשה לאישור תובענה כייצוגית נגד חברה אחרת, בסוגיה דומה. המבקשים מעריכים את נזקם האישי בסך של 4,036 ש"ח. המבקשים לא נקבו בסכום הנזק הקבוצתי וזה הוערך על ידם ב"עשרות מיליוני ש"ח". כאל הגישה את תשובתה לבקשת האישור והמבקשים השיבו לתשובת כאל. קדם משפט התקיים ביום 15 בינואר 2020. בתוך כך, קיבלו הצדדים את המלצת בית המשפט לקיים ביניהם הליך גישור.

(ג) ביום 6 במאי 2018, התקבלה בכאל תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. על פי הנתען בתביעה, אשר הוגשה כנגד כאל וכנגד חברה נוספת ובנק שהחזיק בה, כאל לא סיפקה גילוי נאות בכל הנוגע לאופן גביית רבית על ידה.

המבקש מעריך את נזקו האישי בסך של 38.54 ש"ח ואת סכום התביעה הקבוצתית ב-181 מיליון ש"ח. ביום 5 במרס 2019 השיבה כאל לבקשת האישור. ביום 7 ביוני 2020, אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות בעניין הבנק הנתבע. קדם משפט נקבע ליום 1 באוקטובר 2020.

(ד) ביום 22 ביולי 2018, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו תביעה אליה צורפה בקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית, כנגד כאל וכנגד סולקים נוספים. ענינה של התביעה בעסקאות באמצעות כרטיסי אשראי שביצעו חברי הקבוצה כעסקאות במסמך חסר (בעיקר עסקאות טלפוניות) בבתי עסק העוסקים בתחום ה"שיווק הישיר". בבקשת האישור נטען כי בתי העסק הללו ניצלו את חולשתה של אוכלוסיית הקשישים וחיבו את כרטיסי האשראי שלהם בגין עסקאות רבות שלא כדין, וכן חיבו אותם בחיובים נוספים שלא אושרו על ידם. לטענת המבקש, הסולקים התקשרו בהסכם סליקה עם חברות ה"שיווק הישיר" ובדרך זו אפשרו את פעילותן. המבקש טוען כי סכום הנזק לכל חברי הקבוצה אותה הוא מתיימר לייצג הינו כ-900 מיליון ש"ח. ביום 25 במרס 2019 הגישה כאל את תשובתה לבקשה. קדם משפט התקיים ביום 7 בינואר 2020 אשר בסיומו הורה בית המשפט לבא כוח התובעים לערוך, תוך קיצור, את רשימת המסמכים המבוקשים לגילוי ועיון. ביום 26 בינואר 2020 הגישה התובעת את הרשימה המקוצרת וביום 8 במרס 2020 הגישה כאל תשובה לרשימה המקוצרת. בית המשפט קבע, כי על המבקשים להגיש תגובה לתשובה לבקשת הגילוי המתוקנת, עד ליום 16 באוגוסט 2020.

(ה) ביום 9 בדצמבר 2018, הוגשה לבית המשפט העליון, בשבתו כבית דין גבוה לצדק, עתירה נגד בנק ישראל, הממונה על התחרות ושלושה סולקים, ביניהם כאל, בה התבקש סעד של ביטול צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות סליקה צולבת של עסקאות בכרטיס חיוב ושל עסקאות חיוב מידי), התשע"ט-2018. לטענת העותרות, יש לבטל את הצו ולקבוע כי לסולקים אסור להפיק רווח מהעמלה הצולבת שלפי הנטען אמורה לכסות את עלויות המנפיק בלבד. כאל הגישה תגובתה ביום 19 באוגוסט 2019. ביום 27 ביולי 2020, הורה בית המשפט על דחיית העתירה.

2. סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו כנגד כאל, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Reasonably Possible) מסתכם בכ-132 מיליון ש"ח.

3. כנגד כאל תלוויה ועומדת בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית, כפי שיפורט להלן. כאל מציינת בדוחותיה, כי לדעת הנהלת כאל, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייה ולפיכך לא נרשמה בגינה הפרשה:

ביום 14 במאי 2020, הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז תביעה אליה צורפה בקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית כנגד כאל. על פי הנטען בתביעה, בהודעה שנשלחה לתובעת אודות חיובה העתידי בדמי כרטיס נפלו פגמים, המחייבים לקבוע כי אין בהודעה כדי למלא אחר חובת היידוע הקבוע בדיון. המבקשת מעמידה את נזקה הממוני האישי על סך של 13.5 ש"ח ואת הנזק הלא ממוני בסך של 100 ש"ח, אך אינה נוקבת בסכום הנזק הקבוצתי.

4. ביום 14 בדצמבר 2016, הוציא מנהל מס ערך מוסף (להלן - "המנהל") שומות לתקופות חיוב מינואר 2012 ועד אוגוסט 2016. סכום החיוב בשומות, כולל רבית והצמדה, עומד על 48 מיליון ש"ח. כאל חולקת על עמדת המנהל, וסבורה כי יש לה טענות טובות לתמיכת עמדתה. בהתאם, הגישה כאל השגה ביום 9 במרס 2017. למיטב ידיעת כאל, שומות בעניין זה התקבלו גם בקרב מתחרותיה.

ביום 8 במרס 2018 נתקבלה בכאל החלטת מנהל מע"מ. בהחלטה נדחתה ההשגה, וכן הוגדל סכום החיוב בשומה לכדי 75 מיליון ש"ח (כולל רבית והצמדה). ככל שעמדת כאל לא תתקבל על ידי בית המשפט, עלולה כאל להתחייב בגין הסוגיות שבשומה גם בתקופות המאוחרות ממועד השומה. ביום 31 בינואר 2019 הגישה כאל ערעור על ההחלטה האמורה לבית המשפט המחוזי בלוד. ביום 3 בנובמבר 2019 אישר בית המשפט העליון בקשה מוסכמת לאיחוד הדיונים בערעור עם ערעוריהן של מתחרותיה של כאל. קדם משפט התקיים ביום 5 במרס 2020. כאל מעריכה את סכום החשיפה אשר בגינו לא נכללה הפרשה בדוחותיה בסכום של כ-148 מיליון ש"ח.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכויי אשראי ומועדי פירעון
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)			30 ביוני 2019 (לא מבוקר)			30 ביוני 2020 (לא מבוקר)			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
חוזי רבית									
3,183	3,162	21	5,151	5,065	86	2,211	1,761	450	חוזי FORWARD-I FUTURES
552	552	-	-	-	-	584	584	-	אופציות שנכתבו
552	552	-	-	-	-	584	584	-	אופציות שנקנו
17,003	13,144	3,859	17,716	13,775	3,941	17,910	13,322	4,588	SWAPS ⁽¹⁾
21,290	17,410	3,880	22,867	18,840	4,027	21,289	16,251	5,038	סך הכל ⁽²⁾
2,911	-	2,911	3,008	-	3,008	3,667	-	3,667	מזה: נגזרים מגדרים ⁽³⁾
חוזי מטבע חוץ									
47,732	35,127	12,605	42,167	32,242	9,925	63,398	46,842	16,556	חוזי FORWARD-I FUTURES ⁽⁴⁾
13,246	13,215	31	13,124	13,086	38	11,847	11,847	-	אופציות שנכתבו
13,734	13,703	31	14,010	13,972	38	12,061	12,061	-	אופציות שנקנו
215	-	215	227	-	227	189	-	189	SWAPS
74,927	62,045	12,882	69,528	59,300	10,228	87,495	70,750	16,745	סך הכל
חוזים בגין מניות									
12,347	12,347	-	9,950	9,950	-	19,437	19,437	-	חוזי FORWARD-I FUTURES
16,030	16,030	-	17,827	17,827	-	14,257	14,257	-	אופציות שנכתבו
15,960	15,960	-	17,701	17,701	-	14,235	14,235	-	אופציות שנקנו ⁽⁵⁾
44,337	44,337	-	45,478	45,478	-	47,929	47,929	-	סך הכל
חוזי סחורות ואחרים									
72	72	-	36	36	-	143	143	-	חוזי FORWARD-I FUTURES
42	42	-	-	-	-	31	31	-	אופציות שנכתבו
42	42	-	-	-	-	31	31	-	אופציות שנקנו
156	156	-	36	36	-	205	205	-	סך הכל
140,710	123,948	16,762	137,909	123,654	14,255	156,918	135,135	21,783	סך הכל סכום נקוב

- (1) מזה: SWAPS שהבנק משלם בשיעור רבית קבוע בסך 11,424 מיליון ש"ח (30.6.19 - 10,643 מיליון ש"ח ו-31.12.19 - 10,338 מיליון ש"ח).
- (2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 1,123 מיליון ש"ח (30.6.19 - 686 מיליון ש"ח ו-31.12.19 - 686 מיליון ש"ח).
- (3) הבנק מבצע עסקאות הגנה באמצעות נגזרי החלפת רבית (IRS) לצורך גידור שווי הוגן חשבונאי של אגרות חוב. עסקאות אלה מגדרות את סיכון הרבית הגלום באגרות חוב במט"ח ברבית קבועה בעלות מח"מ ארוך.
- (4) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 2,651 מיליון ש"ח (30.6.19 - 1,246 מיליון ש"ח ו-31.12.19 - 2,677 מיליון ש"ח).
- (5) מזה: נסחרים בבורסה בסך 14,174 מיליון ש"ח (30.6.19 - 17,558 מיליון ש"ח ו-31.12.19 - 15,878 מיליון ש"ח).

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

30 ביוני 2020 (לא מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
544	252	292	269	267	2
274	-	274	-	-	-
583	555	28	587	488	99
812	812	-	812	812	-
3	3	-	3	3	-
1,942	1,622	320	1,671	1,570	101
-	-	-	-	-	-
1,940	1,620	320	1,671	1,570	101
-	-	-	-	-	-

חוזי רבית
מזה: נגזרים מגדרים
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו⁽¹⁾
סכומים שקוזזו במאזן
יתרה מאזנית
מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
380	232	148	238	234	4
131	-	131	2	-	2
369	343	26	342	276	66
356	356	-	356	356	-
2	2	-	2	2	-
1,107	933	174	938	868	70
-	-	-	-	-	-
1,104	930	174	938	868	70
-	-	-	-	-	-

חוזי רבית
מזה: נגזרים מגדרים
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו⁽¹⁾
סכומים שקוזזו במאזן
יתרה מאזנית
מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
384	238	146	249	246	3
122	-	122	1	-	1
414	392	22	391	314	77
450	450	-	450	450	-
1	1	-	1	1	-
1,249	1,081	168	1,091	1,011	80
-	-	-	-	-	-
1,247	1,079	168	1,091	1,011	80
-	-	-	-	-	-

חוזי רבית
מזה: נגזרים מגדרים
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו⁽¹⁾
סכומים שקוזזו במאזן
יתרה מאזנית
מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משוברים בסך 2 מיליון ש"ח (30.6.19 - 3 מיליון ש"ח ו-31.12.19 - 2 מיליון ש"ח).

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. גידור חשבונאי

כללי

הבנק חשוף לסיכונים שוק, לרבות סיכונים בסיסי וסיכונים רבית. סיכון הבסיסי הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הקבוצה שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים לצרכן או בשערי החליפין של מטבעות חוץ עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות. סיכון הרבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הרבית. שינויים ברבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, כיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (או אף התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הרבית. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכונים בסיסי וסיכונים רבית, משתמש הבנק במכשירים נגזרים מסוג עסקאות פרוורוד על מטבע חוץ ומדד המחירים לצרכן, אופציות על מטבע חוץ ועסקאות החלפת רבית קבועה ברבית משתנה. לבנק יש נגזרים המיועדים וכשירים כגידורי שווי הוגן. אם נגזר אינו מיועד ליחס גידור כשיר, הנגזר נרשם לפי שווי הוגן ושינויים בשווי הוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד.

גידורי שווי הוגן

הבנק מייעד נגזרים מסוימים כגידורי שווי הוגן. שינוי בשווי הוגן של נגזרים, המגדרים חשיפה לשינוי בשווי הוגן של נכס, מוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד, כמו גם השינוי בשווי הוגן של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותו לסיכון המגודר.

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (לא מבוקר)	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (לא מבוקר)	הכנסות (הוצאות) רבית
					1. השפעת חשבונאות של גידור שווי הוגן על הרווח (הפסד) רווח מגידורי שווי הוגן
					חוזי רבית
					- פריטים מגודרים
105	118	154	65	8	
(115)	(121)	(167)	(67)	(16)	- נגזרים מגדרים

ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)		ליום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)		ליום 30 ביוני 2020 (לא מבוקר)	
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים יחסי גידור קיימים	הערך בספרים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים יחסי גידור קיימים	הערך בספרים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים יחסי גידור קיימים	הערך בספרים
105	3,185	119	3,262	260	4,283

2. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן
ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמניים למכירה

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנת שנת-ימה 2019 ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שנתיים 2019 ביום 30 ביוני	לשלושת החודשים שנתיים 2020 ביום 30 ביוני	
(מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים⁽¹⁾			
			3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים
		2	חוזי רבית
(15)	(3)	(194)	חוזי מטבע חוץ
(410)	(99)	2	חוזים בגין מניות
6	2		

לשנת שנת-ימה 2019 ביום 30 ביוני	לשנת שנת-ימה 2020 ביום 30 ביוני	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים⁽¹⁾		
		3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים
	3	חוזי רבית
(12)	(9)	חוזי מטבע חוץ
(245)	4	חוזים בגין מניות
3		

(1) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה⁽¹⁾

30 ביוני 2020 (לא מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות
1,671	562	66	328	530	185
(652)	(269)	-	(24)	(359)	-
(258)	(177)	(59)	(3)	(19)	-
761	116	7	301	152	185
1,768	1,254	34	52	428	-
(1,186)	(939)	(6)	(9)	(232)	-
582	315	28	43	196	-
1,343	431	35	344	348	185
1,942	800	11	456	562	113
(572)	(189)	-	(24)	(359)	-
(150)	(4)	-	(11)	(135)	-
1,220	607	11	421	68	113

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים ⁽¹⁾
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
מכשירים פיננסיים
ביטחון במזומן ששועבד
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות
938	342	-	109	363	124
(344)	(114)	-	(18)	(212)	-
(139)	(99)	-	(5)	(35)	-
455	129	-	86	116	124
1,564	1,203	-	48	313	-
(1,018)	(847)	-	(11)	(160)	-
546	356	-	37	153	-
1,001	485	-	123	269	124
1,107	447	-	217	358	85
(302)	(72)	-	(18)	(212)	-
(85)	-	-	-	(85)	-
720	375	-	199	61	85

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים ⁽¹⁾
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:
מכשירים פיננסיים
ביטחון במזומן ששועבד
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות
1,091	383	1	141	446	120
(428)	(142)	-	(17)	(269)	-
(144)	(115)	-	(4)	(25)	-
519	126	1	120	152	120
1,394	1,040	-	39	315	-
(862)	(704)	-	(6)	(152)	-
532	336	-	33	163	-
1,051	462	1	153	315	120
1,249	559	-	203	390	97
(371)	(85)	-	(17)	(269)	-
(64)	-	-	-	(64)	-
814	474	-	186	57	97

- (1) שווי הוגן של מכשירים נגזרים הכפופים להסכמי קיזוז בסך 571 מיליון ש"ח, אגרות חוב ממשלתיות שהתקבלו כבטחון בסך 74 מיליון ש"ח, מניות שהתקבלו כבטחון בסך 5 מיליון ש"ח ואגרות חוב קונצרניות שהתקבלו כבטחון בסך 2 מיליון ש"ח (30.6.19 - מכשירים נגזרים הכפופים להסכמי קיזוז בסך 302 מיליון ש"ח, אגרות חוב ממשלתיות שהתקבלו כבטחון בסך 28 מיליון ש"ח ומניות שהתקבלו כבטחון בסך 14 מיליון ש"ח, 31.12.19 - שווי הוגן של מכשירים נגזרים הכפופים להסכמי קיזוז בסך 371 מיליון ש"ח, אגרות חוב ממשלתיות שהתקבלו כבטחון בסך 54 מיליון ש"ח ומניות שהתקבלו כבטחון בסך 3 מיליון ש"ח).
- (2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפי הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ד. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה

30 ביוני 2020 (לא מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
1,122	-	165	957	-	חוזי רבית
20,167	3,696	10,205	3,101	3,165	- שקל-מדד
87,495	-	498	20,921	66,076	- אחר
47,929	-	405	6,869	40,655	חוזי מטבע חוץ
205	-	12	54	139	חוזים בגין מניות
156,918	3,696	11,285	31,902	110,035	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
137,909	3,539	13,344	25,350	95,676	סך הכל

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
140,710	3,289	11,679	26,585	99,157	סך הכל

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים

א. שיוך לקוחות למגזרי הפיקוחיים - הדיווח הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, כמפורט בדוחות הכספיים לשנת 2019.

ב. שינויי סיווג - בתקופות קודמות, בחשבונות עסקיים הפועלים בשוק ההון, הסיווג למגזרי הפיקוח נעשה בהתאם לשווי הנכסים במאזן או שווי ממוצע הנכסים בבנק, ובחשבונות עסקיים בתחום הנדל"ן הסיווג נעשה בהתאם לשווי הנכסים במאזן או היקף המסגרות. החל מהרבעון הראשון של שנת 2020, לקוח עסקי הפועל בשוק ההון או הנדל"ן ואשר סך החבות שלו קטנה מ-100 מיליון ש"ח, סווג בהתאם לשווי הנכסים במאזן. נתוני ההשוואה של יתרות נכסים והתחייבויות סווגו מחדש. נתוני ההכנסות והוצאות לא סווגו מחדש משיקולי מהותיות.

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

שלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2020 (לא מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
סך הכל	מזה: הלוואות לדיוור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
435	150	3	1	147	38	44	2	47	714
23	-	-	7	15	1	-	5	3	54
412	150	3	(6)	132	37	44	(3)	44	660
(109)	(60)	-	12	26	3	34	11	23	-
303	90	3	6	158	40	78	8	67	660
136	3	17	17	82	18	24	55	56	388
439	93	20	23	240	58	102	63	123	1,048
58	24	-	-	43	56	8	-	-	165
328	40	12	16	151	25	37	40	20	617
53	29	8	7	46	(23)	57	23	103	266
20	10	3	3	17	(8)	20	8	37	97
33	19	5	4	29	(15)	37	15	66	169
-	-	-	-	-	-	-	-	7	7
33	19	5	4	29	(15)	37	15	73	176
(6)	-	(1)	-	(1)	-	-	-	(1)	(8)
27	19	4	4	28	(15)	37	15	72	168
46,865	26,644	2,430	43	17,553	5,783	18,290	1,283	60,412	150,229
-	-	-	-	-	-	-	-	608	608
46,865	26,644	2,430	43	17,553	5,783	18,290	1,283	-	89,817
48,182	26,776	3,206	55	17,719	5,652	17,219	1,544	-	90,371
172	11	-	-	245	68	279	-	-	764
242	221	-	-	30	3	23	-	-	298
60,659	336	50	8,980	21,932	5,757	13,965	20,423	9,640	141,356
59,446	-	-	8,896	21,341	5,556	13,080	20,206	-	128,525
60,152	-	-	9,109	21,070	5,512	11,233	22,084	-	129,160
32,040	14,628	2,944	190	17,779	6,760	17,748	1,243	7,273	83,033
32,080	14,728	3,522	211	17,414	6,493	17,896	1,241	7,625	82,960
31,788	-	-	16,079	16,288	3,499	10,971	229,336	-	307,961
267	91	3	-	148	39	76	3	-	533
37	-	-	6	11	2	3	5	-	64
(1)	(1)	-	-	(1)	(1)	(1)	-	67	63
303	90	3	6	158	40	78	8	67	660

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)*										
פעילות ישראל										
משקי בית										
סך הכל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיור	סך הכל	
911	92	4	118	48	172	-	3	272	477	הכנסות רבית מחיצוניים
246	19	37	27	7	36	20	-	-	100	הוצאות רבית מחיצוניים
665	73	(33)	91	41	136	(20)	3	272	377	הכנסות רבית, נטו
-	(26)	53	(19)	3	26	30	-	(193)	(67)	- מחיצוניים - בינגזרי
665	47	20	72	44	162	10	3	79	310	סך הכנסות רבית, נטו
382	61	45	31	19	75	16	21	3	135	הכנסות שאינן מרבית
1,047	108	65	103	63	237	26	24	82	445	סך הכנסות
23	-	(2)	(17)	6	15	-	-	3	21	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
678	14	46	45	31	161	16	13	39	365	הוצאות תפעוליות ואחרות
346	94	21	75	26	61	10	11	40	59	רווח לפני מסים
127	34	7	27	10	23	4	4	14	22	הפרשה למסים על הרווח
219	60	14	48	16	38	6	7	26	37	רווח לאחר מסים
14	14	-	-	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
233	74	14	48	16	38	6	7	26	37	רווח נקי:
(9)	(2)	-	-	-	(2)	-	(1)	-	(5)	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
224	72	14	48	16	36	6	6	26	32	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
135,980	50,929	1,050	16,545	5,610	16,617	47	2,694	24,718	45,182	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
596	596	-	-	-	-	-	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
85,051	-	1,050	16,545	5,610	16,617	47	2,694	24,718	45,182	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
86,436	-	1,069	16,190	5,769	17,019	53	3,357	24,855	46,336	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
529	-	-	177	38	196	-	-	11	118	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
240	-	-	-	-	31	-	-	181	209	יתרת חובות פגומים
127,382	10,894	23,673	8,666	5,336	19,057	7,676	118	615	52,080	יתרת חובות פגומים מעל 90 יום
113,692	-	23,573	7,895	5,028	18,392	7,667	-	-	51,137	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
113,716	-	22,758	8,801	4,911	18,398	7,654	-	-	51,194	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
79,269	6,991	1,000	16,249	6,787	16,549	208	3,136	13,631	31,485	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
79,089	7,836	1,016	15,850	6,593	16,487	211	3,681	12,512	31,096	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
315,546	-	231,073	12,292	3,960	16,343	16,480	-	-	35,398	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
511	-	3	69	40	140	-	3	81	259	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
117	-	17	6	5	24	10	-	-	55	פיצול הכנסות רבית נטו
37	47	-	(3)	(1)	(2)	-	-	(2)	(4)	- מרווח מפעילות מתן אשראי
665	47	20	72	44	162	10	3	79	310	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
										- אחר
										סך הכל הכנסות רבית, נטו

* סווג מחדש. ראה סעיף ב' בעמוד 111.

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנת החדשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2020 (לא מבוקר)										
פעילות ישראל										
משקי בית										
סך הכל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיור	סך הכל	
1,429	100	8	170	89	334	1	7	278	727	הכנסות רבית מחיצוניים
111	(7)	8	14	2	28	16	-	-	50	הוצאות רבית מחיצוניים
1,318	107	-	156	87	306	(15)	7	278	677	הכנסות רבית, נטו
-	(5)	25	(7)	(6)	19	30	(1)	(100)	(56)	- מחיצוניים
1,318	102	25	149	81	325	15	6	178	621	- בינמגדרי
754	48	116	51	38	171	38	38	6	292	סך הכנסות רבית, נטו
2,072	150	141	200	119	496	53	44	184	913	הכנסות שאינן מרבית
322	-	-	88	61	82	-	-	28	91	סך הכנסות
1,254	25	86	74	50	305	33	25	80	681	הוצאות בגין הפסדי אשראי
496	125	55	38	8	109	20	19	76	141	הוצאות תפעוליות ואחרות
145	35	18	4	(1)	31	7	7	27	51	רווח לפני מסים
351	90	37	34	9	78	13	12	49	90	הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח
5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	רווח לאחר מסים
356	95	37	34	9	78	13	12	49	90	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
(17)	(2)	-	-	(1)	(2)	-	(1)	-	(12)	רווח נקי:
339	93	37	34	8	76	13	11	49	78	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
145,209	55,744	1,452	17,931	5,658	17,457	48	2,600	26,323	46,919	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
606	606	-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
89,465	-	1,452	17,931	5,658	17,457	48	2,600	26,323	46,919	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
90,371	-	1,544	17,219	5,652	17,719	55	3,206	26,776	48,182	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
764	-	-	279	68	245	-	-	11	172	יתרת ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
298	-	-	23	3	30	-	-	221	242	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
136,281	9,092	21,231	13,754	5,597	20,990	8,415	60	346	57,202	יתרת חובות פגומים
124,212	-	21,044	12,876	5,403	20,429	8,349	-	-	56,111	יתרת חובות פגומים מעל 90 יום
129,160	-	22,084	11,233	5,512	21,070	9,109	-	-	60,152	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
83,106	7,394	1,366	17,699	6,659	17,580	211	3,059	14,415	32,197	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
82,960	7,625	1,241	17,896	6,493	17,414	211	3,522	14,728	32,080	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
310,800	-	230,044	11,368	3,549	16,267	16,819	-	-	32,753	יתרת ממוצעת של נכסי סיון ⁽¹⁾⁽²⁾
1,059	-	8	143	76	296	-	6	180	536	יתרת נכסי סיון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
165	-	17	8	6	31	15	-	-	88	יתרה ממוצעת של נכסים בנייה ⁽¹⁾⁽³⁾
94	102	-	(2)	(1)	(2)	-	-	(2)	(3)	פיצול הכנסות רבית נטו
1,318	102	25	149	81	325	15	6	178	621	- מרווח מפעילות מתן אשראי
										- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
										- אחר
										סך הכל הכנסות רבית, נטו

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בנייה - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)*										
פעילות ישראל										
משקי בית										
סך הכל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה:	מזה:	סך הכל	
							כרטיסי אשראי	הלוואות לדיור		
1,638	165	7	218	95	338	-	7	408	815	הכנסות רבית מחיצוניים
338	13	53	42	11	54	32	-	-	133	הוצאות רבית מחיצוניים
1,300	152	(46)	176	84	284	(32)	7	408	682	הכנסות רבית, נטו
-	(83)	88	(35)	3	39	52	(1)	(252)	(64)	- מחיצוניים - בינמגזרי
1,300	69	42	141	87	323	20	6	156	618	סך הכנסות רבית, נטו
749	104	91	59	38	152	33	41	7	272	הכנסות שאינן מרבית
2,049	173	133	200	125	475	53	47	163	890	סך הכנסות
59	-	-	(34)	27	27	-	-	2	39	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,351	27	91	87	60	318	33	27	76	735	הוצאות תפעוליות ואחרות
639	146	42	147	38	130	20	20	85	116	רווח לפני מסים
238	53	15	58	14	48	8	7	30	42	הפרשה למסים על הרווח
401	93	27	89	24	82	12	13	55	74	רווח לאחר מסים
24	24	-	-	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
										רווח נקי:
425	117	27	89	24	82	12	13	55	74	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(18)	(3)	-	-	(1)	(3)	-	(1)	-	(11)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
407	114	27	89	23	79	12	12	55	63	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
135,803	50,735	979	16,988	5,577	16,533	46	2,666	24,551	44,945	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
604	604	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
85,068	-	979	16,988	5,577	16,533	46	2,666	24,551	44,945	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
86,436	-	1,069	16,190	5,769	17,019	53	3,357	24,855	46,336	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
529	-	-	177	38	196	-	-	11	118	יתרת חובות פגומים
240	-	-	-	-	31	-	-	181	209	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
127,269	10,926	23,806	8,731	5,305	18,886	7,736	120	618	51,879	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
113,210	-	23,730	7,941	4,998	18,208	7,727	-	-	50,606	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
113,716	-	22,758	8,801	4,911	18,398	7,654	-	-	51,194	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
79,450	7,172	1,058	16,514	6,720	16,404	207	3,109	13,480	31,375	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
79,089	7,836	1,016	15,850	6,593	16,487	211	3,681	12,512	31,096	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
312,928	-	229,092	12,909	3,888	15,750	16,178	-	-	35,111	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
1,015	-	5	135	78	281	-	6	160	516	פיצול הכנסות רבית נטו
235	-	37	11	11	46	20	-	-	110	- מרווח מפעילות מתן אשראי
50	69	-	(5)	(2)	(4)	-	-	(4)	(8)	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
1,300	69	42	141	87	323	20	6	156	618	- אחר
										סך הכל הכנסות רבית, נטו

* סווג מחדש. ראה סעיף ב' בעמוד 111.
 (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 (2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שנכתימה ביום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)*										
פעילות ישראל										
משקי בית										
סך הכל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיוור	סך הכל	
במיליוני ש"ח										
3,085	287	16	265	164	670	14	15	670	1,669	הכנסות רבית מחיצוניים
483	11	77	67	17	87	52	-	-	172	הוצאות רבית מחיצוניים
										הכנסות רבית, נטו
2,602	276	(61)	198	147	583	(38)	15	670	1,497	- מחיצוניים
-	(125)	136	82	26	58	76	(2)	(349)	(253)	- בינמגזרי
2,602	151	75	280	173	641	38	13	321	1,244	סך הכנסות רבית, נטו
1,520	214	190	118	77	304	68	84	14	549	הכנסות שאינן מרבית
4,122	365	265	398	250	945	106	97	335	1,793	סך הכנסות
138	-	1	18	12	35	-	-	3	72	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,654	59	184	167	114	622	65	57	156	1,443	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,330	306	80	213	124	288	41	40	176	278	רווח לפני מסים
478	105	27	93	46	98	14	14	60	95	הפרשה למסים על הרווח
852	201	53	120	78	190	27	26	116	183	רווח לאחר מסים
51	51	-	-	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
										רווח נקי:
903	252	53	120	78	190	27	26	116	183	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(38)	(6)	-	-	(3)	(5)	-	(1)	-	(24)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
865	246	53	120	75	185	27	25	116	159	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
136,305	50,865	1,039	16,599	5,623	16,653	50	2,798	24,871	45,476	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
605	605	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
85,440	-	1,039	16,599	5,623	16,653	50	2,798	24,871	45,476	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
88,829	-	1,261	17,280	5,539	17,264	67	3,639	25,583	47,418	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
709	-	-	298	35	220	-	-	10	156	יתרת חובות פגומים
249	-	-	13	4	20	-	-	186	212	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
127,577	9,516	23,365	10,527	5,225	19,232	7,619	106	525	52,093	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
114,821	-	22,825	9,861	4,968	18,660	7,611	-	-	50,896	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
120,052	-	25,080	11,018	5,491	19,157	7,734	-	-	51,572	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
80,019	7,652	1,070	16,406	6,649	16,470	213	3,151	13,620	31,559	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
81,249	7,942	1,159	16,880	6,448	16,844	218	3,805	14,056	31,758	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
322,386	-	236,423	13,001	3,993	16,139	17,337	-	-	35,493	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
										פיצול הכנסות רבית נטו
2,045	-	10	270	157	562	-	13	330	1,046	- מרווח מפעילות מתן אשראי
448	-	66	21	20	88	38	-	-	215	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
109	151	(1)	(11)	(4)	(9)	-	-	(9)	(17)	- אחר
2,602	151	75	280	173	641	38	13	321	1,244	סך הכל הכנסות רבית, נטו

* סוג מחדש. ראה סעיף ב' בעמוד 111.

- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
- (2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
- (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

(במיליוני ש"ח)

החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל החלטות התפעולי הראשי בבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. לפירוט בדבר שיוך הלקוחות למגזרים לפי גישת ההנהלה וכללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים, ראה באור 28א בדוחות הכספיים לשנת 2019.

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2020 (לא מבוקר)						
חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית			
אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	לקוחות פרטיים	משכנתאות	
10	67	122	105	183	92	הכנסות רבית, נטו
4	19	58	48	151	3	הכנסות שאינן מרבית
14	86	180	153	334	95	סך כל ההכנסות
5	45	13	61	39	24	הוצאות בגין הפסדי אשראי
7	41	74	107	294	41	הוצאות תפעוליות ואחרות
2	-	93	(15)	1	30	רווח (הפסד) לפני מסים
1	1	35	(6)	-	10	הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)
1	(1)	58	(9)	1	20	רווח (הפסד) לאחר מסים
-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
						רווח (הפסד) נקי
1	(1)	58	(9)	1	20	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1	(1)	58	(9)	1	20	המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,046	9,302	25,140	9,709	18,420	26,439	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
953	9,401	23,624	10,765	19,377	27,047	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
16,212	6,136	23,545	18,210	65,928	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)						
חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית			
אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	לקוחות פרטיים	משכנתאות	
21	70	114	108	205	81	הכנסות רבית, נטו
7	19	42	47	150	3	הכנסות שאינן מרבית
28	89	156	155	355	84	סך כל ההכנסות
1	2	(4)	16	19	3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
8	41	75	122	323	39	הוצאות תפעוליות ואחרות
19	46	85	17	13	42	רווח לפני מסים
7	17	33	6	4	15	הפרשה למסים על הרווח
12	29	52	11	9	27	רווח לאחר מסים
-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
						רווח נקי
12	29	52	11	9	27	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
12	29	52	11	9	27	המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,201	9,227	22,194	9,582	18,319	24,607	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
1,141	9,315	22,038	9,741	19,360	25,170	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
16,444	5,206	19,670	15,311	57,265	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

התאמות						
סך הכל	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון		סך הכל	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
	660	(68)				
388	(170)	(188)	19	61	213	
1,048	(238)	(297)	80	122	281	
165	5	(34)	7	-	5	
617	(171)	(211)	45	19	200	
266	(72)	(52)	28	103	76	
97	(21)	(17)	10	36	27	
169	(51)	(35)	18	67	49	
7	-	-	-	7	-	
176	(51)	(35)	18	74	49	
(8)	-	-	(8)	-	-	
168	(51)	(35)	10	74	49	
150,229	(4,912)	(11,656)	8,400	58,517	4,912	
90,371	(4,852)	(10,707)	5,059	-	4,852	
129,160	(124,007)	(132,768)	7,890	-	124,007	

התאמות						
סך הכל	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון		סך הכל	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
	665	(117)				
382	(148)	(155)	33	52	184	
1,047	(265)	(316)	94	101	301	
23	-	(15)	4	-	(3)	
678	(165)	(183)	49	13	191	
346	(100)	(118)	41	88	113	
127	(37)	(43)	12	34	42	
219	(63)	(75)	29	54	71	
14	-	-	-	14	-	
233	(63)	(75)	29	68	71	
(9)	-	-	(9)	-	-	
224	(63)	(75)	20	68	71	
135,980	(5,739)	(11,873)	7,050	49,934	5,739	
86,436	(5,792)	(11,102)	4,981	-	5,792	
113,716	(108,586)	(115,641)	6,875	-	108,586	

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2020 (לא מבוקר)						
חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית			
אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	לקוחות פרטיים	משכנתאות	
27	137	238	217	386	182	הכנסות רבית, נטו
10	41	123	105	322	6	הכנסות שאינן מרבית
37	178	361	322	708	188	סך כל ההכנסות
4	57	110	77	66	27	הוצאות בגין הפסדי אשראי
14	82	146	218	605	83	הוצאות תפעוליות ואחרות
19	39	105	27	37	78	רווח לפני מסים
4	8	35	3	7	20	הפרשה למסים על הרווח
15	31	70	24	30	58	רווח לאחר מסים
-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
						רווח נקי
15	31	70	24	30	58	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
15	31	70	24	30	58	המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,180	9,242	24,734	9,685	18,674	26,130	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
953	9,401	23,624	10,765	19,377	27,047	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
16,212	6,136	23,545	18,210	65,928	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)						
חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית			
אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	לקוחות פרטיים	משכנתאות	
43	142	230	220	411	160	הכנסות רבית, נטו
13	39	96	100	300	7	הכנסות שאינן מרבית
56	181	326	320	711	167	סך כל ההכנסות
5	27	(29)	30	41	1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
15	93	150	235	650	79	הוצאות תפעוליות ואחרות
36	61	205	55	20	87	רווח לפני מסים
13	22	80	20	7	31	הפרשה למסים על הרווח
23	39	125	35	13	56	רווח לאחר מסים
-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
						רווח נקי
23	39	125	35	13	56	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
23	39	125	35	13	56	המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,112	9,176	22,624	9,689	18,140	24,455	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
1,141	9,315	22,038	9,741	19,360	25,170	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
16,444	5,206	19,670	15,311	57,265	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

סך הכל	התאמות		חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון	סך הכל			
1,318	(175)	(258)	122	92	175
754	(359)	(401)	41	54	453
2,072	(534)	(659)	163	146	628
322	2	(36)	15	-	2
1,254	(343)	(419)	91	24	410
496	(193)	(204)	57	122	216
145	(46)	(48)	21	40	55
351	(147)	(156)	36	82	161
5	-	-	-	5	-
356	(147)	(156)	36	87	161
(17)	-	-	(17)	-	-
339	(147)	(156)	19	87	161
145,209	(5,462)	(11,385)	7,858	53,629	5,462
90,371	(4,852)	(10,707)	5,059	-	4,852
129,160	(124,007)	(132,768)	7,890	-	124,007

סך הכל	התאמות		חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון	סך הכל			
1,300	(238)	(327)	121	62	238
749	(299)	(328)	45	105	372
2,049	(537)	(655)	166	167	610
59	1	(19)	5	-	(2)
1,351	(333)	(395)	99	26	399
639	(205)	(241)	62	141	213
238	(75)	(87)	22	53	77
401	(130)	(154)	40	88	136
24	-	-	-	24	-
425	(130)	(154)	40	112	136
(18)	-	-	(18)	-	-
407	(130)	(154)	22	112	136
135,803	(6,001)	(11,461)	6,926	49,141	6,001
86,436	(5,792)	(11,102)	4,981	-	5,792
113,716	(108,586)	(115,641)	6,875	-	108,586

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)						
חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית			
אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	לקוחות פרטיים	משכנתאות	
95	283	421	446	810	331	הכנסות רבית, נטו
35	80	194	210	591	14	הכנסות שאינן מרבית
130	363	615	656	1,401	345	סך כל ההכנסות
10	42	(42)	71	71	1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
50	182	263	459	1,291	163	הוצאות תפעוליות ואחרות
70	139	394	126	39	181	רווח לפני מסים
24	47	157	43	13	61	הפרשה למסים על הרווח
46	92	237	83	26	120	רווח לאחר מסים
-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
						רווח נקי
46	92	237	83	26	120	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
46	92	237	83	26	120	המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,415	9,242	21,952	9,806	18,297	25,255	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
1,383	9,352	23,006	9,875	19,326	25,872	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
20,024	5,852	22,349	16,559	56,147	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

סך הכל	התאמות		חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון	סך הכל			
2,602	(457)	(619)	246	132	457
1,520	(620)	(663)	90	214	755
4,122	(1,077)	(1,282)	336	346	1,212
138	1	(25)	11	-	(1)
2,654	(634)	(803)	200	58	791
1,330	(444)	(454)	125	288	422
478	(150)	(154)	46	98	143
852	(294)	(300)	79	190	279
51	-	-	-	51	-
903	(294)	(300)	79	241	279
(38)	-	-	(38)	-	-
865	(294)	(300)	41	241	279
136,305	(5,753)	(10,573)	6,952	48,206	5,753
88,829	(6,221)	(11,322)	5,116	-	6,221
120,052	(115,128)	(122,969)	6,962	-	115,128

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2020 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
1,047	-	1,047	284	126	637
156	-	156	34	24	98
(79)	-	(79)	(39)	-	(40)
32	-	32	21	-	11
(47)	-	(47)	(18)	-	(29)
1,156	-	1,156	300	150	706
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
893	-	893	265	118	510
20	-	20	18	3	(1)
(84)	-	(84)	(37)	-	(47)
58	-	58	19	-	39
(26)	-	(26)	(18)	-	(8)
887	-	887	265	121	501
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי
930	-	930	264	121	545
306	-	306	62	28	216
(155)	-	(155)	(70)	-	(85)
75	-	75	44	1	30
(80)	-	(80)	(26)	1	(55)
1,156	-	1,156	300	150	706
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
57	-	57	11	-	46
16	-	16	1	-	15
73	-	73	12	-	61
1,229	-	1,229	342	150	767

לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי
868	-	868	260	119	489
58	-	58	37	2	19
(171)	-	(171)	(69)	(1)	(101)
132	-	132	37	1	94
(39)	-	(39)	(32)	-	(7)
887	-	887	265	121	501
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
64	-	64	11	-	53
1	-	1	-	-	1
65	-	65	11	-	54
952	-	952	276	121	555

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾ ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה:

30 ביוני 2020 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾
40,777	3,749	37,028	387	-	36,641
53,343	-	53,343	20,909	26,776	5,658
26,924	-	26,924	-	26,759	165
94,120	3,749	90,371	21,296	26,776	42,299
יתרת חוב רשומה של חובות:					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
668	-	668	43	-	625
488	-	488	257	150	81
152	-	152	-	(2)150	2
1,156	-	1,156	300	150	706
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾
38,274	3,162	35,112	314	-	34,798
51,324	-	51,324	20,955	24,855	5,514
25,109	-	25,109	-	24,844	265
89,598	3,162	86,436	21,269	24,855	40,312
יתרת חוב רשומה של חובות:					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
472	-	472	34	-	438
415	-	415	231	121	63
123	-	123	-	(2)121	2
887	-	887	265	121	501
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾
39,607	3,173	36,434	340	-	36,094
52,395	-	52,395	21,329	25,583	5,483
25,799	-	25,799	-	25,566	233
92,002	3,173	88,829	21,669	25,583	41,577
יתרת חוב רשומה של חובות:					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
523	-	523	38	-	485
407	-	407	226	121	60
123	-	123	-	(2)121	2
930	-	930	264	121	545
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
 (2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 111 מיליון ש"ח (30.6.19 - 86 מיליון ש"ח, 31.12.19 - 89 מיליון ש"ח).
 (3) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיוור בסך 2,883 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בחליכי בנייה (30.6.19 - 2,855 מיליון ש"ח, 31.12.19 - 2,718 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

חובות לא פגומים - מידע נוסף		30 ביוני 2020 (לא מבוקר)				לא בעייתיים
		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא פגומים	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים		פגומים
11	13	5,590	27	41	5,522	פעילות לווים בישראל
2	1	5,913	41	7	5,865	ציבור - מסחרי
28	2	6,576	6	3	6,567	בינו ונדל"ן - בינו
35	40	23,714	510	578	22,626	בינו ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
76	56	41,793	584	629	40,580	שרותים פיננסיים
154	221	26,776	11	250 ⁽⁶⁾	26,515	מסחרי - אחר
41	21	21,296	161	136	20,999	סך הכל מסחרי
271	298	89,865	756	1,015	88,094	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
-	-	1,014	-	-	1,014	אנשים פרטיים - אחר
-	-	852	-	-	852	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
271	298	91,731	756	1,015	89,960	בנקים בישראל
						ממשלת ישראל
						סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
-	-	21	8	-	13	ציבור - מסחרי
-	-	485	-	-	485	בינו ונדל"ן
-	-	506	8	-	498	מסחרי אחר
-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	506	8	-	498	אנשים פרטיים
-	-	1,883	-	-	1,883	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	2,389	8	-	2,381	ממשלות בחו"ל
271	298	90,371	764	1,015	88,592	סך הכל פעילות בחו"ל
-	-	2,897	-	-	2,897	סך הכל ציבור
-	-	852	-	-	852	סך הכל בנקים
271	298	94,120	764	1,015	92,341	סך הכל ממשלות
						סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 12.ב.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 67 מיליון ש"ח (30.6.19 - 121 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל הלוואות לדיר בסך 16 מיליון ש"ח (30.6.19 - 12 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסיילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)
1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

חובות לא פגומים - מידע נוסף		30 ביוני 2019 (לא מבוקר)				
		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים		
7	2	4,995	33	57	4,905	פעילות לווים בישראל
1	4	5,091	20	17	5,054	ציבור - מסחרי
-	2	7,663	2	12	7,649	בינוי ונדל"ן - בינוי
23	60	22,300	348	498	21,454	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
31	68	40,049	403	584	39,062	שרותים פיננסיים
181	226	24,855	11	197 ⁽⁶⁾	24,647	מסחרי - אחר
28	53	21,269	107	251	20,911	סך הכל מסחרי
240	347	86,173	521	1,032	84,620	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	987	-	-	987	אנשים פרטיים - אחר
-	-	684	-	-	684	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
240	347	87,844	521	1,032	86,291	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	פעילות לווים בחו"ל
-	-	263	8	-	255	ציבור - מסחרי
-	-	263	8	-	255	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	263	8	-	255	סך הכל מסחרי
-	-	1,491	-	-	1,491	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	1,754	8	-	1,746	בנקים בחו"ל
240	347	86,436	529	1,032	84,875	ממשלות בחו"ל
-	-	2,478	-	-	2,478	סך הכל ציבור
-	-	684	-	-	684	סך הכל בנקים
240	347	89,598	529	1,032	88,037	סך הכל ממשלות
						סך הכל

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)						המאוחד
חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים		
15	14	5,310	41	29	5,240	פעילות לווים בישראל
4	1	5,308	21	14	5,273	ציבור - מסחרי
25	-	7,994	3	6	7,985	בינו ונדל"ן - בינו
34	22	22,678	480	506	21,692	בינו ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
78	37	41,290	545	555	40,190	שרותים פיננסיים
218	186	25,583	10	218 ⁽⁶⁾	25,355	מסחרי - אחר
57	26	21,669	146	169	21,354	סך הכל מסחרי
353	249	88,542	701	942	86,899	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
-	-	964	-	-	964	אנשים פרטיים - אחר
-	-	1,039	-	-	1,039	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
353	249	90,545	701	942	88,902	בנקים בישראל
						ממשלת ישראל
						סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
-	-	22	8	-	14	ציבור - מסחרי
-	-	265	-	-	265	בינו ונדל"ן
-	-	287	8	-	279	מסחרי אחר
-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	287	8	-	279	אנשים פרטיים
-	-	1,170	-	-	1,170	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	1,457	8	-	1,449	ממשלות בחו"ל
353	249	88,829	709	942	87,178	סך הכל פעילות בחו"ל
-	-	2,134	-	-	2,134	סך הכל ציבור
-	-	1,039	-	-	1,039	סך הכל בנקים
353	249	92,002	709	942	90,351	סך הכל ממשלות
						סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית. למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 12.ב.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 135 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל הלוואות לדיר בסך 12 מיליון ש"ח עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך) (במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל. חובות המוערכים על בסיס פרטני, מועברים לטיפול כחובות פגומים לאחר 90 ימי פיגור. בנוסף, חובות בארגון מחדש של חוב בעייתי, מועברים לטיפול כחובות פגומים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של החוב עד לגובה הביטחון. לגבי ההלוואות לדיור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור. יצוין כי לאור הנחיות בנק ישראל מיום 21 באפריל 2020 וכחלק מהמאמצים לסייע ללווים בקשיים, הסדרי חוב שבוצעו עקב אירוע הקורונה בכדי לייצב לוויים שאינם בפיגור שבמסגרתם שונו תנאי החוב ובפרט נדחו מועדי התשלום המקוריים, לא הובאו בחשבון בקביעת סטטוס הפיגור או סיווג החוב.

למידע נוסף בנוגע ליתרת התשלומים שנדחו בפועל, ראה באור 16 בדבר השפעות התפשטות נגיף הקורונה.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים:

30 ביוני 2020 (לא מבוקר)					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
יורת קרן חוזית של פגומים	סך הכל יורת ⁽²⁾ חובות פגומים	יורת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יורת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יורת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
883	27	9	8	18	בינוי ונדל"ן - בינוי
895	41	12	4	29	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1,118	6	1	-	5	שרותים פיננסיים
2,169	510	25	174	485	מסחרי - אחר
5,065	584	47	186	537	סך הכל מסחרי
13	11	11	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
275	161	15	40	146	אנשים פרטיים - אחר
5,353	756	73	226	683	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
5,353	756	73	226	683	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
8	8	8	-	-	בינוי ונדל"ן
14	-	-	-	-	מסחרי אחר
22	8	8	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
22	8	8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
22	8	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
5,375	764	81	226	683	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
5,375	764	81	226	683	סך הכל
					מזה:
	714	40	226	674	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	275	32	73	243	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) יורת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
יתרת קרן חוזית של פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
831	33	12	7	21	בינוי ונדל"ן - בינוי
750	20	15	1	5	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
961	2	-	1	2	שרותים פיננסיים
1,898	348	38	124	310	מסחרי - אחר
4,440	403	65	133	338	סך הכל מסחרי
12	11	11	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
206	107	11	26	96	אנשים פרטיים - אחר
4,658	521	87	159	434	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
4,658	521	87	159	434	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
23	8	8	-	-	מסחרי אחר
23	8	8	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
23	8	8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
23	8	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
4,681	529	95	159	434	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
4,681	529	95	159	434	סך הכל
					מזה:
	472	46	159	426	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	248	32	75	216	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
ייתרת קרן חוזית של פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
901	41	11	10	30	בינוי ונדל"ן - בינוי
809	21	13	2	8	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1,023	3	-	1	3	שרותים פיננסיים
2,108	480	31	156	449	מסחרי - אחר
4,841	545	55	169	490	סך הכל מסחרי
11	10	10	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
252	146	14	35	132	אנשים פרטיים - אחר
5,104	701	79	204	622	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
5,104	701	79	204	622	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
8	8	8	-	-	בינוי ונדל"ן
15	-	-	-	-	מסחרי אחר
23	8	8	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
23	8	8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
23	8	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
5,127	709	87	204	622	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
5,127	709	87	204	622	סך הכל
					מזה:
	654	40	204	614	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	248	31	68	217	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

שלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני (לא מבוקר)					
2019			2020		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾
ב. יתרה ממוצעת והכנסות רבית					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
-	-	36	-	-	30
-	-	21	-	-	36
-	-	1	-	-	6
-	-	346	-	-	500
-	-	404	-	-	572
-	-	10	-	-	9
-	-	103	-	-	160
-	-	517	-	-	741
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	517	-	-	741
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
-	-	-	-	-	8
-	-	8	-	-	-
-	-	8	-	-	8
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	8
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	8
-	-	525	-	-	749
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	(4)-	525	-	(4)-	749

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
- (3) הכנסות רבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
- (4) אילו החובות הפגומים היו צוברים רבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות רבית בסך 10 מיליון ש"ח לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019 - 6 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

30 ביוני 2020 (לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר לא בפיגור ⁽²⁾	צובר של 30 ימים ועד 89 ימים ⁽²⁾ בפיגור	צובר של 90 ימים או יותר ⁽²⁾ בפיגור	שאינו צובר הכנסות רבית	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
9	1	-	-	8	בינוי ונדל"ן - בינוי
11	3	-	-	8	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	-	-	-	1	שרותים פיננסיים
129	19	-	-	110	מסחרי - אחר
150	23	-	-	127	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
117	31	-	-	86	אנשים פרטיים - אחר
267	54	-	-	213	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
267	54	-	-	213	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
8	-	-	-	8	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	מסחרי אחר
8	-	-	-	8	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
8	-	-	-	8	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
8	-	-	-	8	סך הכל פעילות בחו"ל
275	54	-	-	221	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
275	54	-	-	221	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר לא בפיגור ⁽²⁾	צובר של 30 ימים ועד 89 ימים ⁽²⁾ בפיגור	צובר של 90 ימים או יותר ⁽²⁾ בפיגור	שאינו צובר הכנסות רבית	
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
9	6	-	-	3	בינוי ונדל"ן - בינוי
4	4	-	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
2	-	-	-	2	שרותים פיננסיים
131	18	-	-	113	מסחרי - אחר
146	28	-	-	118	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
94	26	-	-	68	אנשים פרטיים - אחר
240	54	-	-	186	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
240	54	-	-	186	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
8	-	-	-	8	מסחרי אחר
8	-	-	-	8	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
8	-	-	-	8	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
8	-	-	-	8	סך הכל פעילות בחו"ל
248	54	-	-	194	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
248	54	-	-	194	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר לא בפיגור ⁽²⁾	צובר של 30 ימים ועד 89 ימים ⁽²⁾ בפיגור	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
12	4	-	-	8	בינוי ונדל"ן - בינוי
7	4	-	-	3	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
2	-	-	-	2	שרותים פיננסיים
111	22	-	-	89	מסחרי - אחר
132	30	-	-	102	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
108	29	-	-	79	אנשים פרטיים - אחר
240	59	-	-	181	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
240	59	-	-	181	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
8	-	-	-	8	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	מסחרי אחר
8	-	-	-	8	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
8	-	-	-	8	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
8	-	-	-	8	סך הכל פעילות בחו"ל
248	59	-	-	189	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
248	59	-	-	189	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו						
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני (לא מבוקר)						
2019			2020			
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	
5	1	1				ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)
						פעילות לווים בישראל
						ציבור-מסחרי
						בינוי ונדל"ן - בינוי
						בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
						שרותים פיננסיים
						מסחרי - אחר
						סך הכל מסחרי
						אנשים פרטיים - הלואות לדיר
						אנשים פרטיים - אחר
						סך הכל ציבור - פעילות בישראל
						בנקים בישראל
						ממשלת ישראל
						סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
						ציבור-מסחרי
						בינוי ונדל"ן
						מסחרי - אחר
						סך הכל מסחרי
						אנשים פרטיים
						סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
						בנקים בחו"ל
						ממשלות בחו"ל
						סך הכל פעילות בחו"ל
						סך הכל ציבור
						סך הכל בנקים
						סך הכל ממשלות
						סך הכל
420	30	30	420	36	37	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
420	30	30	420	36	37	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
420	30	30	420	36	37	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו						
לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני (לא מבוקר)						
2019			2020			
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	
2	2	15	2	2	15	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך) פעילות לווים בישראל ציבור-מסחרי בינוי ונדל"ן - בינוי בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן שרותים פיננסיים מסחרי - אחר סך הכל מסחרי אנשים פרטיים - הלוואות לדיור אנשים פרטיים - אחר סך הכל ציבור - פעילות בישראל בנקים בישראל ממשלת ישראל סך הכל פעילות בישראל פעילות לווים בחו"ל ציבור-מסחרי בינוי ונדל"ן מסחרי - אחר סך הכל מסחרי אנשים פרטיים סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל בנקים בחו"ל ממשלות בחו"ל סך הכל פעילות בחו"ל סך הכל ציבור סך הכל בנקים סך הכל ממשלות סך הכל
1	1	1	8	8	5	
-	-	-	1	1	3	
39	39	181	53	53	159	
42	42	197	64	64	182	
-	-	-	-	-	-	
33	34	712	34	35	750	
75	76	909	98	99	932	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
75	76	909	98	99	932	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
75	76	909	98	99	932	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
75	76	909	98	99	932	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾							
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני (לא מבוקר)							
2019		2020					
יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב	מספר חוזים				
				ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)			
				פעילות לווים בישראל			
				ציבור-מסחרי			
				בינוי ונדל"ן - בינוי			
				בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
				שרותים פיננסיים			
				מסחרי - אחר			
				סך הכל מסחרי			
				אנשים פרטיים - הלוואות לדיור			
				אנשים פרטיים - אחר			
				סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
				בנקים בישראל			
				ממשלת ישראל			
				סך הכל פעילות בישראל			
				פעילות לווים בחו"ל			
				ציבור-מסחרי			
				בינוי ונדל"ן			
				מסחרי - אחר			
				סך הכל מסחרי			
				אנשים פרטיים			
				סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל			
				בנקים בחו"ל			
				ממשלות בחו"ל			
				סך הכל פעילות בחו"ל			
				סך הכל ציבור			
				סך הכל בנקים			
				סך הכל ממשלות			
				סך הכל			

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾			
לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני (לא מבוקר)			
2019		2020	
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)			
פעילות לווים בישראל			
ציבור-מסחרי			
			11
	9	5	
2			1
-	-	-	1
-	2	-	
7	69	5	85
9	80	10	98
-	-	-	-
7	255	9	359
16	335	19	457
-	-	-	-
-	-	-	-
16	335	19	457
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור-מסחרי			
			-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
16	335	19	457
-	-	-	-
-	-	-	-
16	335	19	457

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
(2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג החזר וסוג הרבית

30 ביוני 2020 (לא מבוקר)			
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור		
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל
1,426	10,848	233	18,152
837	4,931	87	8,143
-	394	131	481
2,263	16,173	451	26,776

שיעבוד ראשון:
שיעור המימון - עד 60%
שיעור המימון - מעל 60%
שיעבוד משני או ללא שיעבוד
סך הכל

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)			
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור		
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל
1,228	10,338	267	17,187
583	4,557	64	7,244
-	319	90	424
1,811	15,214	421	24,855

שיעבוד ראשון:
שיעור המימון - עד 60%
שיעור המימון - מעל 60%
שיעבוד משני או ללא שיעבוד
סך הכל

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)			
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדיור		
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל
1,481	10,516	235	17,495
738	4,705	71	7,625
1	368	127	463
2,220	15,589	433	25,583

שיעבוד ראשון:
שיעור המימון - עד 60%
שיעור המימון - מעל 60%
שיעבוד משני או ללא שיעבוד
סך הכל

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי			יתרת חוזים ⁽¹⁾			
31 בדצמבר	30 ביוני		31 בדצמבר	30 ביוני		
2019	2019	2020	2019	2019	2020	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(מבוקר)	(לא מבוקר)		
-	1	1	135	172	125	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
6	7	9	914	879	869	- אשראי תעודות
5	5	4	2,325	2,770	2,233	- ערבויות להבטחת אשראי
20	27	25	4,140	4,194	3,900	- ערבויות לרוכשי דירות
-	-	-	2,268	2,372	2,242	- ערבויות והתחייבויות אחרות
13	14	18	9,463	9,636	10,008	- מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו
4	3	4	5,197	4,769	4,775	- מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
4	4	6	7,923	7,796	8,543	- התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן
-	-	-	277	287	368	- מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
-	-	-	172	168	242	- מסגרות להשאלת ניירות ערך
5	4	6	1,511	1,147	1,717	- ערבויות בגין קרן סיכונים של מסלקת הבורסה והמעו"ף
						- התחייבויות להוצאת ערבויות

(1) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.
 (2) בנוסף, המציא הבנק לבתי המשפט כתבי התחייבות עצמית ללא הגבלת סכום, הניתנים במסגרת הליך משפטי, על מנת להבטיח את נזקי הנתבעים במידה שתדחה התביעה נגדם או שיבוטל הליך המשפטי מסיבה אחרת.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
(במיליוני ש"ח)

30 ביוני 2020 (לא מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
46,144	-	174	186	2,146	-	43,638
11,715	239	-	1,618	4,315	325	5,218
45	-	-	-	-	-	45
89,215	794	63	795	3,085	10,474	74,004
852	-	-	-	-	620	232
611	611	-	-	-	-	-
979	979	-	-	-	-	-
244	244	-	-	-	-	-
1,671	816	18	72	260	45	460
1,243	457	-	2	35	6	743
152,719	4,140	255	2,673	9,841	11,470	124,340
129,160	796	1,063	3,291	17,809	4,289	101,912
1,881	-	20	33	297	-	1,531
495	-	1	1	50	-	443
4,375	-	-	-	-	4,139	236
1,940	814	22	131	442	10	521
5,783	95	1	2	51	86	5,548
143,634	1,705	1,107	3,458	18,649	8,524	110,191
9,085	2,435	(852)	(785)	(8,808)	2,946	14,149
-	-	849	885	8,527	(366)	(9,895)
-	-	-	(198)	80	-	118
-	-	-	103	111	-	(214)
9,085	2,435	(3)	5	(90)	2,580	4,158
-	-	-	(253)	104	-	149
-	-	-	829	1,079	-	(1,908)

נכסים
מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעה בחברה כלולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
סך כל הנכסים
התחייבויות
פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות
הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
סך הכל כללי
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

- (1) כולל צמוד מטבע חוץ.
 (2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים (2)	מטבע חוץ (1)			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
33,900	-	308	211	1,208	-	32,173
10,587	277	13	1,782	4,724	389	3,402
416	-	-	-	-	-	416
85,549	509	116	723	3,142	9,883	71,176
684	-	-	-	-	630	54
589	589	-	-	-	-	-
1,001	1,001	-	-	-	-	-
228	228	-	-	-	-	-
938	357	17	45	149	55	315
1,175	530	-	1	15	2	627
135,067	3,491	454	2,762	9,238	10,959	108,163
113,716	512	1,240	3,552	14,557	5,894	87,961
954	-	11	29	177	-	737
466	-	1	1	49	14	401
4,034	-	-	-	-	3,563	471
1,104	353	15	121	217	18	380
6,088	571	3	5	60	167	5,282
126,362	1,436	1,270	3,708	15,060	9,656	95,232
8,705	2,055	(816)	(946)	(5,822)	1,303	12,931
-	-	876	1,005	5,616	93	(7,590)
-	-	(16)	(67)	(110)	-	193
-	-	10	(3)	138	-	(145)
8,705	2,055	54	(11)	(178)	1,396	5,389
-	-	(26)	(64)	(91)	-	181
-	-	27	381	580	-	(988)

נכסים
מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו (3)
אשראי לממשלה
השקעה בחברה כלולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
סך כל הנכסים
התחייבויות
פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
סך הכל כללי
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

- (1) כולל צמוד מטבע חוץ.
 (2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
37,530	-	157	175	1,067	-	36,131
10,995	339	-	1,698	4,975	349	3,634
9	-	-	-	-	-	9
87,899	646	89	607	2,968	10,273	73,316
1,039	-	-	-	-	624	415
605	605	-	-	-	-	-
996	996	-	-	-	-	-
248	248	-	-	-	-	-
1,091	451	18	40	107	50	425
698	34	-	1	10	4	649
141,110	3,319	264	2,521	9,127	11,300	114,579
120,052	648	1,126	3,059	15,124	5,315	94,780
1,137	-	9	18	225	-	885
353	-	1	1	42	1	308
3,674	-	-	-	-	3,198	476
1,247	449	11	102	174	12	499
5,723	75	1	4	32	75	5,536
132,186	1,172	1,148	3,184	15,597	8,601	102,484
8,924	2,147	(884)	(663)	(6,470)	2,699	12,095
-	-	913	842	6,346	81	(8,182)
-	-	-	(137)	(7)	-	144
-	-	-	(16)	114	-	(98)
8,924	2,147	29	26	(17)	2,780	3,959
-	-	-	(223)	(32)	-	255
-	-	-	399	704	-	(1,103)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעה בחברה כלולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים

נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
(במיליוני ש"ח)

30 ביוני 2020 (לא מבוקר)				
שווי הוגן ⁽¹⁾				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן
46,143	3	45,463	677	46,144
11,841	88	6,134	5,619	11,715
45	-	45	-	45
90,019	86,724	395	2,900	89,215
847	618	229	-	852
1,671	245	511	915	1,671
240	153	-	87	239
150,806	87,831	52,777	10,198	(3)149,881
128,919	34,235	91,209	3,475	129,160
1,874	794	1,080	-	1,881
503	52	451	-	495
4,345	103	-	4,242	4,375
1,940	16	1,009	915	1,940
4,442	3,825	484	133	4,447
142,023	39,025	94,233	8,765	(3)142,298
33	33	-	-	33
920	920	-	-	920

נכסים פיננסיים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך⁽²⁾
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו
אשראי לממשלה
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים פיננסיים אחרים
סך כל הנכסים הפיננסיים

התחייבויות פיננסיות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות פיננסיות אחרות
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 13,862 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,550 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14.14-ב.ד.
 (4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)				
שווי הוגן ⁽¹⁾				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן
33,899	12	33,231	656	33,900
10,674	111	6,702	3,861	10,587
416	-	416	-	416
86,108	83,448	302	2,358	85,549
684	639	45	-	684
938	153	300	485	938
678	135	-	543	679
133,397	84,498	40,996	7,903	(3)132,753
113,237	30,695	79,499	3,043	113,716
958	37	921	-	954
474	60	305	109	466
4,115	172	-	3,943	4,034
1,104	17	602	485	1,104
4,837	3,665	325	847	4,839
124,725	34,646	81,652	8,427	(3)125,113
35	35	-	-	35
936	936	-	-	936

נכסים פיננסיים

מזומנים ופקדונות בבנקים

ניירות ערך⁽²⁾

ניירות ערך שנשאלו

אשראי לציבור, נטו

אשראי לממשלה

נכסים בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים אחרים

סך כל הנכסים הפיננסיים

התחייבויות פיננסיות

פקדונות הציבור

פקדונות מבנקים

פקדונות הממשלה

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות אחרות

סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".

(3) מזה: נכסים בסך 12,607 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,106 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על

מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14-ב-14.ד.

(4) ההתחייבות מוצגת בברטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)				
שווי הוגן ⁽¹⁾				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן
37,529	4	36,843	682	37,530
11,119	102	6,768	4,249	10,995
9	-	9	-	9
88,632	84,926	327	3,379	87,899
1,036	1,001	35	-	1,039
1,091	193	359	539	1,091
178	136	-	42	178
139,594	86,362	44,341	8,891	(3) 138,741
נכסים פיננסיים				
מזומנים ופקדונות בבנקים				
ניירות ערך ⁽²⁾				
ניירות ערך שנשאלו				
אשראי לציבור, נטו				
אשראי לממשלה				
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
נכסים פיננסיים אחרים				
סך הכל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
פקדונות הציבור				
פקדונות מבנקים				
פקדונות הממשלה				
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
התחייבויות פיננסיות אחרות				
סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות				
119,857	31,463	84,362	4,032	120,052
1,140	4	1,136	-	1,137
361	55	306	-	353
3,746	149	-	3,597	3,674
1,247	12	695	540	1,247
4,312	3,794	471	47	4,315
130,663	35,477	86,970	8,216	(3) 130,778
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
33	33	-	-	33
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				
927	927	-	-	927
בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾				

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
- (2) רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
- (3) רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (4) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 12, "ניירות ערך".
- (3) מזה: נכסים בסך 13,330 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,328 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14א.ב-14א.ד.
- (4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, ואינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה ברבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור רבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הרבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הרבית. תחת הנחת שיעורי רבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים ברבית קבועה לרבות אלו שאינם נושאים רבית. בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא ניתן ביטוי להשפעת המס הנובעת מהפער בין ערכי השווי הוגן לערכים המופיעים במאזן. יש לציין, כי הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים לישום במהלך ביצוע הערכת השווי הוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואת ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן ורביית). תקבולים אלו הונו בשיעור רבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור רבית זה נקבע לפי שיעור רבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי הוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי רבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני, לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת הפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

תזרימי המזומנים בגין המשכנתאות הוערכו על פי תחזית לפירעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור רבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת כתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הקבוצה, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי הוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

תזרימי המזומנים בגין פקדונות עם דרישה (עו"ש) נפרסו בהתבסס על מודל סטטיסטי לחיזוי יתרות יציבות. במחצית הראשונה של השנה, בוצע עדכון למודל אשר גרם לגידול בשווי הוגן בסך של 66 מיליון ש"ח.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הקבוצה בפעילותה השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בעסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי הוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיות האשראי של הצד הנגדי.

באור 14 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן
(במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

30 ביוני 2020 (לא מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)		מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
8,946	-	-	5,855	3,091	נכסים
124	-	-	-	124	אגרות חוב זמינות למכירה
134	-	-	-	134	מניות שאינן למסחר
1,671	-	245	511	915	ניירות ערך למסחר
2,987	-	-	-	2,987	נכסים בגין מכשירים נגזרים
13,862	-	245	6,366	7,251	אחר
					סך כל הנכסים
					התחייבויות
1,942	-	16	1,011	915	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
3,608	-	-	-	3,608	אחר
5,550	-	16	1,011	4,523	סך כל ההתחייבויות

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)		מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
8,424	-	-	6,389	2,035	נכסים
133	-	-	-	133	אגרות חוב זמינות למכירה
211	-	-	16	195	מניות שאינן למסחר
938	-	153	300	485	ניירות ערך למסחר
2,901	-	-	-	2,901	נכסים בגין מכשירים נגזרים
12,607	-	153	6,705	5,749	אחר
					סך כל הנכסים
					התחייבויות
1,107	-	17	605	485	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
3,999	-	-	-	3,999	אחר
5,106	-	17	605	4,484	סך כל ההתחייבויות

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)		מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
8,503	-	-	6,470	2,033	נכסים
210	-	-	-	210	אגרות חוב זמינות למכירה
105	-	-	-	105	מניות שאינן למסחר
1,091	-	193	359	539	ניירות ערך למסחר
3,421	-	-	-	3,421	נכסים בגין מכשירים נגזרים
13,330	-	193	6,829	6,308	אחר
					סך כל הנכסים
					התחייבויות
1,249	-	12	697	540	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,079	-	-	-	4,079	אחר
5,328	-	12	697	4,619	סך כל ההתחייבויות

באור 14 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

30 ביוני 2020 (לא מבוקר)					
רווחים (הפסדים) בגין השינויים בשווי לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
(1)	26	-	26	-	השקעה במניות
(4)	31	31	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
רווחים (הפסדים) בגין השינויים בשווי לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
1	25	-	25	-	השקעה במניות
(5)	43	43	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)					
רווחים (הפסדים) בגין השינויים בשווי לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
2	27	-	27	-	השקעה במניות
(13)	35	35	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 14 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2020 (לא מבוקר)							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2020	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2020	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 31 במרס 2020
	47	245	-	-	(524)	10	234
נכסים							522
נכסים בגין מכשירים נגזרים							
התחייבויות							16
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	-	16	-	-	(1)	-	(1)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2019	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2019	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 31 במרס 2019
	51	153	-	-	(181)	11	180
נכסים							143
נכסים בגין מכשירים נגזרים							
התחייבויות							14
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	(4)	17	-	-	(1)	-	(4)

לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2020 (לא מבוקר)							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2020	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2020	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019
	123	245	-	-	(1,085)	28	1,109
נכסים							193
נכסים בגין מכשירים נגזרים							
התחייבויות							12
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	(5)	16	-	-	(1)	-	(5)

לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2019	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2019	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2018
	56	153	-	-	(399)	29	271
נכסים							252
נכסים בגין מכשירים נגזרים							
התחייבויות							13
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	(6)	17	-	-	(1)	-	(5)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2019	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2018
	75	193	-	-	(893)	68	766
נכסים							252
נכסים בגין מכשירים נגזרים							
התחייבויות							13
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	-	12	-	-	(2)	-	(1)

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרביח.

באור 14 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

ליום 30 ביוני 2020 (לא מבוקר)				
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח
(0.64)-0.21	(0.20)	8	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
1.55-4.88	2.72	9	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים
(1.43)-(0.71)	(0.84)	45	1. רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
1.00-4.88	1.75	183	2. סיכון אשראי צד נגדי	
(0.64)-(0.43)	(0.59)	6	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
(1.41)-(0.90)	(1.21)	10	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
		31		שווי הוגן של בטחונות

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים

נכסים בגין מכשירים נגזרים:
 - חוזי רביית שקל-מדד
 - חוזי רביית אחר
 - חוזי מטבע חוץ

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
 - חוזי רביית שקל מדד
 - חוזי מטבע חוץ

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

ליום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)				
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח
(0.87)-3.15	(0.75)	6	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
1.10-1.55	1.44	13	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים
(1.18)-(0.09)	(1.10)	50	1. רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
0.90-4.52	1.31	84	2. סיכון אשראי צד נגדי	
(0.87)-(0.78)	(0.85)	5	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
(1.18)-(0.30)	(0.96)	12	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
		43		שווי הוגן של בטחונות

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים

נכסים בגין מכשירים נגזרים:
 - חוזי רביית שקל-מדד
 - חוזי רביית אחר
 - חוזי מטבע חוץ

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
 - חוזי רביית שקל מדד
 - חוזי מטבע חוץ

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 14 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)				
טוח	ממוצע משוקלל	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח
	באחוזים			
				א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים
				נכסים בגין מכשירים נגזרים:
				- חוזי רבית שקל-מדד
				- חוזי רבית אחר
				- חוזי מטבע חוץ
				התחייבויות
				התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
				- חוזי רבית שקל מדד
				- חוזי מטבע חוץ
				ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה
				אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
		35		שווי הוגן של בטחונות

- מידע איכותי בדבר פריטים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3:
- רבית צמודה למדד - שינוי בשיעור האינפלציה החזוי ישפיע על השווי ההוגן של עסקאות מדד, כך שעלייה (ירידה) בתחזית האינפלציה תביא לעלייה (קטיון) השווי ההוגן בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק.
 - סיכון אשראי צד נגדי - שינוי בסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה, כך שככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי של העסקה יהיה גבוה/נמוך.

באור 15 - מסים על ההכנסה

בהמשך לאמור בבאור 8 לדוחות הכספיים לשנת 2019, לאחר יישוב המחלוקת שנותרה בין הבנק לבין רשות המסים, הוצאו לבנק בחודש מרס 2020 שומות מס הכנסה סופיות לשנים 2014-2017. עקב כך, רשם הבנק ברבעון הראשון של השנה הכנסות מסים בגין שנים קודמות בסך של כ-35 מיליון ש"ח.

באור 16 - השפעות התפשטות נגיף הקורונה

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 התפשט נגיף הקורונה בקצב מהיר ברחבי העולם, ובתגובה לכך ננקטו על ידי ממשלות לרבות בישראל צעדי התגוננות כגון הגבלת מעבר בין מדינות, אמצעי בידוד וצמצום התקהלויות ותנועה, סגרים, הגבלות על הפעלת עסקים פרטיים ושירותים ממשלתיים ועירוניים ועוד. התפשטות הנגיף ואמצעי התגוננות אלו גורמים לפגיעה כלכלית מהותית ומגמות שליליות בכלכלה העולמית ובכלכלה הישראלית ולפגיעה בשוקי ההון העולמיים ובשוק המקומי. בתגובה, ממשלות ובנקים מרכזיים בעולם לרבות בישראל נוקטים במגוון צעדים ובכללם מענקים, הלוואות, התערבות בשוקי ההון, הפחתות רבית לזמן קצר ועוד.

התפשטות הנגיף מביאה להרעה מהותית בפעילות המשק בישראל אליו חשופה פעילות הבנק וקיימות וצפויות לה השלכות על עסקי הבנק, לרבות בגין עלייה בסיכון האשראי וקשיי נזילות של לווים, הן במגזר העסקי והן במגזר הפרטי, ובגין ההאטה בפעילות הכלכלית. כמו-כן להורדת ריביות לזמן קצר על ידי הבנקים המרכזיים, אלה שהתרחשו והורדות נוספות שעשויות להתבצע, השפעה של קיטון בהכנסות המימון והרביית העתידיות של הבנק. זאת בנוסף לירידות בשערי נכסים סחירים ושינוי במרווחי אגרות-חוב אשר יוצרים השפעה לרעה על שווי הנכסים הסחירים של הבנק והשפעות נוספות. בהיבט התפעולי ובהיבטי המשכיות עסקית נקט הבנק בשורה של תהליכים ואמצעים ובכללם עבודה מרחוק, דילול ו/או פיצול יחידות, שינויים באופן פעילות הסניפים והפעילות מול הלקוחות, דחיית תשלומי משכנתאות והלוואות ועוד.

על רקע התפשטות נגיף הקורונה ועל מנת להבטיח את יכולתם של הבנקים להמשיך להציע אשראי, הפחית הפיקוח על הבנקים, ביום 31 במרס 2020, את דרישות ההון מהבנקים, במסגרת הוראת שעה, לתקופה של שישה חודשים עם אפשרות להארכה. לפרטים נוספים בדבר הוראות המפקחת על הבנקים, יעדי הלימות הון ודיבידנדים, ראה באור 8 לעיל.

במחצית הראשונה של השנה, בעקבות התפשטות הנגיף, רשם הבנק גידול בהוצאות להפסדי אשראי בסך של כ-259 מיליון ש"ח. עיקר הגידול הינו בשל הגדלת היקף ההפרשה הקבוצתית בסך של כ-234 מיליון ש"ח וכן בשל גידול בהפרשה הפרטנית בסך של כ-25 מיליון ש"ח. עיקר הגידול הינו בהקשר זה, נציין, כי בעקבות אירוע הקורונה נדחו בתקופה מרס-יוני 2020 תשלומי הלוואות (קרן ו/או רבית), אשר בהתאם לבאור 2.ג.1 לעיל לא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי, בהיקף של כ-235 מיליון ש"ח.

ירידות בשערי נכסים סחירים, שינויים בעקומי הרבית בארץ ובעולם ובמרווחי אגרות-חוב, השפיעו לרעה על שווי הנכסים הסחירים של הבנק. במחצית הראשונה של השנה, חלה ירידה של כ-41 מיליון ש"ח בשווי תיק המניות, נרשם הפסד ממכירת מניות שאינן למסחר בסך של 13 מיליון ש"ח ונרשמה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני בגין אגרות החוב בתיק הזמין למכירה בסך של 17 מיליון ש"ח. בנוסף, נרשם הפסד כולל אחר בגין אגרות חוב זמינות למכירה בסך של 60 מיליון ש"ח.

כאמור, לא ניתן להעריך בשלב זה את מלוא השפעות האירוע והיקפן על הבנק, וזאת בשל אי ודאות בקשר עם משך אירוע התפשטות הנגיף, צעדים שינקטו לעצירת התפשטותו, עוצמתם וכן אי ודאות באשר להשפעות הנגזרות על הפעילות המשקית, מגמות בשוקי ההון וצעדים פיננסיים שונים שינקטו על-ידי ממשלות, בנקים מרכזיים ורגולטורים בנושא.

באור 17 - הסכם העסקה של ממלא מקום יו"ר הדירקטוריון

מר יעקב סייט מכהן כממלא מקום יו"ר דירקטוריון הבנק החל מיום 8 במרס 2020. לאור היקף הזמן הנדרש למילוי תפקידו כממלא מקום יו"ר הדירקטוריון (המוערך בכ-50% מזמנו), ביום 15 ביולי 2020, לאחר אישורי ועדת התגמול והדירקטוריון, אישרה האסיפה הכללית של הבנק את תנאי הכהונה של מר סייט כממלא מקום יו"ר הדירקטוריון, כך שהחל ממועד תחילת כהונתו כממלא מקום יו"ר הדירקטוריון (8 במרס 2020), יהיה מר סייט זכאי לגמול חודשי קבוע בסך של 90,000 ש"ח לחודש בתוספת מע"מ כל עוד הוא מכהן כממלא מקום יו"ר הדירקטוריון, וזאת גם חלף הגמול לדירקטור כך שלא ישולם לו גמול שנתי או גמול לשיבות המשולם לדירקטורים בבנק בתקופת כהונתו כממלא מקום יו"ר הדירקטוריון. הגמול החודשי כאמור צמוד במלואו ובאופן שוטף לעליית מדד המחירים לצרכן. הגמול החודשי ישולם כנגד הוצאת חשבונית מס לבנק על ידי ממלא מקום יו"ר הדירקטוריון או חברה בבעלותו לבנק.

רשימת לוחות - ממשל תאגידי

158	ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק	1
168	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית	4

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח

ממשל תאגידי

158	הביקורת הפנימית בקבוצה
158	ישיבות הדירקטוריון וועדותיו
158	פרישות
158	עסקאות עם בעלי עניין
160	פרטים על בעלי השליטה בבנק

הביקורת הפנימית בקבוצה

פרטים בדבר המבקרת הפנימית הראשית של הבנק (המשמשת כמבקרת פנימית גם בבנק מסד), ובכלל זה, תכנית העבודה של הביקורת הפנימית, עריכת הביקורת ודוחות הביקורת הפנימית, פורסמו בדוחות הכספיים לשנת 2019. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2019 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 17 במרס 2020.

ישיבות הדירקטוריון וועדותיו

דירקטוריון הבנק קיים 18 ישיבות מליאה ו-30 ישיבות של ועדות הדירקטוריון בתקופה ינואר-יוני 2020.

פרישות

ביום 30 ביוני 2020, הסתיימה כהונתו של מר מנחם ענבר בבנק כדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים וכדירקטור בלתי תלוי. דירקטוריון הבנק מודה למר ענבר על תרומתו לעבודת הדירקטוריון וועדותיו.

עסקאות עם בעלי עניין

א. תיקונים לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970 - דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה
בתקופת הדוח לא חלו שינויים בכללים שנקבעו בעניין דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה כפי שפורטו בפרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2018.

ב. קביעת קריטריונים לצורך עסקאות של הבנק עם בעלי עניין
בתקופת הדוח לא חלו שינויים בקריטריונים כמפורט בפרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2018.

ג. עסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי שליטה יש עניין אישי בהן שאושרו בתקופת הדיווח בהתאם לסעיף 270(4) ו/או 267 לחוק החברות (כולל עסקאות מסגרת שעדיין בתוקף במועד הדיווח ועסקאות שאושרו במסגרת תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000 (להלן - "תקנות ההקלות")):

1. ביום 20 בדצמבר 2018 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת הביקורת, ועדת התגמול והדירקטוריון, את ההחלטות הבאות:

(א) התקשרות הבנק בפוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה, עבורו ועבור החברות בקבוצת הבנק וכן עבור פיבי אחזקות בע"מ, בעלת השליטה בבנק, לתקופה של 18 חודשים החל מיום 1 בינואר 2019 ועד ליום 30 ביוני 2020 (להלן - "תקופת הביטוח הראשונה").

(ב) אישור מראש, כעסקת מסגרת כהגדרתה בתקנה 1(3) לתקנות ההקלות, להתקשרות הבנק בפוליסות ביטוח עבורו ועבור החברות בקבוצה, כולל פיבי אחזקות, לאחר תום תקופת הביטוח הראשונה ועד ליום 31 בדצמבר 2024, בין בדרך של הארכת פוליסות קיימות ובין באמצעות רכישת פוליסות חדשות, אשר יחולו על נושאי המשרה, כפי שיהנו בבנק ובקבוצה מעת לעת, לרבות המנכ"ל ולרבות נושאי משרה שהינן בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין אישי בהכללתם בפוליסת הביטוח, בכפוף לתנאים שנקבעו שם (להלן: "עסקת המסגרת הקיימת"),

(ג) אישור אופן חלוקת דמי הביטוח בגין פוליסת אחריות דירקטורים ונושאי משרה בין פיבי אחזקות לבין הבנק ויתר חברות הקבוצה.

לפרטים נוספים בדבר עסקת המסגרת הקיימת והפרמטרים לקביעת אופן חלוקת דמי הביטוח, ראו דיווח מידי של הבנק מיום 6 בנובמבר 2018 (מס' אסמכתא 104847-01-2018). מנגנון חידוש הביטוח בתנאי עסקת המסגרת הקיימת נכללו גם במדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק, כפי שאושרה לאחרונה על ידי האסיפה הכללית של הבנק ביום 26 בפברואר 2020 (להלן - מדיניות התגמול"). לפרטים נוספים בדבר מדיניות התגמול ראו דיווח מידי של הבנק מיום 21 בינואר 2020 (אסמכתא מס': 008841-01-2020).

על רקע התייקרות מהותית בדמי הביטוח וגידול בסכומי ההשתתפות העצמית עבור פוליסות ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה, אישרה האסיפה הכללית של הבנק, ביום 15 ביולי 2020, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת הביקורת, ועדת התגמול והדירקטוריון, עדכונים לעסקת המסגרת הקיימת, אשר נכנסו לתוקף מיד לאחר תום תקופת הביטוח הראשונה, היינו החל מיום 1 ביולי 2020, בכל הנוגע לגבול האחריות, היקף דמי הביטוח וסכומי ההשתתפות העצמית (שתשלם הקבוצה ולא נושאי המשרה), כאשר ביתר תנאי עסקת המסגרת הקיימת לא חל כל שינוי (לרבות משך תקופת עסקת המסגרת הקיימת, אשר תסתיים ביום 31 בדצמבר 2024), והכל כמפורט להלן:

- א. גבולות האחריות לכלל הקבוצה – עד 150 מיליון דולר לתביעה או במצטבר.
- ב. ועדת התגמול, ועדת הביקורת והדירקטוריון הבנק אישרו את חידוש הפוליסות וקבעו כי לא חלו שינויים מהותיים בתנאי הביטוח, למעט אפשרות להגדלה של גבול האחריות, ככל שדמי הביטוח לא יעלו על השיעור המפורט בסעיף קטן ג. להלן.
- ג. דמי הביטוח עבור הפוליסה לכלל הקבוצה לא יעלו על 1,200 אלפי דולר לתקופה של 12 חודשים (בתוספת חלק יחסי לתקופת ביטוח העולה על 12 חודשים).
- ד. השתתפות עצמית לבנק/לחברה הרלבנטית בקבוצה בסך שלא יעלה על 500 אלפי דולר (הדירקטורים ונושאי המשרה אינם נושאים בהשתתפות עצמית).

ההחלטה לעיל מהווה כאמור עדכון לעסקת המסגרת הקיימת וכן החלטה לפי סעיף 267 לחוק החברות, כתיקון של סעיף 8.2 למדיניות התגמול, למשך תוקפה של מדיניות התגמול, אשר יאפשרו את חידוש פוליסות הביטוח גם ביחס לדירקטורים ונושאי משרה שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או שלבעל השליטה עשוי להיות עניין אישי בהכללתם בפוליסת הביטוח וכן ביחס למנכ"ל, וזאת בהתאם לתקנות 1(3), 1(5), 1(4) ו-1(1) לתקנות ההקלות.

חלוקת הקצאת דמי הביטוח בין החברות בקבוצה תבצע לפי הקריטריונים שנקבעו ואושרו במסגרת עסקת המסגרת הקיימת, לרבות ביחס לפיבי אחזקות, ולגביהם לא יחול שינוי.

עם אישור האסיפה הכללית כאמור, נכנס לתוקף אישור ועדת התגמול, הביקורת והדירקטוריון להתקשרות הבנק בפוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה לתקופת ביטוח המתחילה ביום 1 ביולי 2020 ומסתיימת ביום 30 ביוני 2021 (להלן: "תקופת הביטוח הנוכחית"), וזאת בהתאם לסעיפים 1(3), 1(5), 1(4) ו-1(1) לתקנות ההקלות, לרבות לעניין תחולתה גם לגבי מנכ"ל הבנק ונושאי משרה שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין אישי בהכללתם בפוליסת הביטוח. לפרטים נוספים ראו דיווח מידי של הבנק מיום 30 ביוני 2020 (מס' אסמכתא 061486-01-2020).

עיקרי הפוליסה לתקופת הביטוח הנוכחית הינם: גבולות האחריות לכלל הקבוצה - 100 מיליון דולר לתביעה או במצטבר; דמי הביטוח עבור הפוליסה לכלל הקבוצה לא יעלו על 750 אלפי דולר לתקופה של 12 חודשים; השתתפות עצמית לבנק (במקרה של תביעה נגד הבנק) בסך של 150 אלפי דולר או 250 אלפי דולר בגין תביעות המוגשות בארה"ב וקנדה (הדירקטורים ונושאי המשרה אינם נושאים בהשתתפות עצמית).

2. ביום 15 ביולי 2020 אישרה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת התגמול והדירקטוריון, להעניק מחדש כתב שיפוי לדירקטורים שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין אישי בהענקת כתבי שיפוי להם, באותם תנאים ובאותו נוסח של כתב השיפוי הניתן ליתר הדירקטורים ונושאי המשרה בבנק ושניתן גם להם עבור לאישור החדש, לתקופה של 3 שנים נוספות, שתחילתן במועד אישור האסיפה הכללית האמור לעיל, היינו 15 ביולי 2020. נוסח כתב השיפוי מצורף כנספח א' לדיווח המידי של הבנק מיום 30 ביוני 2020 (מס' אסמכתא 061465-01-2020) המובא כאן על דרך ההפנייה.

לפרטים נוספים בדבר התחייבויות לשיפוי לדירקטורים ונושאי משרה בבנק ובקבוצת הבנק, לרבות דירקטורים מבעלי השליטה בבנק, ראו באור 25.ג. לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2019.

3. ביום 15 ביולי 2020, אישרה האסיפה הכללית של הבנק את תנאי הכהונה של ממלא מקום יו"ר הדירקטוריון, מר יעקב סיט, כמפורט בבאור 17 בדוחות הכספיים. הואיל וממלא מקום יו"ר הדירקטוריון מכהן גם כמנכ"ל פיבי אחזקות בע"מ, בעלת השליטה בבנק, למען הזהירות, ועדת הביקורת אישרה את תנאי הכהונה כעסקה שאינה חריגה שלבעל שליטה עשוי להיות עניין אישי בה.

4. לפירוט עסקאות נוספות, ראו פרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2019.

ד. מידע נוסף לגבי עסקאות עם בעלי עניין שחל בהן שינוי בתקופת הדוח

להלן ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק (לרבות חברות שבעלי שליטה בבנק הינם בעלי עניין בהן) ובכלל זה נכללים גם נתונים בדבר עסקאות העונות לקריטריונים שנקבעו לעניין עסקאות זניחות כמפורט בפרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2018 (הנתונים נקובים באלפי ש"ח):

אשראי	השקעה באגרות חוב	שווי הוגן של מכשירים נגזרים	סך הכל חבות כספית מאזנית	יתרת אשראי שלא נוצלה	ערבויות שניתנו על ידי הבנק להבטחת אשראי של בעל שליטה או צד קשור אליו	ערבויות שניתנו לבנק על ידי בעל שליטה, לטובת צד ג'	חבות של בעל השליטה בגין עסקאות בנגזרים	סך הכל
באלפי ש"ח								
(חבויות של אחרים) ⁽¹⁾								
118	-	-	118	677	-	-	-	795
127	-	-	127	533	-	-	-	660
פדיונות של אחרים ⁽¹⁾								
30 ביוני 2020								
31 בדצמבר 2019								
30 ביוני 2020					31 בדצמבר 2019			
יתרה לתאריך המאזן					יתרה לתאריך המאזן			
באלפי ש"ח					באלפי ש"ח			
3,510					3,862			
22,157					2,421			

- (1) קרוביהם של בעלי שליטה בבנק, כהגדרת קרוב בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.
 (2) על בסיס היתרות בסוף כל יום.

פרטים על בעלי השליטה בבנק

פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי") מחזיקה ב-48.34% מהון המניות המונפק וזכויות ההצבעה בבנק (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה של בנק ישראל). בעלי השליטה בפיבי הם מר צדיק בינו וילדיו, ה"ה גיל בינו, הדר בינו-שמואלי ודפנה בינו-אור (להלן - "משפחת בינו"), ה"ה מיכאל והלן אבלס וה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן (כל אחת מהקבוצות באמצעות תאגידיים בשליטתם המלאה: בינוהון בע"מ, אינסטנז מספר 2 בע"מ ודולפין אנרגיות בע"מ). בין בעלי השליטה קיימים הסדרים שונים בנוגע להחזקותיהם בפיבי ובעקיפין בבנק, כמפורט בפרק "פרטים על בעלי השליטה בבנק" בדוחות הכספיים לשנת 2019.

בהתאם לדיווחי פיבי, נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים, החזקות בעלי השליטה בפיבי (בהון ובהצבעה) הן כדלהלן: בינוהון בע"מ - 28.54%, אינסטנז מספר 2 בע"מ - 11.68% ודולפין אנרגיות בע"מ - 11.68% (החזקות כל בעלי השליטה בפיבי מהוות את גרעין השליטה בה, בהתאם להיתר השליטה מבנק ישראל).

פרטים נוספים

162	חקיקה ויזמות רגולטוריות
166	דירוג הבנק על ידי חברות דירוג
166	מדיניות תגמול לעובדים
166	מעורבות ותרומה לקהילה

חקיקה ויוזמות רגולטוריות

להלן, בתמצית, פירוט של הוראות דין ויוזמות רגולטוריות אשר פורסמו ו/או נכנסו לתוקף במהלך תקופת הדוח, אשר משפיעות או עשויות להשפיע באופן מהותי על פעילות הבנק. הבנק בוחן את המשמעויות הכלולות של ההוראות והיוזמות האמורות על הכנסות הבנק והוצאותיו כמו גם את המשמעויות העסקיות והתפעוליות ארוכות הטווח.

לחלק מהיוזמות יכולה להיות השפעה לרעה על הכנסות הבנק ו/או הוצאותיו. השפעה זו אינה ניתנת לכימות בשלב זה, הואיל והיא תלויה בגורמים שונים, לרבות התנהגות הלקוחות, פעילות המתחרים ושינויים רגולטוריים נוספים, וכמובן היקף השפעת מגיפת הקורונה, כאשר ביחס להוראות המצויות בשלבים לא סופיים, גם לא ניתן להעריך האם תפורסמנה ומה תהיינה ההוראות הסופיות שתקבענה.

שעת חירום - משבר הקורונה

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 250- התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה)

ההוראה פורסמה לראשונה ביום 19 במרס 2020 (ומאז עודכנה מספר פעמים), על רקע התפרצות נגיף הקורונה, והיא כוללת שורת הקלות, שמטרתן לאפשר לתאגידים הבנקאיים את הגמישות העסקית הנדרשת בעת הזו ולסייע למשקי הבית ולעסקים בניסיונות החריגות שנוצרו. תוקף ההוראה עד ליום 30 בספטמבר 2020 והמפקח, באישור הנגיד, רשאי להאריך את תוקפה לתקופה נוספת שלא תעלה על 6 חודשים ("תקופת הוראת השעה").

בנוסף לכך ניתנו הקלות פרטניות בנושאים שונים, בין היתר, בחובות דיווח מסוימות לפיקוח בתקופה זו, דחיית מועדים מסוימים שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין ודחיית מועדי כניסה לתוקף של הוראות שונות.

השינויים והצעות השינויים מקיפים מגוון רב של נושאים והם השתנו ומשתנים תדירות, בהתאם לצרכים העולים מהתמודדות עם המשבר והשלכותיו.

להלן יפורטו מקצת מההקלות העיקריות שנקבעו בהוראת השעה ו/או בהנחיות פרטניות של הפיקוח על הבנקים:

- הפחתת דרישות ההון הרגולטוריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת לתקופת הוראת השעה, ולאחר מכן, ככל שרלוונטי, יידרשו הבנקים להציג מתווה מדורג לצבירה מחודשת של ההון, ככל שנשחק, על פני שנתיים. (פירוט לענין זה ראו באור 1.א.8 בדוחות הכספיים).
- התאגידים הבנקאיים הונחו לבחון מחדש את מדיניות חלוקת הדיבידנד והרכישה העצמית של מניות (פירוט לענין זה ראו באור 1.ד.8 בדוחות הכספיים).
- מתן אפשרות לקיים ישיבות דירקטוריון שלא על ידי כינוס פרונטלי והשתתפות בהן באמצעות שימוש באמצעי תקשורת, וכן מתן אפשרות ליו"ר הדירקטוריון וועדותיו לקבוע את המועד והתדירות לדיון בנושאים הנדרשים בהתאם לשיקול דעתם ובהתחשב בסיכונים המתפתחים, תוך הקלת דרישות סף המינימום של מספר ההתכנסויות המינימלי שנקבעו בהוראה וכן במועדי אישור והפצת טיוטת פרוטוקול.
- הגדלה מגבלת האשראי לענף הבינוי והנדל"ן משיעור של 20% לשיעור של 22% מסך כל חביות הציבור, בתוקף עד תום 24 חודשים מתום תקופת הוראת השעה, ובלבד ששיעור החבות לא יעלה על השיעור במועד תום תקופת הוראת השעה.
- נקבע כי שיעור הסניפים שיהיו פתוחים לקהל לא יפחת משיעור שנקבע בהוראה, ויינתנו בהם שירותי משיכה והפקדת מזומנים ושיקים בלבד. שירותים אחרים יינתנו בכפוף לתיאום מראש ולזמינותם בסניף. השיעור האמור עודכן מעת לעת, החל מ-15% ועד ל-50%, עד שביום 10 במאי 2020, הודיע בנק ישראל כי כלל סניפי המערכת הבנקאית יפתחו לקבלת קהל עד ליום 13 במאי 2020 ויינתנו בהם כלל השירותים שניתנו ערב משבר הקורונה. ביום 1 ביוני 2020, הודיע בנק ישראל כי תאגיד בנקאי רשאי לקבוע כי כלל השירותים בסניפים יינתנו בכפוף לתיאום תור מראש, ועל התאגיד הבנקאי לפרסם באתר האינטרנט שלו סוגי לקוחות ומקרים שלגביהם יינתן שירות ללא תיאום מראש.
- נתנו הקלות בנושא ניהול מסגרות אשראי בחשבונות עו"ש, והורחבה יכולת הבנק לטפל בחריגות בחשבון הלקוח על רקע הצפי לקשיים תזרימיים אצל לקוחות.
- ניתנה אפשרות לאישור הלוואה לדירור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין עד לשיעור מימון של 70%, בכפוף להצהרת הלווה כי הלוואה אינה מיועדת למטרת רכישת דירה נוספת, ניתנו הקלות מסוימות במועדים שונים בקשר למתן הלוואות לדירור (הנפקת מכתבי כוונות, אישורי סילוק והודעות על ביצוע ביטוח מטעם הבנק במקרים בהם הפוליסה שהומצאה אינה עונה על דרישות הבנק), נקבעה הקלה למגבלת שיעור ההחזר על ההכנסה, המאפשרת לבנק להתחשב לצורך אמידת ההכנסה, בכפוף לתנאים מסויימים, בסכום הממוצע של הכנסת הלווה בשלושת החודשים שקדמו ליציאתו לחל"ת או לירידה למשרה חלקית, כאשר על הבנק לקבוע מגבלה כוללת להיקף אשראי הניתן אגב הקלה זו. עוד נקבע, כי על הלוואות לדירור שאושרו החל מה-19 במרס 2020 ועד לתום תקופת הוראת השעה לא תחול דרישת ההון הנוספת בשיעור של 1 נקודת האחוז.
- ניתנה ארכה להגשת דוחות כספיים הנדרשים לצורך העמדת אשראי ללווים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 311.

- ניתנה הקלה לדרישות המסמכים בעת שינוי בתנאי הלוואה קיימת.
- ניתנה אפשרות לפעול לצירוף לקוחות לשירותי בנקאות בתקשורת באמצעות פניה אליהם בערוצים אלה, וכן לשלוח ללקוחות שאין ברשותם כרטיס חיוב הודעה בערוצי הבנקאות בתקשורת על מנת להנפיק עבורם כרטיס חיוב.
- ניתנה הקלה בחובת ההקלטה במקרים מסויימים, כך שכריתת הסכם בנקאות בתקשורת, כריתת הסכם הוראות טלפוניות, ושיווק אשראי ללקוחות קמעונאיים יתאפשרו גם באמצעות הליכי תיעוד חלופיים כשאין אפשרות להקלטה.
- נקבעו הקלות לגבי אופן מתן תשובה לתלונות לקוחות ומסירת ההודעה על זכותם להשיג על התשובה, וכן נקבע כי בנסיבות חריגות ניתן יהיה לפרסם הודעה בדבר הארכת המועד וסיבת העיכוב לכלל הלקוחות באמצעים מקוונים.
- עודכנה הגדרת "אזרח ותיק", כך שהגיל המינימלי ממנו יקבל הלקוח קדימות בתור במענה הטלפוני יהיה 70 (במקום 75).
- הוגדלה מגבלת סכום הפקדת שיק בודד בסלולרי מ- 20 אש"ח ל- 50 אש"ח.
- הוארך המועד לטיפול בבקשת לקוח לסגירת חשבון ל- 14 ימי עסקים (במקום 5) מהמועד בו השלים הלקוח את הפעולות הנדרשות ממנו בהתאם להוראת נב"ת 432.
- ניתנה אפשרות לקבל מלקוחות הוראות לביטול חיוב על פי הרשאה או הרשאה לחיוב חשבון באמצעות הטלפון, בכפוף לתיעוד השיחה.
- ניתנה אפשרות לקבל הסכמה מתועדת (לרבות באמצעות הטלפון) של לקוח להסדר חוב.
- ניתנה דחייה לביצוע סקר בטיחות עבור מערכות שבסיכון גבוה ומערכות בנקאות בתקשורת שלגביהן יש לבצע סקר לפחות אחת ל-18 חודשים, וכן דחייה לביצוע סקירות מסוימות של פונקציית הביקורת הפנימית ושל הסיכונים התפעוליים.
- דיווחי פטקא ו- CRS - ה- IRS האמריקאי וה- OECD דחו את מועדי הדיווח שעד אליהם על רשויות המיסים במדינות השונות להעביר אליהם את הדיווחים ליום 31 בדצמבר 2020. ביום 21 ביולי 2020 פורסם חוק, הכולל תיקון לפקודת מס הכנסה, והמאפשר לשר האוצר, באישור ועדת הכספים, להתקין תקנות לדחיית המועדים השונים בנושאים אלה.
- ביום 21 באפריל 2020 ניתנו הנחיות בענין "דגשים לדוחות לציבור לרבעון הראשון לשנת 2020", וביום 16 ביוני 2020 ניתנו הנחיות בענין גם ביחס לדוחות הרבעוניים והשנתיים לשנת 2020.

מתווה לדחיית תשלומי הלוואות

ביום 12 במאי 2020, הודיע בנק ישראל על גיבוש מתווה אחיד לדחיית תשלומי הלוואות ("המתווה"), אשר אומץ על ידי המערכת הבנקאית, וחל ביחס לשלושה מגזרי פעילות- משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי עסקי (כהגדרתם במתווה). במסגרת המתווה נקבעו, ביחס לכל אחד מהמגזרים, תנאי סף הנדרשים על מנת שהלוואה תיכלל במתווה, היקף שיקול הדעת של הבנק ביחס לדחיית התשלומים, וכן נקבעו הכללים למתכונת דחיית התשלומים בכל מגזר שעיקרם - תקופות דחיית התשלומים, המועדים להגשת בקשות דחייה, איסור גביית עמלות בגין מהלך הדחייה, גובה הרבית בה יחויבו התשלומים הנדחים, אופן פריסת הלוואה ועוד.

ביום 13 ביולי 2020, הודיע הפיקוח על הרחבת המתווה במסגרתו, בין היתר, הוארכה התקופה להגשת בקשה לדחיית תשלומי הלוואות עד ליום 30 לאוקטובר 2020, ומשך תקופת הדחייה האפשרי הוארך ביחס לחלק מהלווים. המתווה המורחב חל הן על לקוחות שכבר דחו תשלומי הלוואה במהלך משבר הקורונה ונדרשים לסיוע נוסף, והן על לקוחות שטרם ביצעו דחייה כאמור.

רשות נירות ערך ורשות שוק ההון

פורסמו מספר הקלות והצעות להקלות שנועדו בעיקרן לאפשר ו/או להקל על מתן שירותים ללקוחות באמצעים דיגיטליים, ללא צורך בפגישה פנים אל פנים (לרבות לצורך צירוף לקוחות לשירותי ייעוץ השקעות ואפיון צרכים ראשוני ביעוץ השקעות; מתן ייעוץ פנסיוני) וכן דחיית מועדים (בעיקר לעניין מועדים לליבון צרכי לקוח ומשלוח דיווחים שונים המתחייבים לפי דין). בהקשר זה, פורסם ביום 9 ביולי 2020 (כתחליף לטיטוט הוראת שעה שפורסמה באפריל 2020), תזכיר לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיונית) (תיקון מס' 11), התש"ף-2020, במטרה לקבוע כי תאגיד בנקאי רשאי לתת ייעוץ פנסיוני באמצעות הטלפון או באמצעים דיגיטליים. מובהר כי, נכון למועד פרסום הדוחות, תוקפן של ההקלות הנוגעות לדחיית מועדים, ובכלל זה בירור צרכים ומשלוח דיווחים שונים פג ולא הוארך.

תקנות שעת חירום

בענין הנגשת שירותים פיננסיים- ביום 7 באפריל 2020 פורסמו תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש)(הנגשת שירותים פיננסיים), התש"ף-2020, שקבעו הוראות שמטרתן להקל על אופן כריתת חוזה כרטיס חיוב. הקלות בנושא זה נקבעו גם בהוראת השעה באמצעות תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 411 בענין חובות זיהוי. בנוסף, תקנות שעת החירום האמורות אפשרו הנפקת כרטיסי דביט גם ללקוחות שהוטלה עליהם הגבלה מיוחדת לפי חוק ההוצ"פ. תוקף תקנות אלה הסתיים ביום 6 ביולי 2020. ביום 20 ביולי 2020 אושרה בקריאה ראשונה בכנסת טיוטת חוק למתן שירותים חיוניים מרחוק (נגיף הקורונה החדש- הוראת שעה), התש"ף-2020, במסגרתה מוצע לקבוע את ההקלות שנקבעו בתקנות ביחס לאופן כריתת

חוזה כרטיס חיוב (עד לכניסתו לתוקף של חוק שירותי תשלום באוקטובר 2020), וביחס להנפקת כרטיסי דביט גם ללקוחות שהוטלה עליהם הגבלה מיוחדת לפי חוק ההוצל"פ (עד לתום ששה חודשים מיום תחילתו של החוק).

בתקנות שנת חירום (שיקים ללא כיסוי), התש"ף-2020 שפורסמו ביום 22 במרס 2020, התווספה ההכרזה על מחלה מידבקת מסוכנת להגדרה "הכרזה על שעת חירום" שבחוק שיקים ללא כיסוי, ובכך אפשרו לבנק ישראל להורות כי הבנקים ישהו הגבלות על לקוחות ועל חשבונות הבנק שלהם בשל שיקים שחזרו בשל היעדר כיסוי מספיק, החל מתאריך 4 במרס 2020 ועד ליום 22 ביוני 2020. הוראה כאמור פורסמה על ידי בנק ישראל ביום 23 במרס 2020. ביום 14 ביוני 2020 פורסמו תקנות שיקים ללא כיסוי (סייגים לתחולת החוק), הקובעות כי שיקים שסורבו בין התאריכים 4 במרס 2020 ל-22 ביוני 2020, לא יחשבו כשיקים מסורבים לצורך הגבלת החשבון ויבוטלו מגבלות שהוטלו על החשבון בגינם. כמו כן, על הבנקים לתקן דיווחים שנשלחו בגין שיקים שסורבו בתקופה האמורה.

רגולטורים שונים - קבעו תהליכים שונים להתנהלות מרחוק מול הבנקים, לאור המשבר, וזאת בכפוף להסדרים שאושרו, בין היתר על ידי - האפוסטרופוס הכללי, רשם המקרקעין, רשם המשכונות, רשם החברות והממונה על חוק המכר בהתאם לחוק המכר (דירות)(הבטחת השקעות של רוכשי דירות), תשל"ה-1974.

יצוין כי נקבעו גם סדרי דין מיוחדים במצב חירום בבתי המשפט וכן נדחו מועדי תשלום חודשי לחייבים מסויימים בהתאם להודעת הכונס הרשמי והממונה על תהליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי.

על רקע המשבר ניתנו גם הקלות במועדי דיווח ומועדי טיפול בפניות הציבור לפי חוק נתוני אשראי, תשע"ו-2016 וכן ניתנו הנחיות למקורות המידע, כולל התאגידים הבנקאיים, בהתייחס לדיווח נתונים למאגר נתוני האשראי באופן שיביא לביטוי את משבר הקורונה.

בנקאות

חוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019

החוק, שפורסם ביום 9 בינואר 2019, במטרה ליצור הסדרה מקיפה ואחידה של נושא שירותי התשלום ואמצעי התשלום, תוך מתן הגנה צרכנית ללקוחות, הותאם להתפתחויות הטכנולוגיות ומתבסס גם על האסדרה האירופאית בתחום. החוק מחליף את חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986, והוא חל על נתוני שירותים שונים ובכללם הבנקים, חברות כרטיסי האשראי, סולקים ואפליקציות תשלומים, על אמצעי תשלום פיזיים ושיאים פיזיים, ועל מגוון שירותי תשלום, לרבות הנפקה של אמצעי תשלום, סליקה של עסקת תשלום וניהול חשבון תשלום (למשלם או למוטב), וכן שירותי תשלום במסגרת פעולות מסוימות המבוצעות בחשבונות עו"ש.

עיקרי הנושאים המוסדרים בחוק מתייחסים להוראות בענין חוזה שירותי תשלום, גילוי נאות ואיסור הטעיה, פעולת תשלום, הקפאת השימוש באמצעי תשלום, שימוש לרעה באמצעי התשלום, הרשאות לחיוב ואופן ביצוע הוראות תשלום. כמו כן נקבעו בחוק סנקציות פליליות ועיצומים כספיים בגין הפרות מסוימות של הוראותיו, ואיסור התניה על הוראותיו אלא לטובת לקוח (למעט בסעיפים מסוימים ביחס ללקוחות מסוג מסויים). החוק יחול גם על אמצעי תשלום שהונפקו לפני יום התחילה, וקובע הוראות לתיקון חוזי שירותי תשלום קיימים. מועד תחילת החוק נקבע לשנה מיום פרסומו ("המועד המקורי"), וניתנה לשר המשפטים סמכות להורות על דחיית המועד המקורי בעד שנה נוספת.

ביום 18 בפברואר 2020, נדחה מועד תחילת החוק ליום 14 באוקטובר 2020 וזאת רטרואקטיבית מיום 9 בינואר 2020 (מועד כניסתו לתוקף המקורי של החוק).

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 359A - מיקור חוץ

ההוראה, שתחילתה ביום 31 במרס 2020 (עם אפשרות לאימוץ מוקדם), קובעת עקרונות להעברה למיקור חוץ, על בסיס מתמשך, של פעילויות מהותיות הכלולות ברשימת עיסוקיו של התאגיד הבנקאי לפי חוק הבנקאות (רישוי), תוך צמצום החשיפה לסיכונים פוטנציאליים. ההוראה קובעת את חובות הדירקטוריון, ההנהלה והביקורת הפנימית בנושא, ומחייבת, בין היתר, ביצוע בדיקת נאותות לנותן השירות, הסדרת מיקור החוץ בחוזה כתוב, גיבוש תכנית מקיפה לניהול סיכונים מיקור חוץ ותכנית המשכיות עסקית. ההוראה אוסרת על העברה למיקור חוץ של תפקידי הדירקטוריון וההנהלה הבכירה, וקובעת תנאים להעברה למיקור חוץ של החלטות המחייבות הפעלת שיקול דעת בנושאים שונים, ובכללם פתיחת חשבון ללקוח או סגירתו, ופעילות חיתום בהלוואות. כן נקבעו בהוראה תנאים למיקור חוץ של פנייה יזומה למשקי בית לצורך הפנייתם לקבלת אשראי, והורחבה האפשרות של תאגידים בנקאיים להתקשר עם מתווכים.

ביום 7 באפריל 2020 פורסם עדכון הדוחה את תחילת מועד יישום ההוראה מ-31 במרס 2020 ל-30 בספטמבר 2020 וניתנה אפשרות ליישום מוקדם של ההוראה. הבנק אימץ באימוץ מוקדם את ההוראה והיא חלה עליו החל מחודש מאי 2020.

הגברת התחרותיות

תיקון מס' 27 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) בעניין מעבר של לקוח בין תאגידים בנקאיים

התיקון, שפורסם ביום 22 במרס 2018, כחלק מחוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018, מחייב את הבנקים לאפשר העברת פעילות פיננסית של לקוח מהבנק בו היא מתנהלת ("הבנק המקורי") לבנק אחר ("הבנק הקולט"), באופן מקוון, נוח, אמין ומאובטח, ובלא גביית תשלום מהלקוח בעד הליך זה, בתוך 7 ימי עסקים מהמועד שבו קיבל הבנק המקורי הודעה על אישור בקשת הלקוח בידי הבנק הקולט.

הנגיד, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע כי הוראות אלה לא יחולו על בנקים מסוימים (בנק בעל היקף פעילות קטן - ששווי נכסיו אינו עולה על 5% משווי הנכסים של כלל הבנקים, או בנק מקוון), או לקבוע שההוראות יחולו בתום תקופה שיקבע הנגיד או שיחולו עליהם רק כבנק קולט או כבנק מקורי.

תחילתו של התיקון שלוש שנים מיום פרסומו, עם אפשרות דחיייה בשתי תקופות נוספות של חצי שנה כל אחת.

ביום 2 באוגוסט 2020 פורסמו תקנות התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019) (דחיית תחילתו של פרק ב' לחוק), התש"ס-2020, הדוחות את תחילת התיקון בחצי שנה, כך שיכנס לתוקף ביום 22 בספטמבר 2021. ביום 16 בדצמבר 2019 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 448 - העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים באופן מקוון, המפרטת את הכללים שעל הבנק המקורי והבנק הקולט ליישם במסגרת הטיפול בבקשתו של הלקוח לניוד חשבונו. מועד כניסתה של ההוראה לתוקף יהיה במקביל למועד הכניסה לתוקף של התיקון האמור לחוק הבנקאות (שירות ללקוח).

ביום 17 בדצמבר 2019 פורסמו כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים), התש"ף-2019, הקובעים את סוגי החשבונות וסוגי הפעילויות הפיננסיות עליהם יחול התיקון האמור.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 368 - יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל

בהתאם להוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, על תאגיד בנקאי לאפשר לנותן שירות השוואת עלויות לצפות במידע פיננסי של לקוח הנמצא בידי התאגיד הבנקאי, לבקשת הלקוח. במקביל לתהליך גיבוש החקיקה הנדרשת על מנת לאפשר זאת, פרסם בנק ישראל את ההוראה ביום 24 בפברואר 2020, לאור החשיבות הרבה שהוא רואה ביישום הבנקאות הפתוחה ובפוטנציאל ההשפעה שלה על השירותים הפיננסיים והדרך בה הלקוחות צורכים אותם, וזאת לצד חשיפת כלל השחקנים במערכת והלקוחות לסיכונים רבים יותר. ההוראה חלה על בנקים וחברות כרטיסי אשראי, והתשתית של הבנקאות הפתוחה תפתח לצדדים שלישיים אחרים כשתושלם חקיקה בנושא זה ותוחל עליהם רגולציה.

ההוראה כוללת הוראות בנושאי ממשל תאגידי, אופן קבלת הסכמת הלקוח כמקור מידע או כמנהל חשבון תשלום, כללים לרמת שירות, עקרונות לניהול סיכונים אבטחת מידע והגנת הסייבר, החובות החלות על בנקים וחברות כרטיסי אשראי שיבחרו לתת שירותים של צרכן מידע או של יוזם תשלומים, אופן הטיפול בפניות לקוחות והדיווחים הנדרשים לפיקוח.

מועד תחילתה של ההוראה נדחה, על רקע אירוע נגיף הקורונה, ליום 31 במרס 2021, למעט לעניין מסירת מידע אודות כרטיסי חיוב, מתן הוראת תשלום חד פעמי בשקלים ומתן מידע אודות סטטוס הוראת תשלום כאמור שתחילתם נדחתה ליום 10 בינואר 2021; מסירת מידע אודות חסכונות ופיקדונות, אשראי וניירות ערך שתחילתם נדחתה ליום 31 במרס 2022.

שוק ההון

תנאי היתר כללי לפי סעיף 49 לחוק ניירות ערך

רשות ניירות ערך פרסמה תנאי היתר כללי לפי סעיף 49 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968, שבהתקיימם רשאי יו"ר רשות ניירות ערך להתיר לאדם להציע שירותי מסחר בניירות ערך באמצעות מערכת למסחר בניירות ערך המנוהלת בידי בורסה מחוץ לישראל, אם מצא שאין בכך כדי לפגוע בענייניו של ציבור המשקיעים בישראל.

ההיתר ייתן על סמך הצהרת מבקש ההיתר, כי הינו עומד בתנאים הרלוונטיים לקבלת היתר להציע את השירותים האמורים.

ביום 31 במרס 2020 ניתן לבנק ההיתר המבוקש מיו"ר רשות ניירות ערך והבנק נערך בהתאם.

הליכים משפטיים

לעניין תביעות מהותיות אשר תלויות ועומדות נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו ראו באור 9 לדוחות הכספיים.

דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

להלן הדירוג של הבנק על ידי חברות דירוג בישראל וחברת דירוג בינלאומית:

- ביום 23 ביולי 2020, אישררה חברת "מידרוג" את הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק בדירוג aa2.il אופק יציב, את פקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג P-1.il, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק בדירוג Aaa.il אופק יציב, את כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג Aa1.il אופק יציב, את שטרי ההון הנדחים בדירוג Aa2.il (hyb) אופק יציב ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג Aa3.il (hyb) אופק יציב.
- ביום 27 באפריל 2020, אישררה חברת S&P מעלות את דירוג המנפיק של הבנק בדירוג ilAAA/Stable, את כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג ilAA+ ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג ilAA-.
- ביום 19 בדצמבר 2019, העלתה חברת הדירוג הבינלאומית Moody's את דירוג פקדונות הבנק ל-Prime-1/A2 ושינתה את תחזית הדירוג ל"יציב".

מדיניות תגמול לעובדים

לגילוי בנושא מדיניות תגמול לעובדים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים" לשנת 2019, שעומד לעיון באינטרנט.

מעורבות ותרומה לקהילה

- הבנק ממשיך לפעול במסגרת תכנית הדגל "מאמינים בך" במטרה להרחיב את כר הפעילות ההתנדבותית בקרב עובדיו, תוך יצירה של מעורבות חברתית ושותפות דרך עם ערך מוסף.
- הבנק פועל במהלך תקופת התפשטות נגיף הקורונה לביצוע ההתאמות הנדרשות להמשך רציפות הפעילות ההתנדבותית במגבלות הקיימים ולאור הנחיות הגורמים המוסמכים.
- **ילדים ובני נוער בסיכון** - הפעילות מתמקדת בבני נוער בסיכון מהפריפריה החברתית והגיאוגרפית שנפלטו ממסגרות שונות, במטרה לאפשר להם לקבל את הכלים הדרושים ולשנות כיוון לחיים נורמטיביים בחברה הישראלית. במסגרת התכנית, בני הנוער משולבים במיזמים עסקיים בתכניות השונות המחברות לימודים עם עבודה וטיפול יזמות עסקית בעזרת פיתוח כישורים ומיומנויות תוך יצירה של מעורבות חברתית עם ערך מוסף כדוגמת מיזמים שמקיים הבנק בשיתוף עם עמותות שונות ופעילויות מגוונות של עובדים עם נוער בסיכון:
- יוניסטרם - פעילות והכשרת בני נוער וצעירים להשתלבות בעולם העסקים והיזמות לצד אחריות חברתית, מנהיגות והעצמת הנוער. התכנית משתמשת בכלים גם מעולם החינוך הפיננסי. הבנק מאמץ מספר קבוצות ובמקביל משתתף באירועים ובפעילויות של העמותה בכל הארץ.
- פידל - מיזם פעילות לחינוך ושילוב חברתי של בני נוער מהקהילה האתיופית, התכנית מעניקה כלים חינוכיים וחברתיים לחיזוק תחושת הזהות ושייכות, למצוינות לימודית ויכולת המנהיגות.
- אבות ובנים על המגרש - קבוצות אבות ובנים היוצרות מפגש משמעותי מרגש ומשותף באמצעות משחק הכדורגל לחיזוק הקשר והתקשורת ביניהם, ליצירת חוסן ולמינעת התנהגויות סיכון, לעידוד פעילות ספורטיבית ואורח חיים בריא.
- **יזמות עסקית לנשים** - מעורבות וליווי בקבוצות למידה של יזמות עסקית לנשים, תוך התמקדות בהעשרה ובהקניית כלים בנושאים מגוונים כגון: מודעות פיננסית, יזמות עסקית, כישורי מנהיגות ומצוינות ובאמצעות ליווי אישי, חניכה ואימוץ של קבוצות במסגרות שונות. הבנק פועל עם מספר עמותות בתחום, לרבות ימי עיון והעשרה.
- **פעילות נקודתית בקרב אוכלוסיות ומגזרים מיוחדים** - הבנק מעודד ותומך במתנדבים מקרב עובדי הבנק, המעוניינים לקחת חלק בפרויקטים אלו ולתרום מזמנם, ניסיונם ומומחיותם לטובת אוכלוסיות ומגזרים נזקקים נוספים. במסגרת זו תורמים הבנק וחברות הבנות שלו לעמותות ולארגונים שונים לטובת סיוע לאותן אוכלוסיות על ידי שיתופי פעולה של למידה משותפת, מעורבות חווייתית, חינוך פיננסי דיגיטלי, התנדבות, סיוע בסלי מזון, לימודי שפה ופעילות חברתית שיקומית.

נספח

168

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020		
שיעור הכנסה	הכנסות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח
%-ב			%-ב		
4.21	825	79,636	3.20	668	84,502
4.21	825	79,636	3.20	668	84,502
5.52	9	666	(0.37)	(1)	1,074
5.52	9	666	(0.37)	(1)	1,074
0.98	6	2,467	0.13	1	3,056
-	-	14	-	-	28
0.97	6	2,481	0.13	1	3,084
0.25	16	26,164	0.13	10	34,093
0.25	16	26,164	0.13	10	34,093
0.76	1	527	-	-	108
0.76	1	527	-	-	108
2.06	53	10,388	1.25	36	11,614
2.06	53	10,388	1.25	36	11,614
1.71	1	236	-	-	218
1.71	1	236	-	-	218
3.07	911	120,098	2.14	714	134,693
		2,704			2,257
		13,135			13,375
		135,937			150,325
-	-	14	-	-	28

נכסים נושאי רבית

אשראי לציבור (2) (5)

- בישראל

סך הכל

אשראי לממשלה

- בישראל

סך הכל

פקדונות בבנקים

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

פקדונות בבנקים מרכזיים

- בישראל

סך הכל

ניירות ערך שנשאלו

- בישראל

סך הכל

אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה (3)

- בישראל

סך הכל

אגרות חוב למסחר

- בישראל

סך הכל

סך כל הנכסים נושאי רבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית

נכסים אחרים שאינם נושאים רבית (4)

סך כל הנכסים

סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020		
שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח	שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח
ב-%			ב-%		
0.16	7	17,331	-	-	19,395
1.35	155	45,998	0.40	48	48,275
1.03	162	63,329	0.28	48	67,670
1.52	1	265	2.64	1	153
1.52	1	265	2.64	1	153
0.39	1	1,036	-	-	1,252
0.39	1	1,036	-	-	1,252
7.76	79	4,189	0.52	5	3,863
7.76	79	4,189	0.52	5	3,863
4.40	3	277	-	-	65
4.40	3	277	-	-	65
1.43	246	69,096	0.30	54	73,003
		50,363			60,855
		2,610			2,124
		5,313			5,374
		127,382			141,356
		8,555			8,969
		135,937			150,325
1.64			1.84		
2.23	665	120,084	1.97	660	134,665
-	-	14	-	-	28
2.23	665	120,098	1.97	660	134,693
-	-	-	-	-	-

התחייבויות נושאות רבית	
פקדונות הציבור	
- בישראל	
- לפי דרישה	
לזמן קצוב	
סך הכל	
פקדונות הממשלה	
- בישראל	
סך הכל	
פקדונות מבנקים	
- בישראל	
סך הכל	
אגרות חוב	
- בישראל	
סך הכל	
התחייבויות אחרות	
- בישראל	
סך הכל	
סך כל ההתחייבויות נושאות רבית	
פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית	
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית	
התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית ⁽⁶⁾	
סך כל ההתחייבויות	
סך כל האמצעים ההוניים	
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים	
פער הרבית	
תשואה נטו על נכסים נושאים רבית⁽⁷⁾	
- בישראל	
- מחוץ לישראל	
סך הכל	
סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל	

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019			לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2020		
שיעור הכנסה	הכנסות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח
%-ב			%-ב		
3.76	1,478	79,379	3.20	1,328	83,604
3.76	1,478	79,379	3.20	1,328	83,604
2.10	7	670	(0.83)	(4)	965
2.10	7	670	(0.83)	(4)	965
1.10	13	2,369	0.30	4	2,640
-	-	14	-	-	28
1.09	13	2,383	0.30	4	2,668
0.25	32	25,593	0.18	28	31,382
0.25	32	25,593	0.18	28	31,382
0.30	1	673	-	-	70
0.30	1	673	-	-	70
1.95	106	10,928	1.34	73	10,939
1.95	106	10,928	1.34	73	10,939
0.65	1	308	-	-	179
0.65	1	308	-	-	179
2.75	1,638	119,934	2.22	1,429	129,807
		2,687			2,510
		13,152			12,916
		135,773			145,233
-	-	14	-	-	28

נכסים נושאי רבית

אשראי לציבור (2) (5)

- בישראל

סך הכל

אשראי לממשלה

- בישראל

סך הכל

פקדונות בבנקים

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

פקדונות בבנקים מרכזיים

- בישראל

סך הכל

ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר

- בישראל

סך הכל

אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה (3)

- בישראל

סך הכל

אגרות חוב למסחר

- בישראל

סך הכל

סך כל הנכסים נושאי רבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית

נכסים אחרים שאינם נושאים רבית (4)

סך כל הנכסים

סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

לשנת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019			לשנת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2020		
שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח	שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1) במיליוני ש"ח
%-ב			%-ב		
0.16	14	17,334	0.05	5	18,598
0.98	222	45,471	0.42	103	48,704
0.75	236	62,805	0.32	108	67,302
1.60	2	251	2.55	2	158
1.60	2	251	2.55	2	158
0.41	2	973	0.18	1	1,102
0.41	2	973	0.18	1	1,102
4.34	94	4,381	-	-	3,815
4.34	94	4,381	-	-	3,815
3.12	4	258	-	-	42
3.12	4	258	-	-	42
0.99	338	68,668	0.31	111	72,419
		50,405			56,910
		2,619			2,352
		5,577			4,600
		127,269			136,281
		8,504			8,952
		135,773			145,233
1.76			1.91		
2.18	1,300	119,920	2.04	1,318	129,779
-	-	14	-	-	28
2.18	1,300	119,934	2.04	1,318	129,807
-	-	-	-	-	-

התחייבויות נושאות רבית	
פקדונות הציבור	
- בישראל	
לפי דרישה	
לזמן קצוב	
סך הכל	
פקדונות הממשלה	
- בישראל	
סך הכל	
פקדונות מבנקים	
- בישראל	
סך הכל	
אגרות חוב	
- בישראל	
סך הכל	
התחייבויות אחרות	
- בישראל	
סך הכל	
סך כל ההתחייבויות נושאות רבית	
פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית	
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית	
התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית ⁽⁶⁾	
סך כל ההתחייבויות	
סך כל האמצעים ההוניים	
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים	
פער הרבית	
תשואה נטו על נכסים נושאים רבית⁽⁷⁾	
- בישראל	
- מחוץ לישראל	
סך הכל	
סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל	

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ג. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי רבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2020			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (¹)	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (¹)	
ב-%		במיליוני ש"ח	ב-%		במיליוני ש"ח	
2.51	605	97,326	2.18	600	111,029	מטבע ישראלי לא צמוד
(0.30)	(38)	51,577	(0.23)	(32)	56,062	סך נכסים נושאי רבית
2.21			1.95			סך התחייבויות נושאות רבית
						פער הרבית
9.01	229	10,500	2.25	60	10,736	מטבע ישראלי צמוד למדד
(7.83)	(169)	8,882	(0.50)	(9)	7,202	סך נכסים נושאי רבית
1.18			1.75			סך התחייבויות נושאות רבית
						פער הרבית
2.54	77	12,258	1.68	54	12,900	מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
(1.82)	(39)	8,637	(0.54)	(13)	9,739	סך נכסים נושאי רבית
0.72			1.14			סך התחייבויות נושאות רבית
						פער הרבית
3.07	911	120,084	2.14	714	134,665	סך פעילות בישראל
(1.43)	(246)	69,096	(0.30)	(54)	73,003	סך נכסים נושאי רבית
1.64			1.84			סך התחייבויות נושאות רבית
						פער הרבית

לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019			לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2020			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (¹)	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (¹)	
ב-%		במיליוני ש"ח	ב-%		במיליוני ש"ח	
2.51	1,206	96,874	2.31	1,225	106,846	מטבע ישראלי לא צמוד
(0.29)	(74)	51,096	(0.26)	(72)	55,868	סך נכסים נושאי רבית
2.22			2.05			סך התחייבויות נושאות רבית
						פער הרבית
5.16	271	10,633	1.66	87	10,516	מטבע ישראלי צמוד למדד
(4.08)	(185)	9,153	0.03	1	7,249	סך נכסים נושאי רבית
1.08			1.69			סך התחייבויות נושאות רבית
						פער הרבית
2.61	161	12,413	1.89	117	12,417	מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
(1.89)	(79)	8,419	(0.86)	(40)	9,302	סך נכסים נושאי רבית
0.72			1.03			סך התחייבויות נושאות רבית
						פער הרבית
2.75	1,638	119,920	2.22	1,429	129,779	סך פעילות בישראל
(0.99)	(338)	68,668	(0.31)	(111)	72,419	סך נכסים נושאי רבית
1.76			1.91			סך התחייבויות נושאות רבית
						פער הרבית

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ד. ניתוח השינויים בהכנסות רבית ובהוצאות רבית

לשנת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2020 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2020 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד			
גידול (קיטון) בגלל שינוי			גידול (קיטון) בגלל שינוי			
שינויים נטו	מחיר	כמות	שינויים נטו	מחיר	כמות	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
נכסים נושאי רבית						
אשראי לציבור						
(150)	(217)	67	(157)	(195)	38	- בישראל
(150)	(217)	67	(157)	(195)	38	סך הכל
נכסים נושאי רבית אחרים						
(59)	(71)	12	(40)	(49)	9	- בישראל
(59)	(71)	12	(40)	(49)	9	סך הכל
(209)	(288)	79	(197)	(244)	47	סך כל הכנסות הרבית
התחייבויות נושאות רבית						
פקדונות הציבור						
(9)	(9)	-	(7)	(7)	-	- בישראל
(119)	(126)	7	(107)	(109)	2	לפי דרישה
(128)	(135)	7	(114)	(116)	2	לזמן קצוב
						סך הכל
(99)	(99)	-	(78)	(78)	-	התחייבויות נושאות רבית אחרות
(99)	(99)	-	(78)	(78)	-	- בישראל
(227)	(234)	7	(192)	(194)	2	סך הכל
18	(54)	72	(5)	(50)	45	סך כל הוצאות הרבית
						סך כל הכנסות הרבית פחות הוצאות הרבית

- על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר שקלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית.
- מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוספה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושה חודשים ולשישה חודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019 נוכחה יתרה בסך של 43 מיליון ש"ח ו-30 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- עמלות בסך של 45 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות רבית בתקופות של שלושה חודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2020 ו-30 ביוני 2019 וסך של 96 מיליון ש"ח ו-88 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות רבית בתקופות של שישה חודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2020 ו-30 ביוני 2019, בהתאמה.
- לרבות מכשירים נגזרים.
- תשואה נטו - הכנסות רבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הרבית.
- השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר בתקופה המדווחת בשינוי בכמות בין התקופות להשוואה. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות בתקופה הקודמת בשינוי במחיר בין התקופות להשוואה.

<p>ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח, כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.</p>	<p>ABC</p>
<p>FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.</p>	
<p>LDC - Less Developed Countries - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.</p>	
<p>LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).</p>	
<p>Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.</p>	
<p>CDS - Credit Default Swap - מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.</p>	
<p>CLS - Continuous Linked Settlement - הוא בנק לסליקת עסקאות במטבע חוץ של שני צדדים המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכוני סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטרלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.</p>	
<p>Dodd-Frank - תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטרו והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.</p>	
<p>EMIR - European Market infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.</p>	
<p>FHLMC - Freddie Mac - סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).</p>	
<p>FNMA - Fannie Mae - סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).</p>	
<p>GNMA - Ginnie Mae - חברה פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).</p>	
<p>Var - Value at Risk - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.</p>	
<p>איגוח - פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייסת חוב על ידי הנפקת אגרות חוב המגובות על ידי מצרף של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגוח מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגוח יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).</p>	<p>א</p>
<p>אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) - אגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הרבית והקרן מתבססים על תזרים מזומנים הנובע מפרעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.</p>	
<p>אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) - אגרות חוב שתשלומי הרבית והקרן בגינן מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, רבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.</p>	
<p>אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים.</p>	
<p>אירוע קיברנטי (סייבר) - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.</p>	

ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010.

אשראי on call - אשראי שניתן למספר ימים ונפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.

ב **באזל 2/ באזל 3** - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.

ג **גידור** - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.

ה **הון עצמי רובד 1** - הון על בסיס מתמשך - going concern capital.

הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחזו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראות ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי הון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.

הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).

הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך ההלבנה "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית.

הלואה לדירור - הלואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק:

1. ההלואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ;
2. ההלואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח;
3. ההלואה ניתנה במשכון דירת מגורים;
4. ההלואה מיועדת למימון פרעון מוקדם של הלואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2.

הלוואת בלון/בולט - הלוואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הרבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה. לעיתים גם הרבית משולמת בסוף התקופה.

הלמ"ס - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם.

הסכמי ISDA ונספחי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמעור סיכונים האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי מהוון בשיעור הרבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפגום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה ועל ידי יחידות ניהול סיכונים אשראי בחטיבה לניהול סיכונים, באמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם.

ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ-מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

ח	<p>חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).</p>
	<p>חבות/חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של הנהלה. צורך כזה יתכן שיווצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באיתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפרעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.</p>
	<p>חברת דירוג - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידם. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדרוג".</p>
	<p>חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש.</p> <p>חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפרעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לענין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.</p>
	<p>חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בניסיונות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאיו החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.</p>
	<p>חובת נזילות - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נזילים בהתאם להוראות הנזילות.</p>
	<p>חווה SWAP - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.</p>
	<p>חווה אקדמה (FORWARD) - חווה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החווה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חווה זה אינו חווה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צורכי הלקוח.</p>
	<p>חווה עתידית (FUTURE) - חווה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החווה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חווה עתידית זה הוא חווה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.</p>
	<p>חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT).</p> <p>חווה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.</p> <p>חווה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.</p>
	<p>חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.</p>
	<p>יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.</p>
	<p>יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.</p>
	<p>יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.</p>
	<p>כוסר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה.</p>
	<p>כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה PD (Probability of Default) - מונח המתאר את הסבירות הפיננסית לכשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה. המונח מספק הערכה של הסבירות שלוה לא יוכל לעמוד בהתחייבויות שלו.</p>
	<p>כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.</p>
	<p>לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוג וכן מספר לווים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".</p>
	<p>מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרות הבנק באמצעות קביעת הרבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.</p>

מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.

מס"ב - מרכז סליקה בנקאי בע"מ - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חיובים וזיכויים אלקטרוניים.

מערכת זה"ב RTGS - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לבין גורמים עסקיים נוספים.

מק"מ - מלווה קצר מועד - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק בניכוי לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא רבית.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פרעון הקרן ותשלומי הרבית של החוב.

נ **נגזר אשראי** - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.

נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייעדת אותו כמגדר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר ואופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיזוז החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר.

ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר.

ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי סוB ו-ASK, הפרשים בין מחירי retail-I wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.

ס **סיכון אשראי** - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבותיו במלואן.

סיכון אשראי חוץ-מאזני - כפי שחושב לצורך המגבלה על חבות של לוה, כמוגדר להלן:

סך כל הסכומים האלה:

1. ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת.

2. עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה:

10% מיתרת עסקה עתידית.

א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה:

(1) עסקה מסוג Future IX Forward, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות; אלא אם כן קיימת

עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזז כנגד העסקה הראשונה במועד פרעונה;

(2) עסקת חליפין ברבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער;

(3) הסכם מסוג Future rate agreement IX Forward rate agreement.

(4) רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט:

עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימוש וקיימות דרישות להתאמה יומית של ה"מרג'ין";

יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א) לעיל, אשר תקוזז במועד פרעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.

סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלקת מעו"ף, בגין סכום הבטוחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלקת מעו"ף.

3. התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת בטחונות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.
4. האמור לעיל כפוף להוראות האלה:
- א. אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפרעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את התחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום.
- ב. התחייבות למתן אשראי לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש.
- ג. התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה, כי תמומש רק אם לא תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לוויים בהתאמה, לא תיחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את התחייבות אם תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לוויים בהתאמה, באותו סכום.

סיכון אשראי מאזני - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.

סיכון משפטי - סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

סיכון נזילות - סיכון שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקדים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.

סיכון רבית - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הרבית במטבעות השונים.

סיכון שוק - סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוזי מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי רבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).

סיכון תפעולי - הסיכון שליקויים במערכות או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה.

סליקה - תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות.

ע

ערבויות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:

1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שערב למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;
2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;
3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק.
4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.

ערבות בנקאית - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.

ערבות חוק מכר - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.

פ

פח"ק - פקדון חוזר קרדיטורי - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם:

1. אסור כי החשבון יימצא ביתרת חובה.
2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה.
3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי.
4. הפקדון אינו צמוד.

פקדון קצר מועד (פק"מ) - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא רבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים ברבית בנק ישראל.

פקדונות לזמן קצוב - פקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.

פקדונות לפי דרישה - פקדון שאינו פקדון לזמן קצוב.

ק	<p>קבוצת לווים - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.</p> <p>קונסורציום - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.</p>
ר	<p>רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.</p> <p>רבית בנק ישראל - רבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים.</p> <p>רבית פריים - רבית הנקבעת בכל בנק על בסיס רבית בנק ישראל.</p>
ש	<p>שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:</p> <p>רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;</p> <p>רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;</p> <p>רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.</p> <p>שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.</p> <p>שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.</p> <p>שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.</p> <p>שיעור התשואה הפנימי (שת"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.</p> <p>שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.</p>
ת	<p>תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review Process) - התהליך נועד להבטיח, כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים.</p> <p>תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.</p> <p>תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן ורבית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של רבית שנתית אפקטיבית.</p>

אינדקס

75	מדיניות חשבונאית	61	אומדנים חשבונאיים קריטיים
37	מדיניות ניהול סיכונים	9	אסטרטגיה עסקית
82, 47	מוסדות פיננסיים זרים	91	אקטואריה
73	מזומנים ושווי מזומנים	95, 26	באזל
55	מימון ממונף	63	בקרות
99	מינוף	104, 78	גידור
154	מיסוי	68	דוח רווח והפסד
142	מסגרות אשראי	69	דוח על הרווח הכולל
60	מפקידים גדולים	71	דוח על השינויים בהון
104, 59	נגזרים	73	דוח תזרים מזומנים
100, 60	נזילות	67	דוח ראי החשבון המבקרים
82, 22	ניירות ערך	28	דיבידנדים ומדיניות חלוקת רווח
37	ניתוח תרחישי קיצון	95, 26	הון והלימות הון
96, 26	נכסי סיכון	71	הון מניות
122, 86, 38	סיכון אשראי	96, 26	הון עצמי רובד 1
60	סיכון נזילות	97, 27, 26	הון רובד 2
56	סיכון רבית	141, 122, 86, 49, 44	הלוואות לדיור
54	סיכון שוק	134, 86	הסדרי חוב וארגון מחדש של חובות בעייתיים
61	סיכונים אחרים	19	הפרשה למסים על הרווח
18	עמלות	129	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי
44	ענפי משק	125, 86, 41	חובות בעייתיים
158	עסקאות עם צדדים קשורים	125, 86, 41	חובות פגומים
56	ערך בסיכון (VAR)	96, 26	יחסי הון
60, 24	פקדונות הציבור	95, 26	יעד הון
91	פנסיה	22	לזוים גדולים
8	רווח למניה	111, 31, 29, 6	לקוחות עסקיים
146	שווי הוגן	111, 33, 29, 6	לקוחות קמעונאיים
37	תיאבון לסיכון	70	מאזן
82	תיק למסחר	111, 29	מגזרי פעילות
16	תשואה להון	14	מדד המחירים לצרכן
		48	מדינות זרות